

INFORMAČNÍ
SERVIS

svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

Ins

ČASOPIS
SVAZU MĚST A OBCÍ
ČESKÉ REPUBLIKY
27. ROČNÍK
ČÍSLO 5/2019

<http://www.smocr.cz>

**Zastupitel
v právu**

**Veřejná správa
se opět vzdaluje
lidem**

**XXII. celostátní finanční konference
již 21.–22. listopadu**

Celostátní finanční konference (CFK) Svazu měst a obcí ČR v roce 2019 navazuje na svou již více než dvacetiletou tradici. Dlouhodobě patří mezi nejvýznamnější akce Svazu, o čemž svědčí i každoročně vysoká účast téměř 400 představitelů samospráv. Pozornost konferenci věnují také nejvyšší státní představitelé, kteří mají jedinečnou možnost naslouchat významnému počtu představitelů obcí a měst. V době uzávěrky našeho zpravodaje precizujeme program konference a finalizujeme přednášející.

Konferenci zahájí tříhodinové úvodní vystoupení nejvyšších představitelů státu, která budou zaměřena na aktuální otázky vztahující se k místní samosprávě. Účast na CFK přislíbili například premiér Andrej Babiš, ministryně financí Alena Schillerová, ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová, ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová, ministr školství Robert Plaga nebo ministři zemědělství a životního prostředí Miroslav Toman a Richard Brabec.

Stručně k programu

Po úvodním bloku budou probíhat paralelní odborné bloky. V letošním roce budou i páteční odborné bloky probíhat paralelně, tudíž vystoupí více odborníků a účastníci konference budou mít ještě více možností volby.

Čtvrtek 21. listopadu 2019

BLOK IIa se zaměří na benefity Evropské unie, a to především na příkladech dobré praxe.

BLOK IIb bude věnován dotacím, jak v teoretické rovině, tak na příkladech dobré, ale i špatné praxe. Své vystoupení zde také přislíbila ministryně Klára Dostálová.

BLOK IIIa nese název „Nebojte se úvěrovat: zdravé zadlužování“, v němž vystoupí náměstek ministra vnitra Petr Mlsna, Eva Kislingerová či ekonomka Věra Kameníčková.

Ústředním tématem BLOKU IIIb bude transparentní hospodaření, které představí Michal Svoboda z Ministerstva financí, k financování přeneseného výkonu státní správy v roce 2020 pak vystoupí David Sláma z Ministerstva vnitra.

Pátek 22. listopadu 2019

V BLOKU IVa „Platím a nebojím se: kontroluji 3x“ vystoupí ředitel odboru financování územních rozpočtů Miroslav Matej, za pozornost bude jistě stát třeba i přednáška Michala Kobzy z ÚOHS o dobře zadané veřejné zakázce.

BLOK IVb se zaměří z mnoha úhlů na správné/dobré sestavování rozpočtu obcí a měst.

Organizační pokyny

K účasti na konferenci je zapotřebí uhradit účastnický poplatek. Jeho výše činí:

zástupce členské obce do 1 000 obyvatel	1 936 Kč vč. DPH
zástupce členské obce nad 1 000 obyvatel	2 904 Kč vč. DPH
ostatní záměci	3 993 Kč vč. DPH

Účastnické poplatky převedte na účet Svazu měst a obcí ČR vedený u Komerční banky, a. s., v Praze, č. účtu 19-9221540247/0100, variabilní symbol = IČ vaší obce/města.

Sledujete internetové stránky Svazu

Pokud budete mít zájem se CFK účastnit, sledujte internetové stránky Svazu, kde najdete aktuální informace. Budou zde vytipovány i možnosti ubytování. Věříme, že vás program konference osloví a v pražských Vysočanech se sejdem v co největším počtu, tak jako tomu bylo v minulých letech. Jistě si z konference odvezete nové i praktické informace a znalosti, které vám mohou být nápomocné pro vaši práci a poslání.

Těšíme se na vás.

Čas sváteční...

**Vážené kolegyně a kolegové,
milí přátelé,**

dovoluji si Vás na prahu zimy oslovit takto, jelikož prožíváme čas sváteční. A to hned několikrát. Koncem října jsme si připomněli vznik novodobého samostatného československého státu, v němž hrála místní samospráva nezastupitelnou roli a na něž často a velmi rádi vzpomínáme, poukážeme i se inspirováme. A dá se říci, že v souvislosti s řadou legislativních úprav, ať již těch brzy vstupujících do účinnosti (např. povinné čipování psů), nebo těch teprve chystaných (např. rekonstrukce stavebního práva), kdy z nich můžeme mít rozporuplné pocity a pachut' v ústech, tak stále je postavení současné samosprávy velmi výsadní a jedinečné, obdobně jako tomu bylo za první republiky.

Počátkem listopadu jsme vzpomněli všech těch, kteří nejsou mezi námi, věřím, že jen v dobrém. Období „Dušiček“ nám připomíná, že každý máme na světě jen určitý čas a záleží jen na nás samotných, jak jej využijeme, zda pouze ke svému osobnímu prospěchu, nebo i k prospěchu a potěše ostatních lidí, jak by mělo být základním pravidlem pro každého představitele samosprávy. Jedině tak se dají realizovat projekty, které zlepšují život občanům, např. školky a školy, vodovody, kanalizace, silnice a chodníky, veřejné osvětlení apod. Jen peníze k tomu nestačí, i když bez nich to nejde, jak se přesvědčíte 21. a 22. 11. 2019 na svačkové Celostátní finanční konferenci v Praze na Vysočanech. Přijďte se podělit o své zkušenosti a vyslechnout si rady odborníků, jak sestavit rozpočet, čemu se vyvarovat při dotovaných projektech a jak zlepšit hospodaření obce, např. v energetické oblasti nebo s využitím chytrých technologií a přístupů.

Co je však v tomto období, resp. konkrétně v tomto roce nejvýznamnějším svátkem pro všechny občany a tím spíše i pro samosprávu, je 30. výročí tzv. sametové revoluce. 17. listopad je v českých dějinách nesmazatelným mezníkem, a zejm. ten z roku 1989 je klíčovým z hlediska utváření naší současnosti a budoucnosti. Připomeňme si různými způsoby obrodu samosprávné demokracie, možnosti vlastního rozvoje i nutnost kooperace se státem. Nemusíme vždy souhlasit s názory druhých, ale vždy k sobě zachovávejme respekt

Starosta Velkého Oseku Pavel Drahovzal s místostarostou Janem Fagošem na novém věžovém vodojemu ve tvaru létajícího talíře ve výšce 37 m.

a stejně tak mějme úctu k principům demokratického právního státu, k ústavnosti a lidským svobodám. Věřím, že toto je hlavní poselství tohoto významného dne. Děkuji všem, kteří přispívají k rozvoji měst a obcí v České republice, kteří se zapojují do obhajoby jejich zájmů, protože tím hájí zájmy současných i budoucích generací obyvatel. I proto je oprávněné vést diskusi o tom, zda mají mít členové zastupitelstev mandát 6 let, jelikož v místní samosprávě se ukazuje nejstabilnější prvek výkonu veřejné správy i jistota uchování demokratických hodnot a principů při rozhodování o věcech veřejných. Neustálé změny v legislativě a mohutný rozvoj technologií v různých oblastech představují pro mnoho lidí komplikace a neustálý tlak a i díky každodenní práci starostek a starostů se jim může ulevit. Je třeba si však udržet chuť do práce, neustálou snahu vzdělávat se, např. s pomocí svazového vzdělávacího projektu Efektivní správa obce (ESO), a samozřejmě řadu věcí brát i s nadhledem a zdravým selským rozumem. K tomu nám může pomoci i pohled z výšky, a to doslovně, třeba z vyhlídky, nebo z věžového vodojemu. A ptačí perspektiva je velmi inspirativní.

Přeji Vám, ať v závěru tohoto roku máte dostatek sil a inspirace a daří se Vám ve Vaší náročné práci, a to navzdory někdy složitým jednáním k přípravě rozpočtu nebo projektů na rok 2020.

*S úctou a pokorou
Mgr. Pavel Drahovzal, starosta obce
Velký Osek a místopředseda Svazu*

Krátké zprávy	4
Prevence a bezpečnost: Bezpečnost dětí a mládeže ve školách a na sportovištích	6
Zastupitel v právu	11
Veřejná správa se opět vzdaluje lidem	15
Jak odměňovat ředitele mateřských škol	16
Byla zřízena Národní sportovní agentura	17
Palčivé aukce energií	17
Povinné čipování psů	19
Není vám jasná aplikace nového zákona o přístupnosti?	21
Fotogalerie – Knihovna Jinak	22
Užíváte označení SENIOR TAXI?	24
Projekty	25
Právní poradna	28
Z mezinárodních aktivit	31
Starosti starostů	34
Z jednání orgánů Svazu	36
Soutěže	38

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.
Vydává SMO ČR.
Kancelář: Kongresové centrum Praha,
ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz
mobil: 603 554 180

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.
Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála.
Uzávěrka tohoto čísla 23. 10. 2019.
MK ČR E 14584

*Foto titulní strana: Josef Zoser,
bývalý senátor a starosta Jiřetína
pod Ječlovou
Foto zadní obálka: Tatobitská lípa,
autor Lenka Mitrenga*

Středočeský kraj

Agenturní zaměstnávání od A do Z

4. září 2019, Praha

V konferenčním sále hotelu Clarion v Praze pořádala Asociace pro rozvoj kolektivního vyjednávání a pracovních vztahů ve spolupráci s Asociací pracovních agentur a Státním úřadem inspekce práce seminář na téma „Agenturní zaměstnávání od A do Z (problemy, chyby, obcházení zákona, správný postup)“. Na seminář byl přizván také zástupce Svazu, protože tato problematika – zejména, co se týče agenturního zaměstnávání cizinců – se obcí a měst výrazně dotýká a ovlivňuje každodenní život v nich. Hlavními tématy semináře bylo např. postavení agenturního zaměstnance v zákoníku práce, dále podmínky nutné pro založení agentury práce, plnění povinností agenturou práce a hrozby odejmutí povolení, zastřené agenturní zaměstnávání a v neposlední řadě představení činnosti a působnosti Státního úřadu inspekce práce a dalších orgánů na poli agenturního zaměstnávání (Úřady práce, Policie ČR, Finanční úřady, ČSSZ a další).

Šestiletý mandát a většinový volební systém bez přepočtu

5. září 2019, Praha

Předseda Svazu František Lukl počátkem září zahájil v Senátu sérii jednání se senátory napříč politickým spektrem. Na základě schválených priorit Svazu představuje dvě zásadní změny dotýkající se místních samospráv, a to prodloužení mandátu zástupitelů a většinový volební systém bez přepočtu. „Už v květnu na semináři pořádaném senátorkou Annou Hubáčkovou jasně zazněl názor, že čas na změnu volebního systému právě nastal. Za 4 roky dnes nejste na radnicích schopni zrealizovat schválené projekty zastupitelstva,“ uvedl František Lukl. Již několikrát bylo nejrůznějšími audity potvrzeno, že obce a města jsou nejlépe hospodařící a nejdůvěryhodnější subjekty v republice. Není tedy důvod každé 4 roky procházet volbami, které jsou zbytečně drahé. Zvolení zástupitelé potřebují dostat šanci dotáhnout svou práci, své vize, své projekty až do konce. Svaz podporuje i nejspravedlivější volební sys-

tém, z kterého vzejde zastupitelstvo složené dle skutečné vůle voličů, podle absolutního počtu získaných hlasů. Tyto dva požadavky zazněly již také na tiskové konferenci při konání květnového Sněmu Svazu. Jednání se senátory budou nadále pokračovat.

Rekodifikace stavebního práva – hlavní téma Technologického fóra

17. září 2019, Praha

V rámci mezinárodního stavebního veletrhu FOR ARCH se potření konalo TECHNOLOGICKÉ FÓRUM – jednodenní diskusní setkání, letos na téma rekodifikace stavebního práva a digitalizace stavebnictví. Pozornost byla věnována především panelové diskusi, při které odborníci debatovali s politickými špičkami a kterou sledovalo na dvě stě účastníků. Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová při ní uvedla: „Jeden úřad, jedno razítko, jedno povolení a také jedno úložiště dat včetně jednoho výkladu stavebního práva a další zjednodušení – to je náš cíl.“ Vytvoření jednotné soustavy úřadů a integrace dotčených orgánů při stavebním řízení je podle ní nutností. Podle její vize bude blízkou budoucností dvoustupňové řízení, kdy by měl mj. vzniknout nejvyšší stavební úřad. Náměstek ministra průmyslu a obchodu Eduard Muřický poznamenal: „Chceme vědět, kde budeme v roce 2030 a dále. K hlavním omezením rozvoje naší ekonomiky patří nepochybně délka a složitost územního a stavebního řízení. Vedle nevyhovující legislativy je příčinou zejména nedostatečné využití potenciálu moderních technologií. I přes první učiněné kroky je stavebnictví jedno z nejméně digitalizovaných odvětví. Stejně jako je s digitalizací průmyslu vnímán termín Průmysl 4.0, je potřeba digitalizaci stavebnictví spojit s termínem Stavebnictví 4.0,

jehož součástí je i metoda BIM.“ Předseda Svazu František Lukl tlumočil názor starostů: „Členové Svazu, které zde zastupují, dlouhá léta volali po zrychlení a zjednodušení stavebního procesu. Bohužel se do věcného záměru stavebního zákona dostala myšlenka nové soustavy stavebních úřadů v čele s jakýmsi nejvyšším stavebním úřadem, který by řídil stát. Tato myšlenka byla založena mimo jiné například na předpokladu systémové podjatosti, či dokonce korupčnosti orgánů územní samosprávy, které vykonávají v přenesené působnosti státní správu v úseku stavebního práva. Tyto dehonostující předpoklady jako zástupci samospráv napříč republikou rozhodně odmítáme.“ Zjednodušení stavebního řízení však jednoznačně podpořil.

V rámci diskuse se vyjádřili například i Petr Hlaváček, první náměstek primátora hl. m. Prahy, Jan Kasl, předseda ČKA či Pavel Křeček, předseda ČKAIT a další. Více informací k výše uvedenému najdete na internetových stránkách www.abf.cz, kde je zveřejněna i Závěrečná zpráva.

Mezinárodní vědecká konference „Klimatická změna a její bezpečnostní dopady“

19. září 2019, Praha

Místopředseda Svazu a starosta Velkého Oseku Pavel Drahovzal vystoupil na Mezinárodní vědecké konferenci „Klimatická změna a její bezpečnostní dopady“. Konference se uskutečnila v prostorách Policejní akademie ČR v Praze, za účasti představitelů řady

významných institucí. Prezentace místopředsedy nesla název „Klimatické změny z pohledu obcí“ a byla zaměřená zejména na problematiku sucha. „Svaz měst a obcí ČR upozorňuje na nutnost řešení dopadů klimatických změn, zejména sucha, již celou řadu let,“ uvedl místopředseda Drahovzal v úvodu a dodal, že teprve až v poslední době tuto problematiku začaly vnímat také příslušné resorty. Města a obce však nečekají na „globální“ řešení a realizují různá opatření, jak dopady klimatických změn zmírnit.

V průběhu jeho příspěvku zazněla některá stěžejní opatření, kterými se města a obce zabývají. Jedním z nich je výsadba stromů do krajiny ke snížení větrné či vodní eroze, dále budování a revitalizace mokřadů, poldrů, výstavby a opravy malých vodních nádrží a obnovy větrolamů. V neposlední řadě byly zmíněny pozemkové úpravy, jako proces, který je pro obce velmi důležitý právě k zajištění podmínek pro ochranu životního prostředí a zvýšení ekologické stability krajiny.

V bloku „Dopad změny klimatu na města, obce a územní plánování“ vystoupili také Petra Pecková, starostka města Mnichovice, s příspěvkem na téma „Vodovod bez vody: Nouzové zásobování a opatření proti suchu v praxi Mnichovic u Prahy“, dále zástupci Ministerstva pro místní rozvoj, Správy státních hmotných rezerv a další.

Pobočky České pošty se rušit nebudou

24. září 2019, Praha

Ministr vnitra Jan Hamáček se sešel s předsedou Svazu Františkem Luklem. Jednalo se o situaci v České poště. Česká pošta je

strategický státní podnik, který garantuje přenos důležitých informací, zásilek, zboží nebo finančních prostředků po celém území České republiky. Předseda Svazu upozornil ministra, že starosty menších obcí znejistila premiérova slova o tom, že Česká pošta je mrtvá a měla by se transformovat na akciovou společnost. Obávají se proto omezení služeb a rušení poboček. Pošta přitom bývá tou poslední institucí, která na vesnici zbyla a má pro zdravý život důležitý význam. Ministr Hamáček však tyto obavy vyvrátil. Podle jeho slov se pobočky ČP rušit nebudou – jsou spojovacím bodem mezi státem a občanem, který musí být dál dostupný i na venkově. Odmítl také, že Česká pošta je mrtvá, naopak zdůraznil, že se po letech podařilo vyřešit financování služeb, jež si u ČP objedná zákonem stát: garantované doručování zásilek a pro všechny dostupnou síť poboček.

Plán generálního ředitele Romana Knapa, který by měla schválit dozorčí rada, poštu vyvede ze ztráty do tří let, zkvalitní služby a stabilizuje ji personálně. Ministr uvedl, že pošta bude stát na třech pilířích – poštovní, finanční a komerční služby, které se nebudou překrývat, ale doplňovat. Zlepší se doručování balíků a nikdo nikoho nebude při vyzvednutí doporučeného dopisu přesvědčovat k pojištění nebo nákupu zboží. Po dlouhé době stagnace se tak snad podařilo nastartovat změny, které Českou poštu změni v moderní instituci, na kterou budou hrdí nejen zaměstnanci, ale spokojení budou i všichni občané.

Je třeba posílit podporu přeshraniční spolupráce

8. října 2019, Brusel

Pavel Branda, místostarosta Rádla a člen Evropského výboru regionů vystoupil 8. října na společném zasedání komise COTER a výboru REGI. Společné zasedání členů Výboru regionů a evropských poslanců je součástí Evropského týdne regionů a měst, který probíhal ve dnech 7.–10. října 2019 v Bruselu. Předseda zahraniční komise Pavel Branda v diskusi s Evropskými poslanci a komisařem zdůraznil potřebu posílit podporu přeshraniční spolupráce v dalším programovém období. Ve svém vystoupení uvedl, že podpora přeshraniční spolupráce potřebuje tři věci: prostředky, kooperační

struktury a také právní podmínky. Zdůraznil evropskou přidanou hodnotu INTERREGU a potřebu jeho rozpočet navýšit. Také zmínil důležitost role stálých kooperačních struktur, jako jsou euroregiony a Evropská seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). Soustředil se na evropský přeshraniční mechanismus a jeho možný přínos v překonávání a odstraňování přeshraničních administrativních a právních překážek. Nový předseda výboru REGI i komisař Hahn (budoucí komisař pro rozpočet) jeho vystoupení přivítali a uvedli, že přeshraniční spolupráci přikládají stejný důraz.

Svaz požaduje lepší ochranu půdy

16. října 2019, Praha

Svaz již delší dobu volá po přijetí protierozní vyhlášky. Pokud stát nebude mít jasné nástroje k ochraně půdy a v případě porušení účelné postihy, obává se, že situace se bude extrémně zhoršovat. Předseda Svazu František Lukl k situaci řekl: „Řadu let řešíme s našimi starosty nedostatečně účinně nastavený systém ochrany půdy, jehož konečné důsledky padají na jejich hlavy a do jejich rozpočtů. Podle našich informací došlo v letošním roce znovu k nárůstu jak nových, tak i opětovných erozních událostí, jako je např. znečištění obce po přívalem dešťů. Škody na obecních i soukromých majetcích jdou do milionů. Při odplavení orné půdy jsou ovšem škody nevratné.“ Začátkem října proto odešel ze Svazu dopis ministru životního prostředí Richardu Brabcovi s dotazem na stav schvalování návrhu „protierozní vyhlášky“. Svaz by velmi uvítal, aby její platnost a účinnost mohla být již od jara 2020.

Připravujeme pro vás nové webové stránky Svazu. Budou přehlednější, modernější a věříme, že pro vás budou i uživatelsky mnohem příjemnější.

Bezpečnost dětí a mládeže ve školách a na sportovištích – spoluodpovědnost obce

Od začátku nového školního roku uplynuly již téměř dva měsíce. Období konce prázdnin neznamená pouze začátek nových povinností pro děti, ale souvisí s ním také řada úkolů, které musí zajistit obec. Bezpečnost dětí je nepochybně téma, o které se musí školy, školní družiny, hřiště, sportoviště i další zařízení, v nichž tráví děti svůj čas mimo domov, zajímat. Obce, jakožto zřizovatelé či provozovatelé takových zařízení, nesou za zajištění jejich bezpečnosti spoluodpovědnost, proto musí dbát na provádění různých opatření, která přispějí k zajištění bezpečného pohybu a pobytu dětí. V následujícím článku vás informujeme o některých z nich.

Bezpečný provoz škol

Školy a školská zařízení jsou místy, kde děti a mládež tráví v pracovním týdnu vždy výraznou část z každého dne. Během této doby za jejich bezpečí nenesou zodpovědnost rodiče, nýbrž příslušní pedagogičtí pracovníci. Dle § 29 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), *školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.* Vzhledem k tomu, že města a obce zřizují zpravidla mateřské a základní školy, musí věnovat pozornost tomu, aby v těchto zařízeních nehrozilo dětem žádné závažné nebezpečí. Důležitá je při tom spolupráce obcí s vedením školy. V následující pasáži se tentokrát zaměříme zejména na zajištění bezpečnosti dětí na jejich cestě do školy a možnostech zabezpečení budovy školy před neoprávněným vstupem cizích osob.

Zvýšená obezřetnost již cestou do školy!

Kamenem úrazu může být již cesta do školy, kdy vzhledem ke zvýšenému rannímu provozu, rannímu shonu nejen jejich, ale i rodičů, a vlastně celkové rozrůžnosti

všech mohou být děti ohroženy na životě i na zdraví. I z toho důvodu některé obce a města přistupují k opatření, kdy umístí strážníky městské či obecní policie na místo přechodu pro chodce v blízkosti školského zařízení, aby dohlédli na bezpečnost dětí při přecházení vozovky. Strážníci drží tyto hlídky zejména ve frekventovaných či málo přehledných lokalitách, dále pak také v období začátku a konce školního roku, které je pro školáky poněkud hektické a nejsou příliš pozorní.

Některá města přistupují k opatření zajištění hlídek u přechodů také dalšími cestami. Využívají při tom osoby, které nejsou strážníky městské policie. Příkladem může být statutární město Liberec, které vyzvalo seniory, aby se do této akce zapojili a pomohli na přechodech v okolí škol dohlížet na bezpečnost dětí. V případě, že projeví o výkon této služby zájem, měli možnost se nahlásit přímo u městské policie s tím, že jim jejich práce byla řádně zaplácena. Samozřejmě s tím souvisí velká zodpovědnost seniorů dohlížejících na děti, proto zde musí být jejich vůle se do této iniciativy zapojit. Podobným způsobem k zajištění hlídek u přechodů přistupují také další města, která zapojují do této činnosti dobrovolníky, a to nejen z kategorie seniorů, ale také z řad jiných zájemců. Přihlášení adepti jsou zpravidla nejprve proškoleni

a za jejich službu je jim vyplácena symbolická odměna. Dobrovolníky vykonávající hlídky u přechodů tak můžeme zaznamenat v mnoha našich městech a obcích.

Zásadní je při zajišťování bezpečnosti dětí na cestě do školy či školky bezesporu také role rodičů. Pokud odvázejí děti do školy vozidlem, jsou samozřejmostí bezpečnostní pásy, případně také umístění dítěte do autosedačky. Dále je důležité, aby rodiče s vozidly zastavovali na přehledných místech, aby děti vystupovaly směrem k chodníku, dobře se rozhlížely a přecházely silnici po přechodu pro chodce. Zejména v době, kdy je venku špatná viditelnost, což platí o to více v ranních a odpoledních hodinách v zimních měsících, k bezpečnosti výrazně přispějí také reflexní prvky na oděvech či aktovkách předškoláků a školáků. Zvýšená pozornost by měla být věnována také omezení používání mobilních telefonů a jiných elektronických zařízení, které u dětí na cestě do školy mohou způsobovat nepozornost. A neopominutelným faktem je zejména v zimních měsících osvětlení chodníků a jejich údržba vůbec.

Připomenutí základních pravidel na přechodu pro chodce

Protože chodci, a zejména pak děti, patří mezi nejzranitelnější z účastníků silničního provozu, musí se dbát na jejich zvýšenou ochranu. Co se přechodu pro chodce týče, mají chodci na přechodu přednost, avšak i toto právo má svá omezení. Chodci nesmí vstupovat do vozovky ve chvíli, kdy bezprostředně přijíždí vozidlo. Musí se tak dbát na dostatečnou vzdálenost vozidla od přechodu, a současně také na rychlost jízdy, aby měl řidič možnost bezpečně a včas zastavit. Dále platí pravidlo, že v případě, že se přechod od chodce nachází ve vzdálenosti do 50 metrů, musí jej dotyčná osoba použít. Co se týče tramvaj, je

zapotřebí připomenout neustále opakovanou větu – tramvaj má vždy na přechodu pro chodce přednost.

Bezpečnost školy jako budovy – ochrana před vstupem nepovolaných osob

Základní otázkou, kterou by si měl klást každý zřizovatel školy, je, jak zajistit bezpečnost budovy školy a zamezit případnému vstupu nepovolaným osobám, které by mohly ohrozit životy a zdraví dětí. Na základě událostí z posledních let jak v zahraničí, tak i v rámci České republiky, kdy došlo k několika smrtelným útokům na školách, vyplynula potřeba věnovat zabezpečení škol a školských zařízení větší pozornost. Jistě si každý vzpomene na tragickou událost ve Žďáru nad Sázavou z roku 2014, kdy došlo k útoku duševně nemocné ženy na střední školu, která pronikla do školy s nožem, kde usmrtila jednoho chlapce a zranila tři další děti. Mnoho provozovatelů škol začalo v té době zabezpečení objektů intenzivně řešit. Útok ve Žďáru nad Sázavou také podnítil vznik české technické normy, která řeší bezpečnost na školách – jedná se o normu ČSN 73 4400 s názvem „*Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení*“.

Uvedená norma pomáhá k orientaci ve značném množství technických doporučení, norem, vyhlášek a zákonů tím, že v jednotném dokumentu odkazuje na potřebné materiály pro školy. Tím eliminuje fakt, že koncepční řešení bezpečnosti škol je při prvotním plánování výstavby či rekonstrukci často opomíjeno. Řízení bezpečnosti je nedílnou součástí řízení jakékoli organizace, k problematice bezpečnosti je nutné přistupovat odpovědně, v souladu s požadavky dnešní doby a s aktuální bezpečnostní situací, což je pro obce a kraje jako zřizovatele škol základním požadavkem. Podstatou všech opatření je a bude zabránit tomu, aby se nepovolaná osoba dostala do objektu školy – tedy působit preventivním způsobem.

Jaký je obsah normy ČSN 73 4400?

Norma upravuje zásady a návrhy pro snižování rizika kriminality, obavy z kriminality a antisociálního chování ve školách ve fázích plánování a realizace stavebního řešení a bezpečnostních opatření prostřednictvím preventivního řízení bezpečnostních rizik, k nimž může ve školách docházet. Norma je využitelná pro všechny veřejné,

soukromé nebo státní instituce. Je platná i účinná od 1. září 2016.

V rámci plánování výstavby je nutné zohlednit z pozice zřizovatele veškeré typy antisociálního chování a kriminálních činů, k nimž může na školách docházet. Základními požadavky jsou správné navržení a efektivní užívání zastavěného prostoru. Je nutné zejména zvážit polohu pozemku, zda se jedná o pozemek, kde se vyskytuje ve zvýšené míře kriminalita. Dále se musí zvážit využívání sousedních pozemků. Areál by měl být náležitě ohraničen. Mělo by být umožněno vstupovat i tělesně postiženým spoluobčanům. Při konstrukci brány by potencionální útočník neměl mít možnost zvednutím vysadit bránu z pantů, přelézt ji nebo podlézt. Doporučuje se minimální počet vchodů do škol, které budou zabezpečeny kontrolou, např. kamerovým systémem, vrátnicí apod. Pokud je areál rozsáhlý, je doporučeno pro žáky a zákonné zástupce zřídit ještě další vchody, které budou otevřeny pouze po dobu příchodu a odchodu. Dále se doporučuje zajistit prostor k parkování, který bude umístěn přehledně u vrátnice. Veřejné osvětlení by mělo směřovat ke vstupním dveřím školy. Ostatní stavebnětechnické požadavky jsou uvedeny v ČSN normě.

Ze strany školského zařízení musí být stanovena **tzv. režimová opatření**, která cílí na bezpečnost na školách – jedná se především o režim vstupu a výstupu osob, vjezdu a výjezdu motorových vozidel, režim oběhu dokumentů. Dalším bezpečnostním opatřením upraveným normou je fyzická ostraha, která musí splňovat předpoklady pro výkon strážní služby v zákoně č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), a která může výrazným způsobem ovlivnit a zabránit vstup cizí osoby do objektu školy. Dalším nezbytným opatřením je bezpečnostní dokumentace škol. Mezi základními dokumenty patří: bezpečnostní politika, posouzení bezpečnostních rizik, provozní řád, plán objektu, projektová a provozní dokumentace, plány kontrol a záznamy ze školení, revizní zprávy, záznamy o bezpečnostních incidentech nebo mimořádných situacích, typové postupy pro řešení mimořádných situací. Veškeré uvedené požadavky a řadu dalších naleznete ve zmiňované normě, která je veřejně přístupná na stránkách Ministerstva vnitra.

A jaké mají obce možnosti?

Velké úskalí při zajišťování bezpečnosti škol tkví samozřejmě ve finančních prostřed-

cích, které v českém vzdělávacím systému chybí. Efektivního zabezpečení škol lze dosáhnout i s omezeným rozpočtem, pokud je známo, co je pro danou školu problematické a jaká opatření jsou pro ni vhodná. Důležité je před zaváděním samotných opatření provést důkladnou analýzu rizik – tedy zvážit řadu různých okolností, které na bezpečnost školy mají vliv. Jedná se např. o posouzení kriminality v dané lokalitě, zmapování přístupů, kterými je možné do školy vniknout, apod.

Asi nejzásadnějším opatřením je zajistit vstup do školy, aby se do budovy dostaly opravdu pouze osoby, které sem nepochybně patří. Proto je možné instalovat ke vstupu kamerový systém, který však musí být monitorován pracovníkem školy. Další možností je zavést některý z přístupových systémů, který spočívá v tom, že se děti do školy dostanou za pomoci čipu či karty, případně prostřednictvím bezpečnostního kódu. Dále se nabízí varianta ke vstupu do školy umístit ostrahu (vrátný, školník, strážník...).

Obce mají možnost získat finanční prostředky na zvýšení bezpečnosti škol z dotačních programů. Pro rok 2019 byl vyhlášen „**Dotační program pro zvýšení ochrany veřejných prostranství a objektů (akcí) veřejné správy, škol a školských zařízení jako měkkých cílů**“, kdy stát uvolnil celkem 19 549 000 Kč pro 12 subjektů, které si o dotaci požádaly.

Co se týče aktivit Svazu v této oblasti, určitě je namístě zmínit každoročně pořádanou konferenci „Bezpečná škola“, které Svaz pravidelně poskytuje záštitu. Na této konferenci vystupuje řada expertů z oblasti školství a bezpečnosti a posluchači si zde mohou vyslechnout mnoho zajímavých přednášek souvisejících s bezpečností školských zařízení. Účastníci zde mohou získat užitečné rady a tipy k možnostem při zabezpečování škol. Konference je zaměřena pro širokou veřejnost, zejména pak pro zástupce obcí a krajů, které jsou zřizovateli škol, ale i pro ředitele a učitele všech druhů a další posluchače se zájmem o danou problematiku.

Výše uvedeným jsme si dovolili jen obecně nastínit, čemu bychom rádi věnovali v naší rubrice více pozornosti. Dále se budeme věnovat hřištím a sportovištím, nicméně je nutné upozornit, že se jedná o problematiku téměř bezbřehou, dalo by se říci. Proto, prosíme, pokládejte tyto řádky jako jakýsi exkurz a upozornění na možná úskalí.

Bezpečnost dětských hřišť a sportovišť

Dětská a sportovní hřiště jsou místa, které se nacházejí na území velkého počtu měst a obcí naší republiky. Při provozování těchto hřišť existuje řada různých požadavků, které jsou na jejich provozovatele, tedy v našem případě obce, kladeny. Cílem je zajistit bezpečnost dětí, které se v daných prostorách pohybují, a především tak vzniku úrazů či nehod. Právě bezpečnost hřišť je ovlivněna mnoha faktory, jako jsou například dodržování provozních řádů, výrobky odpovídající technickým normám a jejich správná instalace a umístění do terénu. Důležité jsou také pravidelně prováděné kontroly hřišť.

Legislativní úprava

Požadavky související se zajištěním bezpečnosti na dětských a sportovních hřištích jsou upraveny v několika právních předpisech a technických normách. Jedná se zejména o následující:

- zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů – je zde upraven způsob stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek či životní prostředí;
- nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody – v příloze č. 2 uvádí, že mezi stanovené výrobky řadíme „prostředky lidové zábavy“, kterými jsou myšleny také zařízení dětských hřišť. Může se jednat o herní a sportovní prvky typu kolotoče, skluzavky, houpačky a houpadla, šplhací lana, prolézačky, drobné stavby určené ke hraní a zvyšování obratnosti dětí, lanovky, prostorové sítě a další;
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a o změně některých souvisejících zákonů – stanovuje hygienické požadavky na prostory a provoz škol, předškolních, školních zařízení, zařízení

sociálně výchovné činnosti a zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Dále určuje, aby provozovatelé venkovních hracích ploch zajistili, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity upravené prováděcím předpisem (vyhláška č. 238/2011 Sb.);

- vyhláška č. 238/2011 Sb., kterou se stanoví požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch – podmínky provozu takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů zpracovává provozovatel v provozním řádu.

Dále bylo vydáno **metodické doporučení** Státního zdravotního ústavu č. j. CHŽP 35–112/07–10 k zajištění ochrany zdraví a zvýšení bezpečnosti dětí a mládeže na dětských a sportovních hřištích i v tělocvičnách, které obsahuje také informace týkající se kontrolní činnosti a přehled právních předpisů vztahujících se k provozování veřejných dětských hřišť a sportovišť. Uvedenou metodiku tak mohou využít všichni jejich provozovatelé.

Metodickou informaci č. j. 24 199/2007-50 k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních, na dětských hřištích a v tělocvičnách vydalo také MŠMT. Uvedená metodika uvádí například požadavky na montáže, provoz a nezávislou **kontrolní činnost** revizním technikem v oblasti tělocvičného nářadí a dětských hřišť, prováděnou fyzickou osobou s příslušnou certifikací nezávislou na výrobci či provozovateli, která posuzuje celkovou úroveň bezpečnosti příslušného zařízení vycházejícího z provedené instalace, oprav a případně také dodatečně vestavěných a vyměněných prvků a částí.

Co se týče technických norem, zásadní pro dětská hřiště je evropská norma ČSN EN 1176, která stanovuje všeobecné bezpečnostní požadavky na zařízení a povrchy veřejného dětského hřiště (důraz na houpačky, skluzavky, lanové dráhy, kolotoče a kolébavky), dále pak pokyny pro zřizování, kontrolu, údržbu a provoz dětských hřišť. Další evropskou normou je ČSN EN 1177, která určuje bezpečnostní požadavky na povrch hřiště tlumící náraz v případě pádu. Požadavky na bez-

pečnost sportovních hřišť jsou pak určeny normami ČSN EN 15312+A1 „**Víceúčelové sportovní zařízení s volným přístupem – Funkční a bezpečnostní požadavky a metody zkoušení**“, která se vztahuje na sportovní zařízení pro typy sportů, jako jsou volejbal, basketbal, fotbal, tenis, hokej apod. Další normou, vztahující se na zařízení pro uživatele kolečkových bruslí a skateboardů, je ČSN EN 14974+A1 „**Zařízení pro uživatele kolečkových sportovních potřeb - Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení**“.

Jaké jsou tedy povinnosti obcí při provozování hřišť?

Obce, jako provozovatelé hřišť, mají povinnost zajistit bezpečnost hřišť a jejich prvků podle platných norem. Další povinností je zajistit pravidelnou údržbu a kontrolu hřišť a případné závady, které by mohly ohrozit bezpečnost, neodkladně odstranit. V případě, že zjištěnou závadu nelze odstranit bezprostředně, je možné hřiště dočasně uzavřít, nebo zamezit možnosti užívání konkrétního poškozeného herního prvku, dokud není provedena náprava. Neopomenutelnou povinností provozovatele je také zpracování provozního řádu hřiště.

Co se týče kontroly hřišť, můžeme ji rozdělit na několik druhů. Prvním je „**běžná vizuální kontrola**“, prováděná v intervalu jednou za 1 až 3 týdny. Frekventovaná a veřejnosti přístupná hřiště by měla být vizuálně kontrolována na denní bázi. U hřišť tohoto typu totiž hrozí nebezpečí způsobené vandalismem (např. rozbité sklo), povětrnostními podmínkami (spadlé větve) či opotřebením (prasklé či ulomené části), a právě proto je vhodné tato hřiště prohlížet častěji. Nově zřízená hřiště by potom měla podléhat „**kontrole vstupní**“, za účelem prověřit, zda je hřiště bezpečné jako celek a zda jsou všechny jeho prvky instalovány v souladu s technickými normami. Další typ kontroly je „**kontrola provozní**“, která je již podrobnější a soustředí se na kontrolu funkce a stability zařízení. Tuto kontrolu je zapotřebí provádět v intervalech od 1 do 3 měsíců, či ve lhůtě uvedené v návodu od výrobce. Provozní kontrola by měla být prováděna proškoleným pracovníkem, který byl s problematikou bezpečnosti dětských hřišť a obsahem technických norem seznámen. Důležitá povinnost provozovatele je provádět „**kontrolu roční**“. Tato „hlavní“ odborná technická kontrola se provádí vždy v době nejdéle 12 měsíců od kontroly předešlé.

Osobou, která tuto kontrolu provádí, musí být certifikovaný odborník, který nemá žádnou vazbu na výrobce či provozovatele. Cílem je zjistit celkovou úroveň a bezpečnost zařízení, základů i povrchů – např. odhalit známky koroze, poškození, změny ve funkčnosti zařízení apod.

Jakou dokumentaci musí provozovatel hřiště mít?

V případě dětských hřišť se jedná o následující:

- prohlášení o shodě zpracované výrobcem, doložené certifikátem posouzení třetí stranou;
- návody výrobce k obsluze, kontrole a údržbě;

- evidence záznamů všech úkonů, které byly na zařízeních provedeny – tedy opravy, kontroly apod.;
- evidenční kniha úrazů;
- provozní a návštěvní řád.

Všechna hřiště musí být označena pikto-gramem, který obsahuje:

- telefonní čísla tísňového volání na složky IZS;
- telefonní číslo pro nahlášení závažných poškození hřiště;
- název hřiště a adresa.

Všechny herní prvky musí nést označení štítkem od výrobce, s uvedením:

- jména a adresy výrobce či autorizovaného dodavatele;
- typ zařízení, rok výroby a číslo příslušné normy;
- značka základní úrovně (výška zásypu v případě tlumícího materiálu, či výška zabudování u trávniku).

U sportovních hřišť a zařízení musí každý sportovní prvek nést označení:

- jména a adresy výrobce či autorizovaného dodavatele;
- označení zařízení a rok výroby;
- číslo předpisu ČSN EN 15312+A1.

Provozovatel sportoviště má dále povinnost zpracovat pokyny pro údržbu za účelem zajištění bezpečnosti, přičemž vychází primárně z návodu k údržbě od výrobce.

A kdo kontroluje bezpečnost hřišť v obcích „zvenku“?

Dozor nad bezpečností herních ploch a dopadových prvků na hřištích patří mezi kontrolní činnosti České obchodní inspekce.

Ta kontroly provádí zejména u hřišť, která byla nově uvedena do provozu za účelem eliminovat riziko nehod.

Dále nad provozem dětských hřišť s pískovišti provádějí kontrolu krajské hygienické stanice, a to konkrétně co se týče plnění hygienických limitů písku. Vyplývá to z povinnosti dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, jak jsme již uváděli v našem článku výše.

Dětské hřiště a sportoviště bez problémů

Výše uvedené je takovým krátkým vstupním exkurzem k tomu, aby obce eliminovaly jakékoliv problémy, které by mohlo nedodržování povinností stanovených jim zákonnými a podzákonnými předpisy přinést. Je třeba vést v patrnosti, že v případě vzniku škody uživateli dětského hřiště anebo sportoviště bude předmětem zjišťování i například kontrola provozního řádu (respektive zda provozní řád vůbec je), provádění kontrol hřiště (vstupní, průběžné atd., zda byly či nebyly shledány závady, případně jak a kým byly odstraněny, kdy a zda proběhla opětovná kontrola) atd. A položme si ruku na srdce, náhrady škod se mohou v těchto případech pohybovat ve vysokých částkách. Doufáme tedy, že jsme vám výše uvedenými řádky alespoň přiblížili, jak postupovat a jak mít dětské hřiště a sportoviště tzv. bez problémů.

O zkušenost, kterou mají se zajištěním bezpečnosti v Těšanech, se s námi podělil starosta **Ing. Miroslav Zborovský**. V obci na využití hřiště zavedli **rezervační a čipový systém**. Pro větší bezpečnost ještě pohyb na hřišti monitoruje i kamera. Řekl nám:

Od roku 2016, kdy bylo otevřené nové multifunkční „Oranžové hřiště“, využíváme v Těšanech vstup pomocí čipového systému. Impulsem k uvedenému řešení byla víze, aby hřiště bylo přístupné a využíváné, ale zároveň zabezpečené proti vandalům. V praxi to vypadá tak, že zájemce z řad občanů o vstup si

zamluví určitý čas a následně je mu stržena příslušná suma z jeho kreditu. Díky elektromechanickému zámku umístěnému na brance hřiště je tedy na sportoviště vpuštěna ta osoba, která má příslušný RFID čip. Čipový systém slouží uživateli hřiště také k přístupu na toalety do budovy fotbalových kabin, která leží vedle oranžového hřiště.

Všichni uživatelé jsou si tohoto plně vědomi, a snad i proto nedošlo prozatím k žádnému výraznému poškození sportoviště. Hřiště je opatřené provozním řádem a informace pro uživatele jsme několikrát uveřejnili i v místním zpravodaji.

V současné době využíváme čipový systém nejen pro oranžové hřiště, ale také k přístupu školáků do budovy ZŠ a MŠ Těšany a po dokončení rekonstrukce tělocvičny budou čipy využívány i k přístupu do tělocvičny.

za zálohu 200 Kč vyzvedne na obecním úřadě v Těšanech RFID čip, ke kterému jsou předány také přístupové údaje do rezervačního systému na webové adrese <http://www.hristetesany.cz>. Uživatel tohoto čipu si na obecním úřadě zaplatí požadovaný kredit, který

je mu připsán na účet vedený v rezervačním systému. Po tomto kroku je již možné hřiště rezervovat a užívat. Pokud tedy uživatel chce navštívit sportoviště (tenis, nohejbal, volejbal, fotbal...), tak si v rezervačním systému

Abychom zpřístupnili hřiště nejen osobám, které jsou již aktivní na trhu práce, rozhodli jsme se umožnit zdarma přístup také školákům navštěvujícím ZŠ Těšany, a to v jasně daných hodinách (např. během běžného týdne od rána do 16:30 hod). Děti mají své čipy, které používají i pro přístup do budovy školy, a každý z těchto čipů má práva k přístupu na oranžové hřiště ve vyhrazených hodinách. K prevenci proti poškození hřiště slouží kamera, která monitoruje pohyb osob na hřišti.

Zpovědnice starostů

Tentokrát jsme se dotázali starosta města Kolín **Mgr. Michaela Kašpara** na pár otázek k projektu „Chytrá klíčenka“. Kolínská chytrá klíčenka ve městě funguje již více než dva roky, rozšířila se do všech základních škol v Kolíně a za realizaci tohoto projektu město obdrželo několik tuzemských i zahraničních ocenění.

Pane starosto, mohl byste nám nejprve pár slovy představit projekt „Chytrá klíčenka“? Co vlastně tento projekt obnáší a jak funguje?

Cílem města bylo zavedení moderního technického prostředku pro zajištění bezpečného, spolehlivého a efektivního systému pro vstup do školních zařízení a vydávání jídel, který odpovídá současným technickým a bezpečnostním nárokům. Kolínská chytrá klíčenka (Klíčenka) v sobě všechny požadované funkcionality zahrnuje a navíc umožňuje přidávat volitelné funkce, které je ale nutné v případě zájmu aktivovat.

Jaké jsou nejdůležitější funkce Chytré klíčenky?

Zajištění vstupu do školy a vydávání jídel ve školní jídelně, to jsou základní funkce. V případě, že si to rodiče budou přát, mohou u ní aktivovat další funkce: průkazka do knihovny, časová jízdenka do kolínské MHD, předplacená karta nebo dokonce elektronická zdravotní knížka. To je samozřejmě na bázi dobrovolnosti a uvážení rodičů, zda tyto funkce budou děti využívat.

Má Chytrá klíčenka přínos pro děti a mládež z pohledu zajištění jejich bezpečnosti?

Klíčenka dává školám moderní prostředek pro zajištění bezpečného systému pro vstup do školních zařízení postavený na otevřené technologii, která umožňuje přidávání dalších funkcí. Zároveň mohou v případě platební funkce rodiče kontrolovat přes web stav účtu, kolik a kdy dítě utratilo peněz, pokud platí klíčenkou. V případě ztráty lze samozřejmě kartu okamžitě zablokovat.

Jaká je dosavadní zkušenost vašeho města a uživatelů (a jejich rodičů) s Chytrou klíčenkou?

Karty fungují již více než rok ve všech základních školách, na pilotní škole je to více než dva roky. Systém funguje velmi dobře a pozitivních ohlasů je drtivá většina. To, že jsme vytvořili příklad dobré praxe, je vidět i v tom, že další města přistupují k obdobnému modelu.

*příspěvek připravila a za rozhovor děkuje
Mgr. Claudia Varhol
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Pár slov k semináři „Zastupitel v právu“

Na 24. září a 17. října 2019 v Praze a na 7. listopadu 2019 v Brně byly naplánovány semináře pod názvem „Zastupitel v právu“, kde přednášeli odborníci z oblasti jak komunálního práva, dozoru a kontroly, tak advokátů, obhájců a státního zastupitelství. Co se dělo hned na prvním semináři v Praze? To si dovoluujeme vylíčit níže.

Kdo, kde, co?

Nejvyšší státní zastupitelství, Česká advokátní komora a Svaz měst a obcí spolu se Sdružením místních samospráv spojily své síly a uspořádaly ve dvou termínech v Praze a v jednom termínu v Brně seminář nazvaný „Zastupitel v právu“ s cílem vytvoření platformy plné informací pro (nejen) hejtmány, starosty, primátory a obecní a krajské zastupitele z celé republiky.

Jak to vlastně začalo?

Politická kultura a situace v politice ať už té celostátní, ale i komunální se v posledních letech změnila. A pro komunální politiky, tedy starosty, místostarosty, zastupitele, hejtmány..., ať už z řad mužů či žen, abychom nediskriminovali, je to situace svízelná, často plná překvapení, ale i šoků, zklamání a nedorozumění. Natož v poslední době – jistě jsme všichni zaznamenali, jak se začaly množit případy, kdy byli komunální představitelé tzv. pranýřováni v rámci různých kauz. A mimo jiné proto se pořadatelé semináře rozhodli, že ve vzájemné spolupráci podají takto pomocnou ruku komunálním politikům a pokusí se o hrdinský počín a v pár hodinách se pokusí jim aspoň nastínit a vylíčit několik základních témat, se kterými se mohou při své dennodenní práci setkat. A která je trápí a mohou jim činit problémy. A i z toho důvodu vám, naši milí čtenáři, zprostředkováváme alespoň takto něco z toho, co se v prvním ze seminářů dělo a říkalo, kdo tam byl a co z toho vzešlo.

Co bylo úvodem?

Na začátku celého pomyslného utkání týmů z oblasti komunální politiky pronesli několik slov Daniela Kovářová z České advokátní komory a Petr Malý z Nejvyššího státního zastupitelství, kteří po celý den seminář moderovali. Doktorka Kovářová stručně představila koncepci seminářů Zastupitel v právu a předala slovo Petru Malému, jenž sdělil několik informací k organizaci (samozřejmě včetně postupu při evakuaci v případě nebezpečí). Následně se ujal slova Pavel Zeman, nejvyšší státní zástupce, který pronesl několik slov

k důvodům, jež pořadatele vedly k spolupřátání těchto seminářů. Na to navázal stručnou poznámkou Petr Toman, jako jeden ze zástupců České advokátní komory. A tím se vlastně vystřelilo na startu a celodenní maratón byl úspěšně započat.

Co se povídalo?

Po úspěšném startu bylo přikročeno k samotné „nalejvárně do hlav a srdcí“ ze stran předních odborníků v jednotlivých týmech. Na pořadu dne bylo vystoupení nejen advokátů, ale i odborníků ze strany dalších právníků (a to i zastupitele), starostů, zástupců kontrolních a dozorových orgánů, připraven byl i tým ze strany státního zastupitelství. Prostě byli připraveni vystoupit všichni z mužstva (s jednou ženou) zvaného „Zastupitel v právu“.

Jak dopadl útok týmu „sebevědomá samospráva“?

Jako první vystoupila Jana Zwyrtek Hamplová, advokátka, která si zvolila téma „Základní předpisy a dokumenty“ a která je jednou z předních špiček v oblasti komunálního práva a zastupuje a zastupovala řadu starostů v mnoha sporech. Ve svém příspěvku zdůraznila, že jednou z příčin toho, že dochází k trestnímu stíhání zastupitelů, je mj. neznalost oblasti samosprávy, nevnímání mnoha odlišností obce jako jednotky územní samosprávy od jiných právních subjektů, nedokonalá právní úprava v oblasti samosprávy a pro-

tiústavnost využívání ustanovení opatrovníka obci v trestním řízení pouze s odkazem na analogický výklad. K otázce ustanovení opatrovníka obci zdůraznila, že tím dochází dle jejího názoru k protiústavnímu odebrání práva na samosprávu a protiústavnímu odebrání práva zastupitelů vykonávat svůj mandát. Promluvila i k podávání trestních oznámení na komunální

politiky, což označila jako „novou“ formu politického boje. Z výsledků jak své praxe, tak ostatních demonstrovala závěr, že většina trestních řízení končí zproštěním viny, čemuž však předchází letitá soudní řízení, během nichž komunální politici čelí mnoha strastem a útrapám. Vyzvala tak k odmítnutí bagatelizace a zdůraznila, že je nutno se ptát, proč se v různých fázích jak vyšetřování, tak trestního řízení nepřejde na to, že se o žádný trestný čin nejedná. Jednoznačně se vyslovila pro nutnost zdokonalit zákon o obcích. Poté krátce promluvila k několika konkrétním případům ze své praxe a po nastínění možných řešení v oblasti nedostatečné právní úpravy komunálního práva svůj příspěvek uzavřela slovy, ve kterých uvedla, že může dojít k situaci, kdy za chvíli nebude nikdo do samosprávy kandidovat a samospráva jako základ státu bude ohrožena.

Co na to řekl tým ze Sdružení místních samospráv?

Slova se následně chopil Stanislav Polčák, europoslanec a představitel Sdružení místních samospráv. Přítomné oslovil s tématem nazvaným „Zákon o střetu zájmů, občan nebo zastupitel v právu?“. V úvodních větách ocenil spojení sil pořadajících subjektů a zejména aktivitu doktorky Kovářové, v níž cítí velkou oporu. Zmínil, že nejpodstatnějšími předpisy jsou pro zastupitele volební zákony, zákon o obcích a zákon o střetu zájmů. Zdůraznil, že nejen pro zástupce malých obcí, ale i pro

profesionály je současný právní řád nepřehledný a byť takový zástupce jedná v dobré víře, může se dostat do problémů. Následně uvedl změny zákona o střetu zájmů k 1. září 2017 a důsledky těchto změn, mezi nimiž zmínil zejména rezignace komunálních politiků, odmítnutí kandidování v komunálních volbách v roce 2018 a hrozbu nesestavení kandidátek v komunálních volbách včetně nucené správy obce ze strany Ministerstva vnitra v budoucnu. K tomu přidal několik konkrétních příkladů těchto důsledků. Sdělil, že změna zákona z pohledu „povinného“ proběhla během volebního období, kdy veřejnému funkcionáři nezbylo, než se podvolit změně nebo nepodat oznámení a rezignovat. Zdůraznil nedokonalosti Centrálního registru oznámení a nadbytečné povinnosti pro veřejné funkcionáře. Pokračoval informacemi k právu veřejného funkcionáře na soukromí ve vztahu k právu občana na informace a tzv. kontrolu, a polemikou, které z těchto práv má větší váhu. Poté poukázal na některé změny zákona o střetu zájmů nastalé od 30. června 2018 a ocenil provedení těchto změn, neboť je vnímá jako signál k možnosti dalších změn a skutečné vnímání problémů samosprávy. Jednoznačně vyjádřil svůj postoj, v němž sdělil, že nevnímá jako vhodné anonymní přístupu k informacím uvedeným v Centrálním registru oznámení. Svou přednášku zakončil několika číselnými údaji k plnění povinností ze strany veřejných funkcionářů ve vztahu k zákonu o střetu zájmů, k řízení o přestupku v souvislosti s nesplněním povinnosti podat oznámení dle uvedeného a k zapojení Sdružení místních samospráv s cílem dosáhnout změn v této oblasti.

A co k tomu řekla Česká advokátní komora?

Stanislava Polčáka vystřídal za řečnickým pultem Petr Toman, zkušený advokát a zá-

stupce České advokátní komory, na téma „Působnost orgánu územního samosprávného celku (s dozvuky v soudních síních)“. Po úvodních slovech promluvil k povinnostem zastupitelů a jejich právní úpravě jak na ústavněprávní, zákonné a podzákonné úrovni s tím, že povinnost obce je rovna povinnosti obecních orgánů, jež je rovna povinnosti členů těchto orgánů. Zdůraznil nutnost respektování obsahu slibu zastupitele, kdy zastupitel musí jednat v zájmu obce, a současně promluvil k povinnosti stanovené § 159 nového občanského zákoníku a k péči řádného hospodáře v návaznosti na § 38 odst. 1 zákona o obcích, tj. i k účelnému a hospodárnému využívání majetku obce s tím, že akcentoval skutečnost, dle které porušením takových povinností není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn. Krátce zmínil pravomoci zastupitelstva obce a rady obce a jejich právní úpravu. Poté přešel k trestněprávní úpravě a zdůraznil, že zastupitelé jsou úřední osoby dle příslušných ustanovení trestního zákoníku. V návaznosti na to sdělil několik informací ke skutkovým podstatám, s nimiž se lze nejčastěji ve vztahu ke komunální politice, resp. zastupitelům, setkat. Příkladem lze uvést § 329 či § 330 trestního zákoníku. Zdůraznil nebezpečí plynoucí z nesprávného jednání zastupitele s péčí řádného hospodáře s tím, že akcentoval vyšší škody nikoli malé, která je stanovena trestním zákoníkem na částku od 25 000 Kč. Poté promluvil i k judikatuře, jíž je nutno v roli zastupitele znát, a uvedl několik konkrétních příkladů. Svě vystoupení ukončil několika slovy ke statistice z roku 2018 předložené Nejvyšším státním zastupitelstvím k trestnímu stíhání zastupitelů a tím, jak se vyhnout trestnímu stíhání.

A nezůstal Svaz pozadu?

Poté byla rukavice hozena zpět na hřiště samospráv a dalším přednášejícím byl Pavel Drahovzal, místopředseda Svazu a starosta obce Velký Osek. Úvodem řekl pár slov k představení Svazu jako takového a jeho činnosti, kdy zdůraznil, že Svaz je jedním z připomínkových míst, a v tom vidí jeho klíčovou roli. Sdělil, že ani jedna ze stran, ať už zastupitelé či orgány činné v trestním řízení, to nemají jednoduché, každý má svou nezastupitelnou roli, bohužel však někdy tyto střety pro komunální správu nevycházejí pozitivně. Vyjádřil své očekávání, že i tyto semináře by mohly vést ke zlepšení situace. Jako základní

otázku, jíž je třeba si zodpovědět, je, co je odpovědnost zastupitele, konkrétně, jaký je obsah této odpovědnosti, který, jak uvedl, vnímá skoro jako bezbřehý. Zmínil, že některá trestní oznámení, jež jsou podávána, jsou důsledkem určité politické kultury v České republice a zdůraznil, že je třeba, aby si každý oznamovatel byl plně vědom důsledků plynoucích z podaných trestních oznámení. Promluvil k vnitřnímu boji každého budoucího zastupitele mezi tím, že chce přinést něco dobrého obci, dát k dispozici svou odbornost, něčemu pomoci osobně, avšak na druhou stranu je zde možnost jeho kriminalizace. Tím dochází ke snižování odbornosti zastupitelů, kdy odborně nadaní, zkušení zastupitelé či kandidáti na zastupitele již nechtějí kandidovat znovu. Vyzval k tomu, že je čas vyspecifikovat roli zastupitele v rámci zákona o obcích, jeho práva a povinnosti, a to v co nejkonkrétnější podobě. V tom vidí práci do budoucna pro všechny zúčastněné. K trestnímu řízení samotnému poznamenal, že podávání trestních oznámení na zastupitele je hojně a zneužívané, o tom není pochyb, a právě proto vidí nutnost zavedení regulace podávání trestních oznámení na komunálního politika, například ve směru anonymizace takových trestních oznámení. Zdůraznil fakt, že takové trestní stíhání, jež je ihned medializováno, má nezměrný dopad nejen do komunálního života, ale i do osobního života toho kterého zastupitele. Akcentoval odliv zájemců o práci v samosprávě v důsledku uvedeného a v souvislosti se zákonem o střetu zájmů.

Přidal se do zápasu i někdo ze starostů a co na to nejvyšší státní zástupce?

V rámci diskusního panelu se rozhodl v tomto pomyslném souboji vystoupit Zdeněk Pištora, starosta obce Postoloprty, se svým konkrétním příspěvkem z praxe

ke kauze Postoloprty. Na jeho příspěvek kontroval nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman, který zdůraznil cíl semináře, a to nutnost seznámení zastupitelů s nezbytnou právní úpravou, kterou se musí řídit. Právě v edukativní náplni semináře spatřuje to nejdůležitější pro zastupitele, když praktické zkušenosti je možné pak sdílet v rámci jiné platformy. Zdůraznil povinnost orgánů činných v trestním řízení, aby respektovaly zásadu legality a oficiality, kdy je jim dána povinnost postupovat z úřední povinnosti včetně vyřizování podání anonymních oznámení. Vyjádřil se i k povinnosti mlčenlivosti orgánů činných v trestním řízení a připomněl kauzu Lipno, kterou vnímá jako zásadní k hospodaření entit. Krátce zdůraznil rozporuplnost institutu opatrovnictví obce a zákon o střetu zájmů.

Jak to dopadlo v půlce zápasu?

Po přestávce na kávu v reakci na vystoupení nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana vystoupili výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková a ještě jednou Pavel Drahovzal. Radka Vladyková zdůraznila, že Svaz podporuje důslednou revizi zákona o střetu zájmů a vyjádřila se k navrhované změně výše škody rozdělující trestný čin od přestupku na částku 10 000 Kč s tím, jaké důsledky může mít tato změna

na obce. Pavel Drahovzal navázal a upozornil na určité stesky starostů, s nimiž se nejen jako starosta, ale i jako místopředseda Svazu setkává. Především narušení vztahu důvěry mezi zastupiteli obcí vzhledem k tomu, že došlo k narušení politické kultury a je na zákonodárcích, zda pochopí tyto stesky a budou vyvíjet snahu jim pomoci. Věřící však ve zlepšení komunální sféry. Poté vyjmenoval několik rolí, které starosta v obci má, jaké jsou na něj kladeny nároky a jak je důležitá opora v kolektivním orgánu – zastupitelstvu a radě.

Zmínil i potřebu přizpůsobení se době například ve smyslu připuštění elektronické možnosti hlasování výslovnou zákonnou úpravou. Na závěr vyzdvihl úlohu Svazu a jeho práce v pomoci řešení stesků starostů a zastupitelů. Podtrhl nepochybnou nenahraditelnost legislativně právní ingrence Svazu jako jednoho z připomínkových míst.

A kam hodil rukavici ve hře dozorový a kontrolní orgán?

K řečnickému pultu poté přistoupila Marie Kostruhová, ředitelka Odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra s příspěvkem „Podkladové materiály pro jednání zastupitelstva a rady obce.

Základní pravidla pro hospodaření obcí.“ Na úvod sdělila novinky z jejich resortu, a to zejména skutečnost, že v současné době byl rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení návrh změny zákona o obcích, který se dotkne zejména právní úpravy společenství obcí (na toto téma Svaz aktivně vystupoval a podílel se na něm), sladění termínů a lhůt s dalšími právními předpisy, způsobu odměňování atd. Zdůraznila, že kvalitní podkladové materiály jsou nezbytným předpokladem pro rychlé, správné a efektivní rozhodování orgánů obce a že jednání zastupitelstva musí být vždy veřejné. Upozornila na úskalí vytváření programu jednání zastupitelstva, úpravu lhůt a přidala několik podrobných poznámek k podkladům pro jednání zastupitelstva, zejména jaký obsah by měly podkladové materiály splňovat a jaká by měla být struktura podkladových materiálů. Ke konci svého vystoupení zdůraznila důsledky plynoucí z nesprávného rozhodnutí každého zastupitele v případě, že jej učiní bez dostatečné znalosti věci, o níž rozhodl. Uvedla

i příklady dobré praxe, jež je možné využít.

Jak se vložil do hry další ze zástupců samosprávy?

Starosta obce Křižánky Jan Sedláček na semináři poukázal na problémy, s nimiž se starostové malých obcí potýkají. I podle něho je situace celkově nestabilní, dochází k častým a mnohdy zásadním – nejen legislativním – změnám, které starostové jen těžko sledují, přitom ne vždy směřují k lepšímu. Příkladem uvedl problematiku žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., zákon o střetu zájmů, zákon o rozpočtové odpovědnosti atd. Vyzval k nutnosti starostů setkávat se se zástupci v Parlamentu ČR za jejich kraje, aby v zákonodárném sboru věděli o těchto problémech, které oni musí řešit, a tak se k nim jako jimi zvolení zástupci mohli postavit. Vyběděl k zamyšlení nad zjednodušením práce starostů. Podtrhl, že jednou z nejlepších cest k řešení svízelné situace současných starostů je zejména další vzdělávání pro starosty, a to jak v rámci Sdružení místních samospráv, tak v rámci Svazu. Vzdělávání je nezbytné rovněž pro další osoby na radnici, úředníky, kteří jsou často hlavou všeho a bez nichž by obec nemohla fungovat. Přínosné je také pravidelné opakování vzdělávacích setkání, například v horizontu dvou let, neboť je pro starosty důležité nejen se něco dozvědět „na začátku“, ale své znalosti obnovovat a prohlubovat s ohledem na rychlost změn v oblasti, v jejímž centru vlastně stojí. Jednou z forem takového, řekněme, dobrovolného vzdělávání, je také forma elektronických pomůcek.

A co přinesli do hry „trestáři“ a „obhájci“?

Po krátké polední přestávce do diskuse vstoupil „bard“ soudobého českého trestního práva, kapacita v této oblasti na slovo vzatá, Tomáš Sokol. Na začátku svého příspěvku „Odpovědnost v rozhodovacích procesech územně samosprávných celků“ vysvětlil pojem právní odpovědnost jako takový. Navázal výkladem k § 38 zákona o obcích ve spojení s porušením povinnosti péče řádného hospodáře a zdůraznil, že základem odpovědnosti zastupitele je složení slibu zastupitele dle zákona o obcích. Nesmí být také opomíjena jednotlivá upozornění zastupitelů k projednávaným bodům, diskuse musí být řádně vedena se všemi zastupi-

teli, i kdyby jen tak, že je přinejmenším ostatní vyslechnou a vezmou jejich argumentaci k řešenému problému na vědomí. Výslovně zdůraznil v návaznosti na řečené včetně příslušné právní úpravy v novém občanském zákoníku, že podstatná je rovněž důslednost v sebekritice sama sebe, každý by měl umět posoudit, zda je vlastně vůbec péče řádného hospodáře schopen. Dále se zabýval výkladem § 220 a § 221 trestního zákoníku, který stanoví skutkovou podstatu trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku v úmyslu a z nedbalosti. Jako jeden z klíčových problémů považuje jak nezkušenost zastupitelů, tak nezkušenost orgánů činných v trestním řízení, a k tomu navíc složitost právních předpisů. Nutné také je, aby již v samotném rozhodovacím procesu zastupitelé předem indikovali důsledně eventuální problémová či riziková témata a těm věnovali v rámci projednávání zvláštní pozornost s tím, že následně výsledky projednávání zaznamenají v zápisu.

Jak zápas pokračoval?

Po vtipném, svérázném, ale zejména praktickém a přínosném vystoupení Tomáše Sokola vystoupil Martin Richter z Právnické fakulty Univerzity Karlovy s příspěvkem „Základy trestní odpovědnosti ve veřejné správě“. Uvedl několik načerpaných zkušeností ze Švýcarska. Trestní odpovědnost zastupitelů je dle jeho slov vnímána jako nový fenomén. Upozornil na § 248 trestního zákoníku upravující porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve vztahu k zákonu o veřejných zakázkách. Paragraf považuje za jeden z nejzářadnějších k otevření cesty k trestní odpovědnosti zastupitele, neboť zde není dána ani podmínka ve formě výše škody. Z teoretických východisek k trestní odpovědnosti zastupitelů zmínil objektivní a subjektivní hledisko po-

vinné míry opatrnosti každého zastupitele, kterou je nutné dodržet. Rozlišit je třeba rovněž základní opatrnost, která je vlastní všem zastupitelům při jakémkoliv jednání, a zvláštní opatrnost, jež je daná pouze u jednání spadajícího do specializace zastupitele. Speciální kategorii pak tvoří v tomto směru předkladatel návrhu, který by měl u svého návrhu vynaložit opatrnost, která povede k odhalení takové protizákonnosti, již by po důkladném přečtení odhalil odborník. Martin Richter pokračoval praktickými příklady, na nichž demonstroval příčiny vedoucí k trestnímu stíhání zastupitelů, a následně se zabýval výkladem pojmu tzv. odborné rady a spoléhání se na nesprávnou odbornou

radu. Za odbornou radu lze dle něj pokládat i samotný podklad pro jednání zastupitelstva, který je předložen k projednání na zastupitelstvu. Nakonec upozornil na možné způsoby pochybení při vyžádání si tzv. odborné rady, výběru daného odborníka a zadání úkolu odborníkovi, přičemž odkázal na současnou judikaturu k danému tématu.

Byla nějaká reakce z řad týmu státního zastupitelství?

Poslední přednášku semináře s názvem „Analýza trestné činnosti volených funk-

cionářů územních samosprávných celků“ měl Jakub Chromý. Vyjádřil respekt všem voleným funkcionářům a uvedl data, která z Analýzy vyplynula. K zajímavým informacím jistě patří např. skutečnost, že z 355 uzavřených případů skončilo pouze 49 před soudem, přičemž ve 24 případech byl vydán odsuzující rozsudek a v 19 případech došlo k částečnému zproštění. Potvrdil častou rozsáhlost a složitost dokazování i rozdílnost názorů na jednu věc u soudů jednotlivých stupňů. Zástupcům samospráv poradil, jak se vyvarovat některých chyb.

A k čemu vlastně tento celodenní „zápas“ byl?

Kdo tam nebyl, přišel o hodně. Přinejmenším o setkání s mnoha významnými odborníky z oblasti práva a komunální politiky. Nelze ani vlastně říci, kdo byl nejlepší. Setkali jsme se různými pohledy z různých stran tohoto bitevního pole zvaného komunální politika, starostování, zastupitelování nebo jak chceme tu dennodenní dřinu nazvat. Své si řekli zástupci starostů, Svaz i Sdružení místních samospráv, státní zastupitelství, advokáti, obhájci, dozorový a kontrolní orgán, prostě odborníci. Podprahově lze vnímat jediné poselství z celé akce – je třeba mít informace, je třeba se vzdělávat, vědět, jak tyto informace získávat, je třeba mít uši nastražené a poslouchat (i když se nám nechce), je třeba pořádku vše studovat, je třeba vyslechnout i ty, co nestojí na naší straně (a neshodujeme se s nimi), a konečně, je nutné být dostatečně sebekritičtí a nebát se říci o pomoc. Protože kdo tam byl, tak určitě s dostatečnou mírou zavnímal, co by měl a neměl, na co si dát vskutku velký pozor, co by měl chtít vidět, než k něčemu zvedne ruku a dá svůj hlas, a co vlastně při přijetí funkce zastupitele všechno slíbil (protože, pojďme si přiznat, je to taky svým způsobem past, dalo by se říci, letmo pronesený slib, ale stvrzený vlastním podpisem).

Každopádně můžeme se vši odpovědností na konec konstatovat, že seminář organizovaný tak silnými týmy, které dokázaly, že umí spojit své síly, můžeme beze studu a i při nejvyšší míře sebekritiky ohodnotit jako perfektní průvodce pro zastupitele, kteří chtějí zůstat „v právu“ a nechtějí se nikdy dostat do konfliktu s právem.

Mgr. Alena Klimtová, DiS.
Legislativní a právní sekce
Kanceláře Svazu

Veřejná správa se opět vzdaluje lidem

Předseda Svazu František Lukl se 1. října 2019 sešel s premiérem vlády Andrejem Babišem a generální ředitelkou finanční správy Taťanou Richterovou. Seznámil je s výtkami, které mají starostové proti optimalizaci některých finančních úřadů (podrobněji k tématu také v INS č. 4, str. 28).

„Tento krok jde především proti strategii vylidňování venkova, veřejná správa se opět vzdaluje lidem,“ řekl František Lukl. Podle jeho slov bude mít toto rozhodnutí vliv i na lokální ekonomiku, neboť stávající zaměstnanci se někde stravovali, někde nakupovali a používali místní dopravu. Opět budou přeplněná centra, opět se bude řešit nedostatečné parkování, argumen-

tuje předseda Svazu. Taťana Richterová přislíbila případné řešení aktuálních komplikací.

Zrekapitulujme si. Ředitelka Generálního finančního ředitelství Taťana Richterová již před několika týdny zveřejnila záměr omezení činnosti 33 finančních úřadů. Omezení by mělo začít platit od příští-

ho roku. Omezení činnosti by mělo spočívat v redukci úředních dnů na dva dny v týdnu, a to pondělí a středu. Zajišťovat činnost by v úřední době měli minimálně dva pracovníci finanční správy (tzv. model 2+2). V dlouhodobém horizontu by měl stát tímto opatřením ušetřit 680 milionů korun. „Všichni chceme

digitalizovat, tedy cíl je, aby občané, živnostníci a firmy chodili minimálně na úřady,“ řekl na schůzce Babiš. V této souvislosti by měl být v příštím prosinci spuštěn daňový portál.

Podle zástupců samospráv ale tyto změny povedou k zesílení centralizace státní správy a ve finále k vylidňování regionů. Z 201 územních pracovišť finanční správy již 23 funguje v tomto omezeném režimu od roku 2016.

A jedna zkušenost z praxe...

Starostka Trhových Svinů Věra Korčáková:

K žádné úspoře nedojde a výkon státní správy se občanovi ještě více vzdálí

Celá věc začala velice nešťastně, protože nejprve Generální finanční ředitelství (GFR) o tomto informovalo v tiskové zprávě a až následně starosty měst, kterých se tato změna týká. Obracela se na mě tedy různá média a já musela jen opakovat, že bohužel zatím nevím víc než oni. Na schůzce se zástupcem GFR jsme se dozvěděli (Trhové Sviny, Kaplice, Dačice), že u nás bude zaveden režim 2+2, což znamená dva pracovníci (jeden na daně z příjmu, druhý na majetkové daně) dva dny v týdnu (pondělí a středa).

Všichni zaměstnanci budou převedeni do Českých Budějovic. Podatelna, která fungovala po celý týden, tím končí. Bylo nám přislíbeno, že dotyční zaměstnanci budou plnit i asistenční pomoc a že v měsících, kdy se podávají daňová přiznání, by měl být provoz posílen o další zaměstnance. Myslím si, že jde o příliš razantní snížení dostupnosti služeb pro občany. V úvahu byl brán jen počet obyvatel v ORP (Borovansko, Novohradsko) a nebyla vzata do úvahy dojezdová vzdálenost z celého ORP, zvláště z příhraničních částí.

Není mi jasná finanční úspora, kterou GFR tento krok odůvodňuje. Jak bylo řečeno, všichni zaměstnanci zůstávají, jen budou převedeni na pracoviště v Českých Budějovicích. Na můj dotaz, zda plánují prodat budovu finančního úřadu (a zde najít úsporu), nám bylo sděleno, že budova v Trhových Svinech přejde na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. GFR tedy neví, jak bude s budovami dál naloženo. Úsporu vidí v tom, že GFR nebude muset vydávat prostředky na provoz budovy. Tato povinnost ale přejde na Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových. Já ale úsporu v tom, že se utratí peníze z jiné kapsy, nevidím. Pořád je to z peněz nás všech.

Protože občané Trhových Svinů tvoří jen jednu pětinu těch, kterých se problém týká, svolala jsem schůzku všech starostů z ORP, na které jsme se jednomyslně proti tomuto omezení postavili, a zaslali jsme ředitelce GFR nesouhlasný dopis. Přišla nám odpověď. Pokud bych ji měla shrnout, GFR argumentuje tím, že vše

je dobře promyšlené a že všechny naše námítky byly vzaty do úvahy. Zcela zde ale chybí vyjádření k tomu, že v současné době probíhají úpravy v katastru nemovitostí, které se týkají mnoha občanů. Pokud má někdo změnu ve svém vlastnictví nemovitostí, musí se pochopitelně změnit i jeho daňové přiznání nemovitostí, což je nutné řešit na finančním úřadě. Omezení finančních úřadů přichází tedy v tu nejnevhodnější dobu. Nesouhlas s omezováním finančních úřadů jsme vyjádřili i prostřednictvím Svazu měst a obcí ČR i Svazu měst a obcí Jihočeského kraje.

Podle mého názoru k žádné úspoře nedojde a výkon státní správy se ještě více občanovi vzdálí. To, že diskuse se starosty byla jen hra pro média, potvrzuje i to, že zaměstnancům finančních úřadů byla plánovaná změna oznámena bezprostředně po tiskové zprávě GFR. Přestože jako zástupci měst nemáme žádnou pravomoc této změně zabránit, vyjádřili jsme svůj nesouhlas všemi cestami a nadále si za tímto názorem stojíme.

Jak odměňovat ředitele mateřských škol?

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zveřejnilo aktualizovaný Metodický pokyn k odměňování pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců škol a školských zařízení a jejich zařazování do platových tříd podle katalogu prací. Uvádí v něm, že na základě § 123, zákoníku práce, zařadí zaměstnavatel vedoucího zaměstnance do platové třídy podle nejnáročnějších prací, jejichž výkon řídí nebo které sám vykonává.

Ředitele mateřských škol je možné zařadit do 11. platové třídy, jsou-li splněny podmínky stanovené dotčenými nařízeními vlády vydanými k provedení zákoníku práce. Podle nařízení vlády č. 222/2010 Sb., oddílu B. 1. části dílu 1.01 Koordinační, projektový a programový pracovník (katalogové číslo: 1.01.12) je možné zařadit ředitele mateřské školy do 11. platové třídy pouze v tom případě, pokud vykonává komplexní koordinaci všech uvedených oblastí správy organizace, tedy správy ekonomické, personální, technické, provozní, majetkové a organizační, případně jiné obory činnosti organizace. Jestliže však vedoucí zaměstnanec komplexní koordinaci správy jedné nebo více jmenovaných oblastí nevykonává (například k nemovitému majetku tuto správu vykonává typicky zřizovatel či na příspěvkovou organizaci nejsou zřizovací listinou delegována prakticky žádná práva týkající se nakládání se svěřeným majetkem nebo má-li nemovitý majetek svěřen na základě smlouvy o výpůjčce), nelze ho do 11. platové třídy zařadit.

Do 12. platové třídy je možné ředitele zařadit podle příkladů prací dílu 1.01 Koordinační, projektový a programový pracovník pouze tehdy, pokud zřizovatel pověří ředitele koordinací rozvoje současně všech

těchto složek organizace: finanční, personální, technické, provozní a organizační, případně též koordinací rozvoje dalších oborů činnosti organizace. V praxi však takovýto všestranný rozvoj zpravidla zajišťuje přímo zřizovatel příspěvkové organizace. Další důležitou podmínkou pro zařazení do platové třídy je požadavek dosaženého stupně vzdělání. Pro zařazení do 11. nebo 12. platové třídy se vyžaduje získání vysokoškolského vzdělání v magisterském studijním programu nebo v bakalářském studijním programu. U těch ředitelů nebo vedoucích pracovníků, kteří tohoto stupně vzdělání nedosáhli, lze tento postup ze strany zřizovatele zvolit výjimečně, a to za podmínek stanovených v § 3 odst. 4 nařízení vlády č. 341/2017 Sb. Mezi těmito podmínkami pro výjimečné zařazení do platové třídy je zejména omezení dobou 4 let. Na dobu delší, než jsou 4 roky, pak lze dotčeného zaměstnance zařadit, jen jestliže předchozí praxí nebo po dobu výjimečného zařazení po dobu 4 let prokázal schopnost k vy-

konu požadované práce. V této souvislosti si MŠMT dovoluje upozornit, že v případě nesplnění požadavku dosaženého stupně vzdělání se zaměstnanci odečítá delší doba praxe, než kolik se zaměstnanci odečítá, je-li zařazen do nižší platové třídy.

*Mgr. Michaela Papírníková Jurečková
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Nové pravomoci a povinnosti DSO po novele zákona o finanční kontrole

Novelou zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole („zákon“), účinnou od 1. ledna 2020 se rozšiřuje působnost tohoto zákona, která doposud dopadala typicky na obce, nově i na dobrovolné svazky obcí („DSO“). V principu to znamená, že DSO získají pravomoci, ale rovněž povinnosti v oblasti finanční kontroly.

Novela č. 126/2019 Sb., kterou se změny provádí, dokončuje implementaci evropské směrnice 2011/85/EU, jejímž cílem je nastavit ve všech členských státech „systémy řízení a kontroly veřejných financí ve všech organizacích sektoru vládních institucí“. Smyslem pak má být zajištění dostupnosti spolehlivých fiskálních údajů, které umožní monitorovat rozpočtový

vývoj států a případnou rychlou reakci ze strany Evropské unie.

Změny jsou promítnuty především v § 9a zákona. DSO tak nově bude kontrolovat hospodaření s veřejnými prostředky u zřizovaných příspěvkových organizací a provádět veřejnosprávní kontrolu u příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim DSO

poskytne. Současně vznikne DSO povinnost vytvořit systém finanční kontroly. Dle našeho názoru tato povinnost vzniká i DSO, které v praxi nebudou kontrolovat žádný z výše jmenovaných subjektů. Smyslem směrnice i novely zákona totiž je zajištění existence kontrolního systému ve všech entitách včetně DSO. Situaci svazkům obcí však může zjednodušit skutečnost, že při přípravě kontrolního systému lze vycházet z již existujících systémů zpracovaných obcemi.

*Marius Svoboda
odborný asistent právního týmu*

Byla zřízena Národní sportovní agentura. Budou dotace i pro obce pod 10 tisíc obyvatel?

K 1. srpnu 2019 byla novelou zákona o podpoře sportu zřízena Národní sportovní agentura (dále jen „Agentura“). Od 1. ledna 2020 přebírá od MŠMT kompetence v oblasti státní politiky ve sportu a bude připravovat a vyhlašovat dotační programy na rok 2021 a další roky.

MŠMT naposledy vyhlásilo dne 20. září 2019 výzvu na dotaci do sportu – VÝZVA V6 Sport, investice 2020 pro ÚSC. Mohou žádat jen obce, městské části, obvody statutárního města (v souladu s právním postavením, které jim bylo svěřeno statutárním městem) a kraje nad 10 000 obyvatel. Žádosti o poskytnutí dotace byly přijímány od 1. října 2019 a jejich příjem skončil poslední říjnový den. Alokace činila 500 mil. Kč. Limit poskytnuté dotace byl mini-

málně 15 mil. Kč a maximálně 40 mil. Kč. Žadatel o dotaci musel mít podíl vlastních zdrojů minimálně 50% z celkových způsobilých výdajů akce. Primárně byla tato výzva zaměřena na rozšiřování a zkvalitňování kapacit sportovních zařízení v České republice, ať už formou technického zhodnocení a obnovy stávajícího zařízení či výstavby nového. MŠMT rozhodne o žádostech, vyplatí a vyúčtuje s příjemci dotace a zkontroluje plnění podmínek dotace.

V roce 2020 již bude vyhlašovat dotační programy a odpovídající výzvy na rok 2021 Agentura. MŠMT definitivně ukončí činnost v oblasti podpory sportu v polovině roku 2021. S ohledem na to, že MŠMT už druhým rokem nevyhlásilo podporu na investiční dotace pro sport obcím, které mají méně než 10 000 obyvatel, Svaz se obrátí na nově vzniklou Agenturu s požadavkem, aby podporovala sport ve všech obcích bez rozdílu počtu obyvatel. O výsledku bude Svaz informovat v dalších vydáních INS.

*Mgr. Michaela Papírníková Jurečková
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Palčivé aukce energií – starostové, varujte své občany

Energetické aukce nabývají na popularitě. Prezentovány jsou jako snadná cesta k úsporám s garantovaným úspěchem. Jenomže skutečnost může být zcela odlišná. Dokládají to třeba statistiky Energetického regulačního úřadu (ERÚ). Ještě v loňském roce směřovalo na aukce, zprostředkovatele nebo poradce každé desáté podání doručené úřadu. Za dalšího půl roku se tento podíl téměř zdvojnásobil. Jsou aukce skutečně tak nebezpečné, nebo se dá problémům předejít?

Když spotřebitele lapají...

...pěkně mu zpívají. Když se nám na ERÚ lidé dovolají, bohužel už je dávno po úvodní fázi, kdy jsou lákáni. Najednou jim někdo vnucuje smlouvu s vítězem rádooby aukce, a pokud se brání, čelí hrozbě pětistícové či vyšší pokuty nebo je jim vyhrožováno rovnou exekucí. Proč se dostali do tak nezáviděníhodné situace?

Vraťme se na začátek. Kde se stala chyba? Hned při uzavření smlouvy s pořadatelem aukce. Spotřebitel se možná i zeptal, zda se tím k něčemu nezavazuje, zda se může rozmyslet později. Pravděpodobně se mu dostalo ústní odpovědi, že závazné to samozřejmě není. Jenomže co je psáno, to je dáno, a ve smlouvách stojí něco úplně jiného. Přihlášky do aukcí bývají závazné! K čemu se uzavřením takové typické smlouvy nazvané „přihláška do aukce“ zavazujete? Dopředu prohlašujete, že uzavřete smlouvu s dodavatelem, kterého vám v aukci vyberou. To jistě nechcete, protože kupovat zajíce v pytli se vyplatí málokdy. Copak můžete vědět, který do-

datel energií zvítězí a jakou vám nabídne smlouvu, na jak dlouho a s jakými podmínkami? Ve skutečnosti řada aukcí negarantuje ani to, že vám vysoutěží cenu nižší, než platíte současnému dodavateli.

Co víc, mnoho aukcí – a na základě našich zkušeností může jít o podstatnou část trhu – ve skutečnosti vůbec nejsou aukcemi. Jde o obyčejné zprostředkovatele, kteří mají nasmlouváno jen několik dodavatelů. Své klienty nepošlou za nejlevnější nabídkou, ale za tím, kdo zprostředkovateli zaplatí nejvyšší provizi. Smutnou pravdou je, že tuto zákeřnost smlouva posvětí, když kupříkladu říká, že k nejlepší nabídce může pořadatel dospět blíže nespecifikovaným způsobem.

Jak postupovat?

Pokud podobné ustanovení ve smlouvě vidíte, měl by to být jasný signál, proč rázně ukončit jednání. Jestliže vám smlouvu přinesl podomní prodejce, vyžeňte ho od vašich a nejlépe i od sousedových dveří. Pokud je ve vašem bydlíšti **zakázaný podom-**

ní prodej vyhláškou, rovnou přivolejte ochránce zákona. Pozor si v této souvislosti dávejte také na telefonický prodej. Smlouvu dnes můžete uzavřít i po telefonu, stačí říci prokazatelně „ano“. Zde však vidíte dobrý důvod, proč to nedělat. Bez důkladného prostudování smluvní dokumentace snadno a rychle naletíte.

Zprostředkovatel, nebo dodavatel?

V předchozím textu jsme narazili na pojem „zprostředkovatel“. Při studiu problematiky aukcí jde o zásadní termín. Jaký je rozdíl mezi zprostředkovatelem a dodavatelem energií? Dodavatel je ten, kdo nakupuje energii a dodává je, resp. prodává, vaši domácnosti – typicky na základě smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny či plynu. Zprostředkovatel se oproti tomu stará jen o uzavření smlouvy mezi vámi a dodavatelem, za což inkasuje provizi. Dodávky samotné ale neřeší. Nezáleží na tom, jestli zprostředkovatel sám sebe nazývá aukcí, energetickým poradcem, organizátorem výběrového řízení nebo si na dveře přibije ještě kreativnější štítek. Stále půjde o stejnou a potenciálně rizikovou službu.

Na zásadní rozdíl narazíme, když se podíváme na podmínky, za kterých dodavatelé a zprostředkovatelé mohou podnikat. Dodavatel energií musí požádat ERÚ o licenci,

musí tedy doložit konkrétní předpoklady, jakými jsou odbornost, finanční zajištění, bezúhonnost aj. Také následná činnost dodavatele podléhá doзору ERÚ. Pokud poruší zákon, například se dopustí nekalé obchodní praktiky, hrozí mu ze strany úřadu až pětimilionové sankce a odebrání licence. Milionové pokuty přitom v posledních letech padají opakovaně a mohou být jedním z podstatných motivů, proč se chování velké části dodavatelů postupně lepší. Ty méně slušné dodavatele ale pokuty motivovaly spíše k tomu, aby nabízení smluv vysunuli na zprostředkovatele. Tím omezili riziko postihu, aniž by se vzdali nekorektních prodejních praktik.

V segmentu zprostředkování je to s dozorem totiž úplně jiné. Zprostředkovatel ke své činnosti nepotřebuje prakticky nic. Stačí mu živnostenský list nebo dokonce pouhá dohoda o provedení práce. Pak už může nabízet nejen individuální smlouvy, ale také aukci pro stovky lidí. Dohled nad ním nevykonává ERÚ, ale živnostenské úřady a Česká obchodní inspekce.

ČOI samozřejmě tyto subjekty kontroluje a pokutuje. Většina jejich loňských kontrol zprostředkovatelů kupříkladu odhalila nejružnější pochybení. Nicméně když zprostředkovatele přistihne při činu, nehrozí mu „stopka“ v podobě odebrání licence. Specifický drobný pohled ERÚ a přísnější podmínky tu zkrátka chybí. I když je novela energetického zákona v přípravě, dokud nebudou nové paragrafy účinné, nebude zprostředkování v energetice bezpečnou půdou.

Dvě smlouvy, dvojitá lhůta, dvojnásobné riziko

Když se pustíte do kontaktu se zprostředkovatelem, typicky budete muset podepsat hned dvě smlouvy. Proč? První smlouva se týká zprostředkování, druhou bude smlouva se samotným dodavatelem. Stejně jako se liší podmínky podnikání popsané výše, liší se i tyto dokumenty a jejich právní úprava. Dodavatel podniká podle energetického zákona, a tomu odpovídají například velmi důležitá ustanovení, za kterých můžete ukončit smluvní vztah. Jestliže jste uzavřeli smlouvu distančně, tj. mimo provozovnu držitele licence, můžete od ní odstoupit bez udání důvodů a bez sankcí až do čtrnáctého dne. Další možnost k výpovědi distančně

uzavřené smlouvy máte až do patnáctého dne po zahájení dodávek. Ano, skutečně můžete odejít i od dodavatele, který už vám dodává. Zaplatit mu přirozeně musíte dosavadní spotřebu, ale penalizace vám nehrozí. Od každého dodavatele energií, nehledě na formu smlouvy (na dobu určitou či neurčitou), pak můžete odejít, když mění smluvní podmínky nebo zvyšuje neuregulovanou složku ceny.

Jak je to u zprostředkovatelů? Pravidla jejich podnikání vycházejí z občanského zákoníku, který nabízí mnohem omezenější možnosti. Od smlouvy, opět jen pokud byla uzavřena distančně, můžete odstoupit

pouze do čtrnácti dnů od jejího uzavření. Jestliže jde o smlouvu na dobu neurčitou, můžete ji později vypovědět alespoň v dohodnuté výpovědní lhůtě, ta však může být dlouhá, například na půl roku. Častěji ale narazíte na smlouvy na dobu určitou, jejichž ukončení před stanoveným termínem je velmi obtížné.

Jistě, v některých případech, například pokud by při sjednání smlouvy se zprostředkovatelem byla užitá nekalá obchodní praktika, se lze ze smlouvy vyvázat i bez pokut. Ale bude to na dlouhé řešení, vyjednávání a dokazování. Mnohem snazší je případné problémy odhalit ještě před podpisem. Vzpomeňme si na to pokaždé, když nás někdo popohánjí slovy: „Tady to

stačí podepsat.“ Správná odpověď by měla znít: „Až si to přečtu, promyslím a poradím se, potom možná podepíšu.“

Triky, pasti, návnady

Hlavní potíží aukcí jsme již rozebrali. Tváří se nezávazně a vstřícně, mají ušetřit vaše peníze. Ve skutečnosti bývají závazné a mnozí spotřebitelé nepřijímají vysoutěženého dodavatele s nadšením. Podepisují smlouvu z donucení. Takto kýžena úspora nevypadá. Samozřejmě ale nejde o jediný trik. Na aukce lze bez výjimky aplikovat celé Desatero obrany před šmejdou v energetice, které v loňském roce vydal ERÚ

v reakci na rostoucí počty stížností. Ne všechny aukce jsou špatné, ale jakmile narazíte na jediný bod, kterým vyhovují Desateru, držte se od nich co nejdál.

Pro připomenutí vypíchneme hlavní charakteristiky příslovečných „šmejdů“. Když někdo tvrdí, že s aukcí přichází z jakéhokoliv úřadu, nejčastěji z ERÚ nebo ČOI, lže. Úřady produkty neprodávají a žádné aukce neprovozují. Podobně, jestliže vás někdo vítá slovy, že přichází od současného dodavatele nebo distributora, ověřte si to na kontaktní lince. Když mu ukážete fakturu, už může být pozdě. Údaje z vyúčtování totiž nepoctivcům stačí k zahájení převodu k jinému dodavateli.

Nikdy neuzavírejte „budoucí“ smlouvu, nezavazujte se k ní, když dopředu neznáte podrobnosti. Zdá se to samozřejmé, ale kdybychom takto postupovali všichni, nepoctivé aukce by neměly žně.

Naopak, jestliže je přihláška do aukce nezávazná, a tvrdí to nejenom prodejce, ale i smlouva, riziko klesá o několik tříd.

Neberte si dopředu žádné dárky – hmotné ani nehmotné. Takovým nehmotným darem zdarma může být třeba práve uspořádání aukce nebo služby poradenství. Mezi nejčastější hmotné dary patřily LED žárovky, které jsou ale již zprofanované a stíhají je libovolné jiné dary. Proč dárky odmítat? Protože když se rozhodnete výslednou smlouvu neuzavřít nebo ji předčasně ukončíte, za dárky zaplatíte.

Nakonec přidáme nešvar, který se energetickým trhem šíří v posledním roce, je příbuzný s aukcemi a je neméně riskantní.

Říká se mu „správa odběrného místa“. Celá záležitost probíhá tak, že vám někdo slíbí, že se bude starat o vaše odběrné místo, abyste neplatili zbytečně mnoho za energii nebo dokonce nenaletěli „šmejdům“. Bohužel se právě za takovou nabídku řada „šmejdů“ může skrýt. Pokud jim udělíte plnou moc, zbaví vás možnosti vybrat si svého dodavatele klidně i na deset následujících let. I když takovou smlouvu můžete ukončit předčasně a plnou moc zrušit, bez pokuty se to neobejde. Velmi nebezpečnou podmnožinou popisovaných správců jsou pak ti, kteří žádají, abyste na ně odběrné místo rovnou převedli. Dojít totiž může k dalším komplikacím,

mezi které patří i „černý“ odběr. Toho se můžete dopustit, i kdybyste správci řádně platili. Stačí, když on nepošle peníze dodavateli a... bez proudu zůstanete vy!

Kam pro pomoc?

Věříme, že po přečtení předcházejících řádků budete vůči agresivním prodejním praktikám zase o něco odolnější. Přesto, neštěstí nechodí po horách, ale po spotřebitelích a spálit se může každý. Když se vám to stane, nebojte se a rozhodně se nestyďte. Ostudou by bylo podlehnout a zaplatit bez boje. Radši zavolejte na ERÚ. Stačí vytočit číslo 564 578 666

a požádat o radu či pomoc na našem oddělení ochrany spotřebitele. Preferujete-li internet, zadejte do prohlížeče www.eru.cz a spojte se s námi elektronicky. Kromě kontaktů na webu naleznete i informace k možnostem mimosoudního řešení sporů a další užitečné nástroje, které pomohou nejenom řešit problémy, ale také najít solidního dodavatele. Když se totiž rozhodnete pro změnu dodavatele sami a vše si dopředu projdete, mohou být úspory skutečně garantované.

Mgr. Lenka Ferčáková
ředitelka Odboru právní ochrany
spotřebitele
Energetický regulační úřad

Vědí psí mazlíčci v obci, že musí být čipováni?

Všichni psi musejí mít do konce roku čip, jinými slovy, od 1. ledna 2020 platí, že všichni psi budou v rámci očkování proti vzteklině současně očiřováni a tedy by se nemělo stát, abychom se po tomto datu setkali se psem, který čip nemá (vyjma psů tetovaných před 3. červencem 2011). Ne všem majitelům se to líbí, nicméně jsou i města, kde již je čipování psů povinností dávno. Lidé na vesnicích se ale mnohdy brání. Někteří dokonce i striktně odmítají. Takže, jak to vlastně ve skutečnosti je?

Povinnost očkovat proti vzteklině a čipovat

Od 1. ledna 2020 je dána povinnost každému majiteli psa, aby jej nechal současně s očkováním proti vzteklině očiřovat. Pokud totiž majitel svého psa očiřovaného mít nebude, nebude moci být jeho pes ani očkovan proti vzteklině. Podle mluvčího Ministerstva zemědělství Vojtěcha Bílého se spojení čipování a očkování proti vzteklině stanovilo kvůli tomu, že pomůže s identifikací a umožní, zvláště v závadných chovech, jako jsou například množírny, sledovat jednotlivé psy.

„Štěňata budou dostávat čip při prvním očkování mezi třetím a šestým měsícem. Starším psům se pod kůži vpíchnou při pravidelném přeočkování. Výjimku mají psi, kteří byli tetováni před 3. červencem 2011,“ uvedl mluvčí ministerstva zemědělství Vojtěch Bílý s tím, že v České republice je již očiřovaná asi polovina psů. Pokud majitel psa neočiřuje, bude mu od příštího roku hrozit správní řízení s možným uložením pokuty až 20 tisíc korun. Cena očiřování se pohybuje okolo 500 korun.

Veterináři přijedou do obcí

Není neobvyklé, že veterináři jezdí psy proti vzteklině očkovat do obcí. Vyhlásí se čas a termín a lidé už na ně se psy na kon-

krétním místě čekají. Obdobné by to mohlo být i s čipováním, někdy to totiž není jednoduché. Pes zvyklý být jenom u boudu nebo na zahradě není zvyklý ani na vojítko. Bude tedy záležet na obci, zda připraví vhodný prostor pro čipování. Ale už nyní se setkáváme s praxí některých zejména menších obcí, že veterináři přijedou do obce, obec své občany informuje, zájemci se psy dorazí na místo a vše se zvládne během chvílky, bez dojíždění a zbytečných starostí.

A jeden příklad z Ostravy

V Ostravě platí povinnost čipování psů již od roku 2013. Město na čipování psů přispívalo a dnes mají načipováno asi 21 900 psů. Kolik se jich ale městem prohání,

nikdo neví. Informace lze čerpat pouze na základě placení poplatků. Podle ostravské mluvčí je to kolem 25 tisíc. Ta upozornila ještě na jeden zásadní fakt ohledně očkování proti vzteklině, na které musí psi chodit každý rok. „I když pes podstoupil očkování třeba letos v srpnu a mělo by mu tím pádem platit až do osmého měsíce příštího roku, pokud někoho kousne už v dubnu 2020 a nebude mít čip, bude se očkování proti vzteklině považovat za neplatné,“ vysvětlila zvěrolékařka.

Co z toho pro vás, jako zástupce obcí, plyne?

Každopádně by bylo vhodné (byť to není povinnost) dostatečně své občany informovat a zdůraznit, že byť není zákonem stanovena povinnost zapsat psa do registru čipovaných zvířat, bez tohoto zapsání čipování nemůže mít ten dopad a účinek, jaký je očekáván. Pro obce z toho pak plyne, že bude snadnější dohledat majitele očiřovaného psa, který se zatoulal třeba z vedlejší vsi, a tím se vyřeší problémy s umístováním nalezenéčka do útulku atd. Současně by obec měla upozornit všechny majitele psů, že pokud nebude pes čipován, nemá ani platné očkování proti vzteklině. Vždyť nic nebrání (a problém bude asi zejména na menších obcích) tomu, aby obce s registrací čipovaného psa svým občanům pomohli. Navíc i řada veterinárních lékařů již nyní registraci při čipování nabízí jako součást poskytnutých služeb. Tak snad nám všem – obcím, majitelům i psům – čipování přinese jen to dobré.

čerpáno ze zprávy idnes.cz/ostrava

Nahlášené erozní události nově putují i k zástupcům samospráv

Vodní eroze je jedním z nejrozšířenějších procesů poškozujících a znehodnocujících naši zemědělskou půdu a následně může být i příčinou dalších negativních následků spojených s extrémními projevy počasí. Bohužel mnoho případů eroze si způsobujeme sami špatným hospodařením. Pro snížení negativních dopadů eroze zemědělské půdy je proto třeba dbát na správnou zemědělskou praxi. Webový portál Monitoringu eroze zemědělské půdy pomáhá mapovat stav pozemků v celé České republice. Díky tomu lze v postižených lokalitách zpřísnit pravidla hospodaření, kterými je podmíněno vyplácení zemědělských dotací. Zapojit se do monitorování může každý!

Celorepublikový portál monitoringu erozních událostí slouží již několik let. Pomocí něj bylo zaznamenáno již bezmála 1400 erozních událostí, z toho 158 jen v letošním roce. Informace z monitoringu poskytuje Ministerstvu zemědělství přehled o postižených oblastech, ale i zpětnou vazbu o účinnosti přijatých opatření. Lokality zaevidované v tomto systému jsou dále posuzovány a mohou na nich být zpřísněna pravidla hospodaření, kterými je dále podmíněno vyplácení zemědělských dotací. S erozí zemědělské půdy se dá bojovat například správnými osevními postupy, vyšší pestrostí pěstovaných plodin a v postižených oblastech upřednostňováním těch, které nezvyšují riziko odnosu cenné půdy. I přes veškerá opatření a osvětu se počet erozních událostí zvyšuje. „Nevhodným hospodařením zemědělece může dojít ke vzniku eroze a je třeba tyto případy posuzovat

vždy individuálně. Se Státním zemědělským intervenčním fondem jsme se dohodli, že tam, kde nastanou opakované případy eroze půdy, přijdou pro dané zemědělce sankce v podobě snížení dotací,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman.

Nahlášené erozní události jsou pomocí informačního systému LPIS automaticky předávány majitelům postižených pozemků. Čeští zemědělci tak mají přehled o tom, že na pozemcích, které užívají, vznikla eroze. Nově Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy předává tyto informace i zástupcům samospráv, v jejichž katastrálním obvodu byla erozní událost zaznamenána. „Tímto krokem jsme posílili informovanost obcí. Je důležité, aby jejich zástupci věděli, jaké pozemky jsou v daném katastru případně postiženy erozí a např. i na jaké ploše. Pro obec

to může znamenat určité nebezpečí, na které takto může reagovat,“ sdělil důvod zasílání upozornění ústřední ředitel Státního pozemkového úřadu Martin Vrba.

Erozní událostí nazýváme odnos nejurodnější části půdy, ať už vlivem srážek nebo větru. Společně s ornici jsou ze zemědělského pozemku často odnášeny osiva, hnojiva a další látky, které působí škody na obecním a soukromém majetku, zanechávají a znečišťují vodní toky nebo nádrže. A samozřejmě jsou poškozovány pozemky vlastníků, což má často za následek snížení samotných výnosů. Proto je v zájmu všech takovým událostem předcházet. „Ohlásit erozní událost může opravdu kdokoliv. Přispěje tím ke zlepšení a dobrému cílení protierozi ochrany. Stačí se obrátit na příslušnou pobočku Státního pozemkového úřadu. Kontakty lze zjistit na našich webových stránkách

www.spucr.cz nebo i na webových stránkách Monitoringu eroze www.me.vumop.cz," vysvětlil ředitel Vrba.

Dalším klíčovým nástrojem pro zlepšení funkčnosti krajiny jsou pozemkové úpravy. Díky nim se vrací do krajiny meze, remízky, stromořadí, poldry, větrolamy a další prvky, které pomáhají krajinně vyrovnat se s klimatickou změnou i variabilitou počasí. Státní pozemkový úřad provedl již bezmála 2500 komplexních a 3000 jednoduchých pozemkových úprav na celkové rozloze téměř 1,2 milionu ha, což je skoro 27 % výměry zemědělského půdního fondu.

Tisková zpráva SPÚ

Není vám jasná aplikace nového zákona o přístupnosti? Obráťte se na MV

Od 9. dubna 2019 vstoupil v platnost a účinnost nový zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů (zákon o přístupnosti). Na koho se vztahuje a od kdy bude platit? Co to znamená pro povinné subjekty? MV připravilo k problematice metodický pokyn.

Zákon o přístupnosti transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2102 ze dne 26. října 2016 o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací subjektů veřejného sektoru a zavádí v oblasti přístupnosti internetových stránek některé změny, jež se dotýkají povinností zákonem stanovených povinných subjektů dle § 3 zákona o přístupnosti. Zákon se vztahuje mimo územních samosprávných celků také na dobrovolné svazky obcí. Škola a školské zařízení jsou povinným subjektem, pouze jde-li o obsah internetových stránek, který je škola nebo školské zařízení povinna zveřejňovat na svých internetových stránkách podle jiného právního předpisu v rámci výkonu působnosti v oblasti veřejné správy na úseku školství, vědy, výzkumu, vývoje, inovací, jiné tvůrčí činnosti a péče o děti a mládež nebo podle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Obecně bude za přístupnou považována taková internetová stránka či mobilní aplikace, kterou bude osoba se zdravotním postižením schopna i přes svůj zdravotní handicap za pomoci prostředků, které má k dispozici, a způsobem, který jí vyhovuje, efektivně používat, a dosáhnout tak svého cíle. Povinné subjekty budou muset na svých internetových strán-

kách zveřejnit prohlášení o přístupnosti jím spravovaných internetových stránek nebo mobilních aplikací, které bude obsahovat seznam internetových stránek nebo mobilních aplikací, které povinný subjekt spravuje, sdělení o rozsahu splnění požadavků na přístupnost internetových stránek nebo mobilních aplikací, důvod, pro který internetové stránky nebo mobilní aplikace spravované povinným subjektem nesplňují požadavky na jejich přístupnost a případné náhradní řešení, informaci, kam se osoba může obrátit v případě, že se domnívá, že nejsou splněny požadavky na přístupnost internetových stránek nebo mobilních aplikací, a informaci, kam se může daná osoba obrátit v případě, že po jejím oznámení nebyla zjednána náprava, tj. internetová stránka nebo mobilní aplikace nebyla učiněna přístupnou.

Výjimku z výše uvedených povinností bude moci subjekt uplatnit v případě, že by mu splnění povinnosti způsobovalo nepřiměřenou zátěž (finanční, organizační), vždy by měl však obsah internetové stránky nebo mobilní aplikace zpřístupnit v co nejvyšší možné míře.

V tomto zákoně jsou různé lhůty k plnění zákonných povinností. Na stávající internetové stránky zveřejněné do 9. dub-

na 2019 se pravidla vztahují až od 23. září 2020 (těchto je většina). Na nové internetové stránky zveřejněné od 9. dubna 2019 se pravidla zákona o přístupnosti použijí od 23. září 2019. Na mobilní aplikace se pravidla použijí od 23. června 2021.

Ministerstvo vnitra bude plnění těchto povinností od 1. ledna 2020 kontrolovat. V této souvislosti se na města a obce obrací firmy, které nabízí úpravu internetových stránek za peněžitou úhradu a upozorňují na hrozící peněžní pokutu ze strany kontrolujícího orgánu. Upozorňujeme, že v souladu se zákonem o přístupnosti, pokud Ministerstvo vnitra zjistí při kontrole nedostatky, vyzve pouze povinný subjekt k přijetí opatření k nápravě. Zákon o přístupnosti sankce ve formě peněžitých pokut vůbec nezná. Je třeba být obezřetný, pokud obdržíte nabídku na úpravu stránek, zejména pokud je tam uvedena hrozba pokutou za nesplnění podmínek.

Na webových stránkách Ministerstva vnitra je zveřejněn Metodický pokyn k přístupnosti.

Ministerstvo vnitra se obrátilo na Svaz se žádostí, aby členská města a obce identifikovaly připomínky a nejasnosti k aplikaci zákona, které je možné zasílat na e-mailovou adresu: pristupnost@mvcz.cz. Případné připomínky budou sloužit k eventuální úpravě Metodického pokynu k přístupnosti.

*Mgr. Michaela Papírníková Jurečková
Legislativní a právní sekce Kanceláře Svazu*

Knihovna Jinak 2019 – nahlédněte do některých knihoven, které se do soutěže přihlásily

Velké Přílepy

Turnov

Vrchlabí

Olešnice v Orlických horách

Hulínská knihovnička na nádraží

KNIHOVN@ SVOR

Prezentace pro ZŠ Svor

Čtenář roku 2019

Zřízení nové KNIHOBUKY

Dětské spániv KNIHOVNĚ

Cesta kolem světa za 62 dní

KRABICE OD BOT

Svor

Bílovec

Boršovská univerzita

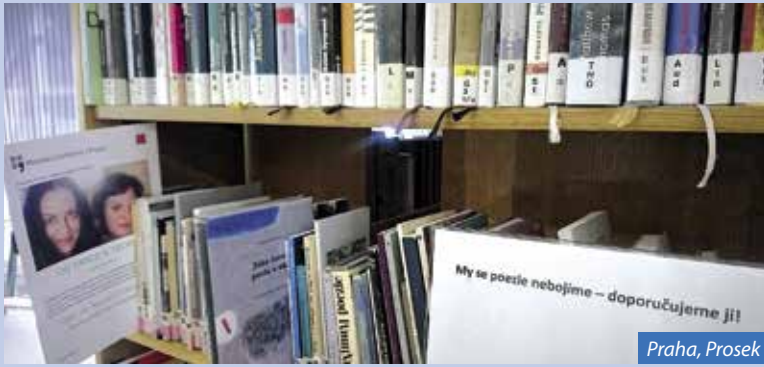

Statenice

Libina

Praha, Prosek

Řepice

Číměř

Opatovice

Chotěboř

Nemojany

Chomutov

Jevišovice

Čáslav

Knihovna Jinak 2019 – nahlédněte do některých knihoven, které se do soutěže přihlásily

Užíváte označení SENIOR TAXI?

Pokud jste si na úvodní otázku odpověděli kladně, pak je tento článek určen právě vám. Statutární město Mladá Boleslav provozuje od září 2018 pro občany města prostřednictvím dalšího subjektu službu spočívající ve zvýhodněné dopravě seniorů a osob se zdravotním postižením s názvem Senior Taxi. Jde o porušování práv k ochranným známkám? Nikoli.

Při výběru názvu poskytované služby jsme vycházeli z obecně užívaného pojmu, který je typický pro tento druh služby a jímž byly již v minulosti označeny shodné dotované služby poskytované jinými městy v České republice pro své občany. Dne 27. srpna 2019 jsme obdrželi oznámení advokátní kanceláře, jehož obsahem je vymáhání nároků z titulu vlastněné ochranné známky zastupované společností Senior a Baby Taxi s. r. o. sídlem Bohuslava Martinů 813/9, 708 00 Ostrava-Poruba, IČO: 26859181. Tato společnost vystupující původně pod firmou NATURIST FREEDOM s. r. o. (2005) následně Baby Taxi s. r. o. (2017) a konečně Senior a Baby TAXI s. r. o. (2018) podala dne 8. prosince 2017 k Úřadu pro průmyslové vlastnictví (dále jen „ÚPV“) žádost o zapsání kombinované ochranné známky (tj. ochranná známka kombinující text s obrazem). ÚPV žádosti vyhověl a ochrannou známkou kombinující slovní spojení SENIOR TAXI s obrázkem antropomorfního taxíku 16. května 2018 zapsal.

Senior a Baby Taxi následně skrze svého právního zástupce oznámila několika městům poskytujícím služby „senior taxi“, že dle jejího názoru se poskytováním těchto služeb měla dopustit zásahu do jejích práv z duševního vlastnictví, a následně je vyzvala k nápravě způsobených křivd prostřednictvím jednání, jež by měla vést „k narovnání podnikatelského prostředí“ dohodou o dalším provozování služeb typu „senior taxi“ výhradně společností Senior a Baby Taxi, popřípadě subjekty, kterým by k tomuto udělila společnost licenci. V opačném případě bude společnost Senior a Baby Taxi celou věc řešit soudní cestou.

Dle námi osloveného právníka se jedná s největší pravděpodobností o účelové jednání společnosti Senior a Baby Taxi. Z obecně dostupných zdrojů je patrné, že pojem „senior taxi“ je běžně používané a vžité označení pro službu dotované přepravní služby pro starší osoby, děti, nemocné osoby apod., přičemž tato služba je součástí sociální služby poskytované městem či obcí, a to nejméně od roku 2014. Tuto službu provozuje cca 80 měst a obcí v České republice. Ze soupisu ochranných známek je patrné, že

jde ve všech případech o obrazové ochranné známky.

Porušování práv k ochranným známkám nebo nekalé soutěže se dopustí jen ten, kdo bude parazitovat na těchto obrazových ochranných známkách a nikoliv ten, kdo bude používat vžité slovní spojení „senior taxi“ pro přepravu osob. To by společnost Senior a Baby Taxi mohla teoreticky vyvrátit jen tím, že by prokázala, že se toto slovní spojení stalo příznačným pro jejich služby.

Pro zhodnocení opodstatněnosti nároků Senior a Baby Taxi je třeba nejprve analyzovat účel existence samotné ochranné známky. Účelem ochranné známky je „odlišení výrobků či služeb jedné osoby od druhé“. Z logiky věci tedy vyplývá, že ochranná známka musí být schopna svou originalitou a jedinečností toto odlišení zajistit. Samotný zákon o ochranných známkách uvádí nedostatečnou rozlišovací způsobilost jako jeden z důvodů pro odmítnutí zápisu označení. Vzhledem k tomu, že pojem „senior taxi“ je obecně používán pro především obcemi zajišťované služby sociálního charakteru poskytující seniorům cenově zvýhodněnou dopravu po okolí, lze těžko uvažovat o tom, že by slovní ochranná známka „senior taxi“ dostala požadavku rozlišitelnosti, neboť se jedná pouze o popisné označení druhu poskytované služby. Není tedy divu, že společnost Senior a Baby Taxi zvolila formu kombinované ochranné známky. Spojení ilustrace taxíku a textu vytváří unikátní obrazové označení schopné odlišit službu držitele ochranné ho označení od konkurence.

Držiteli ochranné známky samozřejmě patří soubor práv, který s vlastnictvím ochranné známky zákon spojuje, tj. právo domáhat se na rušiteli práv zdržení se takového jednání, odstranění závadného stavu a ná-

hrady případné škody či nemajetkové újmy. Vzhledem k charakteru registrované ochranné známky by bylo v tomto případě na místě o užití podobných prostředků ochrany uvažovat především, pokud by jiná osoba při poskytování svých služeb zmíněné registrované ochranné známky přímo užívala nebo pokud by užíla takového graficko-textového označení, které by svou podobností s ochrannou známkou Senior Taxi mohlo vyvolat dojem, že služba je společností poskytována. K tomu však pouhým poskytováním služby pod názvem „senior taxi“ jiným subjektem nedochází, neboť název „senior taxi“ je ve své textové formě natolik obecným a popisným, že k němu práva z ochranné známky společnost Senior a Baby Taxi ani nikdo jiný nemá. Statutární město Mladá Boleslav může tedy pojem „senior taxi“ ve slovním popisném tvaru i nadále užívat, aniž by tím docházelo k porušování práv k ochranným známkám společnosti Senior a Baby Taxi.

Výše uvedené navíc potvrzuje odpověď Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 6. září 2019, který ve svém dopise uvádí, že: „Vlastník uvedených ochranných známek má tedy výlučné právo tyto užívat v podobě, v jaké jsou zapsány, a to ve spojení se službami, pro které jsou zapsány. Z toho ovšem nelze dovodit, že vlastník těchto ochranných známek jejich zápisem do rejstříku ochranných známek získal také výlučné právo užívat slovní označení „BABY TAXI“ či „SENIOR TAXI“. Předmětem ochrany nejsou slovní označení „BABY TAXI“ či „SENIOR TAXI“, jak se zřejmě mylně domnívá vlastník uvedených známek, resp. jeho právní zástupce, ale výše zobrazená označení jako celek, tedy kombinace příslušných slovních a obrazových prvků.“

Zjistili jsme, že společnost Senior a Baby Taxi cestou advokátní kanceláře vyzvala i další města, která toto označení pro dotované služby poskytované svým občanům používají. Některá města prozatím výzvu AK neobdržela, ale tuto informaci mají a uvažují o změně názvu poskytované služby Senior Taxi. To je důvod, který mě vedl k tomu, abych se podělil o naši zkušenost a varoval tak další města před jednáním výše uvedené společnosti a zabránit zbytečně vynakládaným prostředkům spojeným např. se změnou názvu služby či náklady na soudní řízení.

Mgr. Josef Antoň
právník
Statutární město Mladá Boleslav

Setkání u kulatého stolu CSS

Série kulatých stolů center společných služeb pokračuje. V červnu proběhlo setkání s časopisem *Obec a finance*. Tentokrát ale nebyli přítomni zástupci CSS, ale přímo experti z území, kteří mají své CSS na starosti. Celé tři roky se jim věnují, radí a předávají informace do území.

U kulatého stolu se sešli vedoucí projektový manažer Antonín Lízner, experti z území – Bronislava Bolcková, Ivana Červinková, bývalá starostka Kostelce nad Orlicí, David Novák, starosta obce Sviadnov, Jaroslav Šlechta, starosta obce Košíky a šéfredaktor časopisu *Obec a finance* Antonín Eliáš. Na úvod se všichni experti shodli, že se potvrzuje jednoznačný přínos center pro malé obce a jejich starosty. Jak uvedl expert David Novák: „*Díky CSS si obce daly do pořádku řadu svých právních záležitostí a základní činnosti tak, že nyní fungují v souladu se všemi předpisy. Do každé obce může přijít jakákoliv kontrola, aniž by shledala závady. Mohu odpovědně prohlásit, že centra služeb posunula úroveň jednotlivých svazků a v nich sdružených obcí do úplně jiné dimenze oproti těm, které je nemají.*“

Dále se diskuse u kulatého stolu točila kolem tématu budoucnosti a udržitelnosti projektu a CSS. Dobrovolné svazky obcí (DSO) a obce řeší, kde najít peníze na budoucnost, aby si svá CSS mohly ponechat i v dalších letech. Většina expertů se vyjádřila velmi obdobně, že ze svých 15 až 20 CSS, které má každý expert na starosti, dvě až tři pokračovat nebudou, ale většina chce ve spolupráci prostřednictvím center pokračovat dál i bez projektu CSS. Větším problémem než peníze jsou však lidé, osobnosti, které budou v myšlence

společných služeb obcím pokračovat. Vedoucí projektový manažer Antonín Lízner konstatoval, že projekt je nejenom přínosem pro obce poskytnutím administrativní podpory, ale je přínosem i pro pracovníky CSS, protože se zvyšuje jejich kvalifikace a zkušenosti. A tyto zkušené pracovníky je na CSS nutné zachovat, neměnit je a dokonale využít jejich znalostí a vědomostí.

Všichni experti souhlasí, že většina DSO, které mají svá CSS, hledají cesty, jak finance získat a pokračovat dál v rozjetém vlaku. Dobře již poznaly, že činnost CSS obcím skutečně pomáhá, a vidí to i okolní DSO, které v projektu nejsou. Expertka Iva Červinková uvedla: „*Diskuse nad financováním jsou společné a starostové debatují o různých způsobech financování a hledá-*

ní zdrojů. Končí to zpravidla vždy u lidských zdrojů – tzn., kde vezmeme lidi, kteří to budou schopni zajistit. To je klíčové. A finance – myslím, že když někdo hledá cesty, tak je naje.“ Diskuse byla ukončena v pozitivním duchu, že i přesto, že něco končí, neznamená to konec CSS. Činnost CSS pomohla v mnoha DSO také s projekty, na které by si jednotlivé obce nemohly sáhnout. Takto společně už to však jde a navíc CSS ve většině případů zajistí to nutné zlo, tj. administrativu s tím spojenou. Profesionální a zkušenost pracovníků center jim tak umožnily požádat o dotace na projekty, které by individuálně nezvládly.

Pokud vás zajímá, o jaké projekty se jedná a názory expertů kolem „kulatého stolu“, můžete si je přečíst v časopisu *Obec a finance* č. 4/2019, str. 18 až 20.

Konference Meziobecní spolupráce – 1. ročník

Na konci září se v Brně konala první konference Meziobecní spolupráce. Konferenci pořádal Institut veřejné správy Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně.

Dopolední blok byl směřován na prezentace Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra a Ministerstva financí. Z vědeckého pohledu meziobecní spolupráce přiblížil organizátor akce Filip Hruza z Masarykovy univerzity v Brně. Dále proběhla diskuse nad pohledem kraje na spolupráci obcí od hejtmana Pardubického kraje

Martina Netolického. Dobrou praxi z území představili z CSS Severo-Lanškrounska Lenka Bártlová a Petr Helekal a spolupráci mikroregionu se svým ORP Pavel Roubínek a Naděžda Studecká ze Šternberska. Dopolední část byla zaměřena na tematické sekce a rozdělena do 4 částí: Profesionalizace spolupráce obcí, Rozvoj spolupráce skrze soft aktivity a socializaci, Dobré praxe z území a Spolupráce obcí v oblasti VZ, společných nákupů a GDPR. Prezentace a následná diskuse nad pohledy účastníků na meziobecní spoluprá-

ci, jejím přínosům a mnohokrát zmiňovanému velkému významu center společných služeb byla velmi užitečná, rozvíjející a ubírající se stejným směrem. Díky projektům Svazu se tak o meziobecní spolupráci diskutuje nejen na všech úrovních veřejné správy, ale také na akademické půdě. V příštím roce je plánován druhý ročník této konference.

Ing. Pavla Doležalová
Sekce pro projekty
a inovativní přístupy Svazu

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SMART Česko

Budme SMART Českem!

Neustále zlepšovat kvalitu života v obci či městě, myslet na potřeby všech obyvatel, budovat obci či městu silnou „značku“ a posilovat pocit hrdosti a sounáležitosti s místem, kde žijeme, to je bezesporu cílem každého starosty. Jakými prostředky toho dosáhnout? Odpověď nabízí nově pojatý koncept SMART Česko, který zahrnuje nejen témata tradičně spojovaná s technologickými řešeními označovanými jako součásti Smart City, ale i další oblasti veřejného života, které je možné zlepšovat a rozvíjet novými způsoby.

To, že mluvíme o SMART Česku a ne o Smart City, reflektuje unikátní sídelní strukturu České republiky – vysoký počet měst a obcí různé velikosti. Ty všechny mohou být „smart“, všechny municipalities a regiony dohromady pak mohou vytvořit SMART Česko.

Oblastí, které řeší každá obec či město a kde lze využít nových „chytrých“ nástrojů a přístupů, je celá řada. První z nich, na kterou je třeba se zaměřit, je ICT – obecně digitalizace – a zavedení „rychlého“ internetu jako jednoho z klíčových nástrojů pro udržitelný rozvoj obce či města. Bez takové infrastruktury lze realizovat většinu „chytrých“ řešení jen obtížně.

„Chytrá“ řešení se mohou týkat samotného chodu radnice, správy majetku obce, energetiky a souvisejících energetických úspor, dopravy a mobility, odpadového hospodářství a vodohospodářství (v ideálním případě oběhového hospodářství). Pomocí konceptu Smart City lze zlepšovat také oblasti jako vzdělávání a školství nebo sociální služby a zdravotnictví. Zásadní je přirozeně otázka financování a také určitá představa rozvoje města či obce v podobě strategického dokumentu, která nastaví cíl úsilí a správnou cestu, po které se vydat, chceme-li využít všech příležitostí, které máme nově k dispozici.

Stát se „chytrou“ obcí či městem zároveň neznamena, že je třeba domínovat ve všech uvedených oblastech nebo za každou cenu pořizovat nové technologie. Spravovat obec či město „chytře“ je především o lidech a o správných rozhodnutích. Chceme-li se stát SMART Českem, je třeba se zaměřit zvláště na taková řešení, která zajistí dlouhodobý efekt a v ideálním případě vyřeší více problémů či požadavků v jednom kroku. Jak toho ale dosáhnout?

Určitě to není jednoduché, ale rozhodně nejde dosáhnout dobrých řešení, která

všichni ocení, bez toho, aby se nezapojili sami obyvatelé obce či města. Participace obyvatel na rozhodovacích procesech je jedním z charakteristických znaků „chytrých“ obcí a měst s mnoha benefity pro všechny zúčastněné. Partnerský přístup je klíčem k budování spokojené komunity, posiluje pocit hrdosti a sounáležitosti a pomáhá v budování již zmíněné „značky“ města či obce, ve které se všichni chceme cítit doma.

O čem je SMART Česko? Jednoduše je to místo, kde se žije dobře všem obyvatelům každého stavu, věku a vzdělání a na každém místě. Jak se stát SMART Českem? Na tuto otázku hledá Svaz odpovědi v rámci řešení projektu „Strategický rámec Svazu měst a obcí v oblasti Smart City“, který je spolufinancován z evropských fondů, OP Zaměstnanost. Jeho závěry jsou průběžně konzultovány s odbornou veřejností a s představiteli obcí a měst České republiky.

*řešitelský tým projektu
Strategický rámec SMO ČR
v oblasti Smart City*

Chcete se dozvědět více?

Chystaný seminář, který se zaměří právě na otázku, jak se stát SMART Českem a jakými kroky toho mohou obce a města dosáhnout, se bude konat 4. 12. 2019 v Českém institutu informatiky a robotiky (CIIRC) ČVUT v Praze. Pro přihlášení navštivte www.smartcesko.cz.

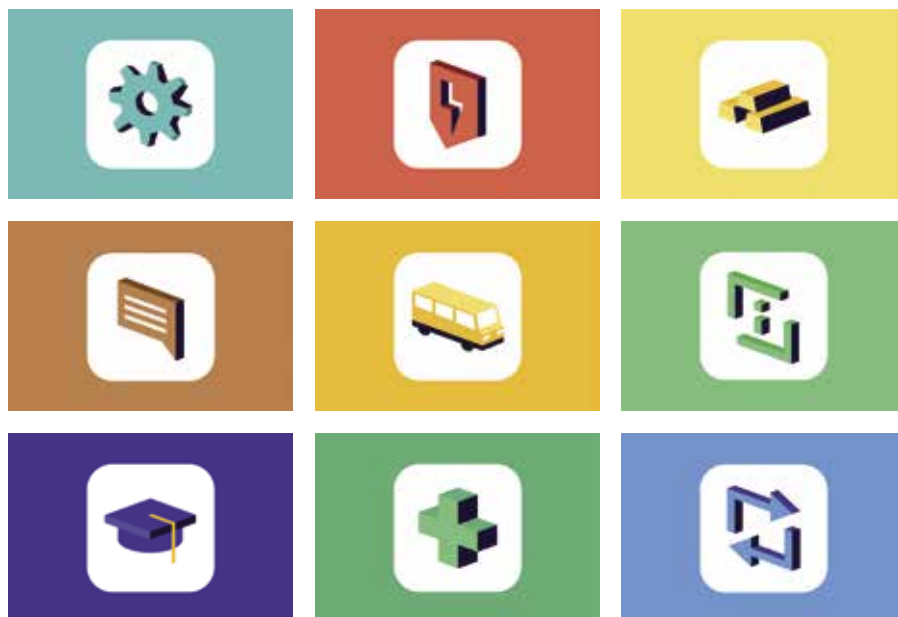
Ucelený přehled potom nabídne akreditovaný týdenní vzdělávací program SMART Česko, který je primárně určen pro starosty, zastupitele a úředníky měst a obcí. Je koncipován jako celodenní prezenční studium pro zahájení dráhy Smart City manažera. Program bude probíhat v termínu 27.– 31. 1. 2020 opět v prostorách Českého institutu informatiky a robotiky (CIIRC) ČVUT v Praze. Registrace je taktéž možná na webových stránkách www.smartcesko.cz.

facebook.com/smartcesko

twitter.com/smartcesko

linkedin.com/company/smartcesko

www.smartcesko.cz

Vzdělávací aktivity projektu Efektivní správa obcí

Projekt „Efektivní správa obcí“ (ESO) pro vás neustále připravuje a aktualizuje nabídku vzdělávacích kurzů, a to jak pro volené představitele měst a obcí ČR, tak i pro zaměstnance měst a obcí dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků.

V současné době jsme pro vás připravili přehlednou brožuru jednotlivých akreditovaných kurzů, která je volně dostupná v elektronické podobě na webových stránkách projektu

www.projekteso.cz. Najdete v ní kompletní přehled akreditovaných kurzů včetně anotace ke kurzu a časové dotace.

Aktuální nabídka vzdělávacích aktivit na listopad a prosinec roku 2019 obsahuje 66 kurzů, na které se mohou zájemci bezplatně přihlásit. Veškeré informace průběžně uveřejňujeme na našich webových stránkách www.projekteso.cz, prostřednictvím kterých se můžete na kurzy přihlásit.

Ing. Jan Slanec

Plánované vzdělávací aktivity na měsíc listopad 2019

TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ	TERMÍN	ČAS	MÍSTO KONÁNÍ	
			KRAJ	MĚSTO
Archivnictví a spisová služba územních samosprávných celků	4. listopad 2019	9:00–17:00	Moravskoslezský	Ostrava
Místní poplatky praxi obcí: Správa místních poplatků dle daňového řádu – obecná část	5. listopad 2019	9:00–17:00	Jihomoravský	Brno
Průvodce veřejnými zakázkami – Nastavení interního procesu zadavatele	5. listopad 2019	9:00–17:00	Ústecký	Ústí nad Labem
Projektové řízení	5. listopad 2019	9:00–17:00	Pardubický	Pardubice
Průvodce veřejnými zakázkami – Nastavení interního procesu zadavatele	5. listopad 2019	9:00–17:00	Královehradecký kraj	Hradec Králové
Agenda přestupků v podmínkách územních samosprávných celků	5. listopad 2019	9:00–17:00	Jihočeský	Dačice
Rozpočtové hospodaření obcí	6. listopad 2019	9:00–17:00	Jihočeský	České Budějovice
Místní poplatky v praxi obcí: Správa místních poplatků dle daňového řádu – obecná část	7. listopad 2019	9:00–17:00	Ústecký	Chomutov
Úřední deska přehledně a v příkladech	7. listopad 2019	9:00–17:00	Středočeský + Praha	Kutná Hora
Finanční kontrola ve veřejné správě	7. listopad 2019	9:00–17:00	Vysočina	Jihlava
Správní řád od A do Z – Agenda oprávněných úředních osob	12. listopad 2019	9:00–17:00	Jihočeský	České Budějovice
Rozpočtové hospodaření obcí	12. listopad 2019	9:00–17:00	Středočeský + Praha	Praha
Občanský zákoník – Smluvní agenda pro obce 1/2	14. listopad 2019	9:00–17:00	Jihomoravský	Brno
Průvodce veřejnými zakázkami – Praktická aplikace institutů zákona o zadávání veřejných zakázek	14. listopad 2019	9:00–17:00	Plzeňský	Plzeň
Hospodaření a nakládání s majetkem obce	14. listopad 2019	9:00–17:00	Pardubický	Pardubice
Stavební zákon v praxi ÚSC	18. listopad 2019	9:00–17:00	Moravskoslezský	Ostrava
Průvodce veřejnými zakázkami – Praxe při zadávání veřejné zakázky	19. listopad 2019	9:00–17:00	Královehradecký kraj	Hradec Králové
Správní řád od A do Z – Opravné prostředky	19. listopad 2019	9:00–17:00	Ústecký	Ústí nad Labem
Průvodce veřejnými zakázkami – Úvod do problematiky zadávání veřejných zakázek	19. listopad 2019	9:00–17:00	Vysočina	Jihlava
Finanční kontrola ve veřejné správě	19. listopad 2019	9:00–17:00	Karlovarský	Karlovy Vary
Správní řád od A do Z – Vady řízení	21. listopad 2019	9:00–17:00	Ústecký	Chomutov
Místní poplatky v praxi obcí: Správa místních poplatků dle daňového řádu – obecná část	21. listopad 2019	9:00–17:00	Plzeňský	Plzeň
Průvodce veřejnými zakázkami 2 – Odpovědné zadávání veřejných zakázek	21. listopad 2019	9:00–17:00	Středočeský + Praha	Praha
Základní principy fungování obce	21. listopad 2019	9:00–17:00	Vysočina	Jihlava
Hospodaření a nakládání s majetkem obce	26. listopad 2019	9:00–17:00	Jihomoravský	Brno
Místní poplatky v praxi obcí: Správa místních poplatků dle daňového řádu – obecná část	28. listopad 2019	9:00–17:00	Středočeský + Praha	Kutná Hora
Agenda přestupků v podmínkách územních samosprávných celků	28. listopad 2019	9:00–17:00	Jihočeský	České Budějovice
Hospodaření a nakládání s majetkem obce	28. listopad 2019	9:00–17:00	Středočeský + Praha	Praha
Rozpočtové hospodaření obcí	28. listopad 2019	9:00–17:00	Vysočina	Pacov

Zaujaly vás naše kurzy a chtěli byste se přihlásit?

Přihlašování na naše kurzy probíhá on-line prostřednictvím webových formulářů. Na webových stránkách projektu naleznete aktuální seznam všech akreditovaných kurzů, včetně termínů a místa konání.

www.projekteso.cz

Zeptali jste se...

Právní poradna má v databázi již kolem 2600 dotazů a odpovědí. Připomínáme, že každá členská obec má možnost mít až 11 individuálních přístupů. Chod právní poradny hradí v rozsahu pěti dotazů ročně na každou členskou obec (dosavadní průměr) Svaz. Veškeré odpovědi jsou stále upravovány, odpovídají aktuální legislativě. Hleďte na www.poradnaproobce.cz nebo na stránkách Svazu www.smocr.cz.

Zastupitelka se chystá na mateřskou dovolenou (výhledově) a přišla s dotazem, zda může vykonávat funkci zastupitele s finanční odměnou a souběžně být na MD a čerpat tento rodičovský příspěvek.

V této situaci záleží pouze na osobním rozhodnutí zastupitelky, zdali přeruší dobrovolně výkon své funkce, nebo bude funkci nadále vykonávat a poté jí bude náležet běžná odměna (ovšem již ne peněžitá pomoc v mateřství). Poskytování dávek nemocenského pojištění přichází v úvahu jedině po přerušení výkonu funkce, kdy nárok na odměnu nevzniká (viz § 72 odst. 6 zákona o obcích).

Je škola povinna poskytnout dokumentaci žáka nové škole či zákonnému zástupci, jestliže žák přestupuje na jinou školu?

Školský zákon v ustanovení § 49 zakotvuje povinnost ředitele školy, z níž žák přestupuje, zaslat do 5 pracovních dnů poté, co se dozvěděl o přijetí žáka na jinou školu, řediteli této školy kopii dokumentace žáka ze školní matriky.

Zastupitelstvo obce neschválilo žádný limit, ve kterém je rada obce oprávněna schvalovat rozpočtová opatření. Neexistuje ani usnesení, že může rada obce rozpočtová opatření schvalovat. Platí tedy neomezená možnost schvalovat radou rozpočtová opatření, nebo k tomu rada v tomto případě není kompetentní vůbec?

Podle ustanovení § 102 odst. 2 písm. a) zákona o obcích rada obce provádí rozpočtová opatření v takovém rozsahu, který stanoví zastupitelstvo obce. Stanovení limitů a bližších podmínek, za kterých může rada obce rozpočtová opatření provádět, závisí na uvážení a potřebách zastupitelstva obce. Jestliže zastupitelstvo obce schvalování rozpočtových opatření radě obce nesvěřilo (neexistuje usnesení zastupitelstva, které by radu obce k provádění rozpočtových opatření v jakémkoliv rozsahu opravňovalo), rada obce žádná rozpočtová opatření provádět nemůže. Tato pravomoc je v takovém případě ponechána v plném rozsahu zastupitelstvu obce.

Jak má obec naložit s peticí? Záleží na tom, zda podpisy na petici jsou podpisy občanů obce?

Doporučujeme postupovat podle ustanovení § 16 odst. 2 písm. f) nebo g) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v závislosti na tom, zda je k vyřízení příslušné zastupitelstvo/rada obce nebo jiný orgán. Podrobnosti může obec upravit v pravidlech pro vyřizování petic a stížností. Pokud se podatel odvolává na zákon č. 85/1990 Sb., o právu petičním, v rámci principu dobré správy by ho obec měla do 30 dnů informovat, že petice

bude vyřízena ve lhůtě dle zákona o obcích. V případě petice směřující do oblasti výkonu přenesené působnosti postupuje obec podle zákona o právu petičním a pravidel pro vyřizování petic a stížností vydaných radou obce. Petici je nutno posoudit a písemně na ni odpovědět do 30 dnů.

Co se týká podpisů na petici, není podle našeho názoru určující, zda se jedná pouze o podpisy občanů obce, či i o podpisy dalších osob, neboť v obou případech by minimálně v duchu dobré správy petice měla být posouzena a projednána (k věcnému projednání by mělo dojít bezvýhradně vždy, pokud je petice podepsána nejméně 0,5 % občanů obce). Obec, resp. její orgány, samozřejmě mohou vzít s ohledem na další rozhodnutí v potaz, zda podpisy na petici jsou podpisy občanů obce, či nikoliv, avšak sama o sobě by tato skutečnost neměla mít na samotnou projednatelnost petice výraznější vliv.

Platí tedy, že obdrží-li obec petici, jejíž předmět spadá do samostatné působnosti obce, měla by petice být příslušným orgánem obce (zastupitelstvem) projednána. Jakým způsobem ovšem bude s peticí naloženo, tj. zda jí bude vyhověno či budou přijata nějaká opatření, záleží na uvážení příslušného orgánu obce, neboť obec není obsahem petice nikterak vázána.

Může dobrovolný svazek obcí založit s. r. o. nebo o. p. s.?

Obecně nic nebrání dobrovolnému svazku obcí, aby zakládal či byl členem (společníkem) dalších právnických osob. Principiálně není tedy vyloučeno, aby se dobrovolný svazek obcí stal sám či společně s dalším subjektem společníkem společnosti s ručením omezeným (s. r. o.). V případě obecně prospěšné společnosti (o. p. s.) dodáváme, že tyto společnosti s účinností od 1. 1. 2014 již zakládat nelze.

Je město povinno vyhovět žádosti o informace týkající se právních a interních předpisů, dle kterých je provozován městský rozhlas, a právních a interních předpisů, na základě kterých je v něm vysílána komerční reklama, a toho, jaká kritéria musí být subjektem splněna, aby zde mohla být jeho reklama vysílána?

Povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím poskytuje informace vztahující se k jeho působnosti. Obec, jakožto veřejnoprávní korporaci, lze tedy žádat o veškeré relevantní informace o její činnosti. Je-li rozhlas provozován městem, žádost o informace vztahující se k jeho provozu jsou oprávněné a město je povinno informace poskytnout.

odpovědi zpracovala KVB advokátní kancelář

V srpnu a září 2019 jsme připomínkovali především:**Akční plán 2.0 k provedení nedotačních opatření pro podporu plánování a výstavby sítí elektronických komunikací***Předkládá Ministerstvo průmyslu a obchodu, na Svazu připomínkuje Michaela Papírníková*

Svaz odmítl zavedení povinnosti stavebníka při výstavbě anebo významné renovaci liniových staveb nebo kanalizační infrastruktury zřízovat dodatečné kabelovody, kolektory a šachty právě pro umístění nových sítí pro elektronickou komunikaci. Svaz nesoouhlasil s návrhem, aby se výrazně snížila náhrada za zřízení služebnosti pro umístění veřejné komunikační sítě, to by se dotklo i obcí a měst.

Analýza financování sociálních služeb*Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Jindra Tužilová*

Svaz uplatnil připomínky k analýze jako celku, kdy namítal nedostatečné zpracování, které se neopírá o grafy ani analýzy. Připomínky směřovaly k nedostatečnému zajištění financování sociálních služeb a požadavku MPSV, aby se na financování sociálních služeb podílela města a kraje.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*Předkládá Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Svazu připomínkuje Jindra Tužilová*

Svaz uplatnil připomínku ke změně názvu z dětské skupiny na jesle, protože se jedná o zavádějící název, neboť jde o jiný typ služeb. Svaz požadoval alokaci vyšších finančních prostředků, aspoň v té výši, kterou jsou nyní podporovány dětské skupiny z prostředků EU. Nesoouhlasil se zavedením přísnějších stavebnětechnických podmínek pro budovy.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony*Předkládá Ministerstvo pro místní rozvoj, na Svazu připomínkuje Gabriela Hůlková*

Svaz doporučil výslovně uvést, že metropolitní oblasti a aglomerace lze ve smyslu zákona o podpoře regionálního rozvoje podporovat. Rovněž požadoval úpravu ustanovení upravující problematiku územních strategií a dotací poskytovaných na základě územních strategií.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu*Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová*

Svaz vyslovil nesoouhlas s návrhem s tím, že ke snížení počtu zvěře není třeba prodlužovat dobu lovu. Stačí důsledně vycházet z faktů sestavených plánů lovu a důsledné kontroly jejich plnění.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů*Předkládá Ministerstvo zemědělství, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová*

Svaz pozitivně hodnotil snahu předkladatele o úpravu v oblasti pozemkových úprav, nicméně upozornil na zásadní problém v této oblasti, kterým jsou zejména nedostatečné finanční prostředky a neustálé snižování počtu pracovníků příslušných úřadů. Dále uplatnil několik procesních připomínek.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 437/2016 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, a změně vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (vyhláška o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady)*Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová*

Svaz požadoval posun přechodného období na uvedení zařízení pro úpravu kalů do souladu s požadavky vyhlášky do 31. 12. 2024.

Zbraňová legislativa – návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zbraních; návrh zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky; návrh zákona o municích; návrh zákona o zbraních*Předkládá Ministerstvo vnitra, na Svazu připomínkuje Claudia Varhol*

V navrhovaných zákonech dochází k několika formulačním, terminologickým i věcným změnám. Návrh zákona o zbraních zcela nahrazuje stávající zákon o zbraních, posiluje prvky e-governmentu a ruší papírové doklady. Návrh zákona o municích předpokládá vyčlenění pravidel pro držení a nakládání s vojenskou municí typu granáty, rakety, miny atd. ze současného zákona o zbraních do samostatného zákona. Svaz předložil několik doporučujících připomínek zejména k používané terminologii.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů*Předkládá Ministerstvo životního prostředí, na Svazu připomínkuje Barbora Tomčalová*

Svaz kromě uplatnění připomínek technickoadministrativního charakteru zásadně odmítl navrhovanou možnou výši pokuty pro obec v případě, že nevykáže každé z autorizovaných společností poměrnou část hmotnosti odpadů z obalů předaných v rámci systému nakládání s komunálním odpadem stanoveného touto obcí.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

Návrh změn Statutu Rady vlády pro informační společnost

zaměstnanců v rámci investičních pobídek, ve znění pozdějších předpisů

Návrh zákona o zdravotnických prostředcích

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů

Návrh vyhlášky o předepisování humánních léčivých přípravků

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády

č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhlášky provádějící volební zákony

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády

č. 515/2004 Sb., o hmotné podpoře na vytváření nových pracovních míst a hmotné podpoře rekvalifikace nebo školení

Zákon o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně památkového fondu)

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Řízení před soudem: přezkoumatelnost rozhodnutí o námitkách proti návrhu zvláště chráněného území

Rozhodnutí o námitkách proti návrhu zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma podle § 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2019, čj. 4 As 26/2019-41)

Územní řízení: koncentrace důkazních návrhů

I. Zákonná koncentrace územního řízení podle § 89 odst. 1 stavebního zákona nedopadá na důkazní návrhy, a proto mohou účastníci řízení navrhnout důkazy na podporu včas uplatněných námitek po celou dobu řízení až do okamžiku vydání rozhodnutí.

II. I pokud stavební úřad stanoví účastníkům územního řízení lhůtu k uplatnění důkazních návrhů podle § 36 odst. 1 správního řádu z roku 2004, musí z úřední povinnosti přihlídnout k opožděným důkazům týkajícím se souladu záměru s kogentními předpisy.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2019, čj. 48 A 118/2016-200)

Opatření obecné povahy: aktivní legitimace navrhovatele

I. Aktivní věcná legitimace navrhovatele v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy je dána, pokud soud dospěje ke skutkovému a právnímu závěru o skutečném vztahu úpravy obsažené v napadené části opatření obecné povahy a právní sféry navrhovatele a zároveň o podstatné nezákonnosti napadené regulace obsažené v opatření obecné povahy posuzované z hlediska kompetenčních, procesních i hmotněprávních předpisů (§ 101a odst. 1 věta první a § 101d odst. 2 věta první s. ř. s.).

II. V případě, že úprava obsažená v napadeném opatření obecné povahy skutečně negativně zasahuje do právní sféry navrhovatele, může se navrhovatel v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy podle § 101a odst. 1 s. ř. s. úspěšně dovolat i porušení právních předpisů, jejichž primárním účelem je ochrana veřejného zájmu. Výjimkou jsou případy, kdy je na první pohled zřejmé, že navrhovatelem namítané porušení veřejného zájmu se zcela míjí s právní sférou navrhovatele.

(Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, čj. 2 As 187/2017-264)

Ochrana osobních údajů: zpřístupnění jména útočnicků a obětí školní šikany zastupitelům obce

Ochrana soukromí dětí (ve formě zpřístupnění jména útočníků i jména obětí šikany) převáží nad právem zastupitelů obce být informován o záležitostech šikany ve škole zřízené danou obcí.

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2019, čj. 14 A 89/2017-47)

Místní referendum: podjatost soudců; jednání zastupitelstva o referendu

I. Má-li krajský soud v řízení o ochraně ve věcech místního referenda za to, že námitka podjatosti není důvodná, nepostupuje ji k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, ale posoudí ji sám (§ 8 odst. 6 s. ř. s.).

II. Poměr soudce k věci zakládající pochybnosti o jeho nepodjatosti ve věcech ochrany ve věci místního referenda nezakládá jeho obecný a nijak nediferencovaný vztah k otázkám řešeným v místním referendu, který mají všichni obyvatelé obce, ve které se místní referendum koná a ve které soudce bydlí či pracuje.

III. Jednáním zastupitelstva obce, na kterém má být projednán návrh přípravného výboru na konání místního referenda, je to, které následuje po posouzení návrhu obecním úřadem nebo po marném uplynutí lhůty 15 dnů pro posouzení tohoto návrhu, pokud byl návrh na konání místního referenda bezvadný (§ 12 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu). To platí i tehdy, kdy je obecním úřadem posuzováno odstranění vad ze strany přípravného výboru v návaznosti na výzvu obecního úřadu k odstranění nedostatků návrhu.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2019, čj. Ars 6/2018-28)

Řízení před soudem: pasivní legitimace v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy

Vydává-li opatření obecné povahy orgán obce nebo kraje v přenesené působnos-

ti, je v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí odpůrcem ve smyslu § 101a odst. 3 s. ř. s. tento orgán obce či kraje, nikoli samotná obec či samotný kraj.

(Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2019, čj. 1 As 454/2017-94)

Právo na informace: informace o dosaženém vzdělání a odborné způsobilosti zaměstnanců veřejné správy

Informace o dosaženém vzdělání zaměstnanců veřejné správy patří do rozsahu pojmu „veřejná a úřední činnost“ užitého v § 8a odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Informace o vzdělání a odborné způsobilosti vypovídají o základních předpokladech pro výkon úředních činností dotčených zaměstnanců povinného subjektu.

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2019, čj. 11 A 263/2018-35)

Správní trestání: odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt

Pojem provozovatele vozidla je v § 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a § 2 odst. 15 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, vymezen na základě evidenčního principu. Postavení provozovatele vozidla a jeho odpovědnost za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu jsou spojeny se zápisem vlastníka nebo jiné osoby v registru silničních vozidel jako provozovatele vozidla, nikoli s pouhým vlastnictvím vozidla jako takovým. Je tedy nerozhodné, kdo je vlastníkem vozidla ve smyslu předpisů soukromého práva, podstatné je, kdo je jako provozovatel vozidla zapsán v registru silničních vozidel.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2019, čj. 1 As 318/2018-41)

Zdroj: Sběrka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Za poznáním do Bruselu

Ve dnech 7. až 9. října 2019 se zúčastnili starostky a starostové z celé České republiky studijní cesty k evropským institucím do Bruselu, kterou organizovalo Zastoupení Evropské Komise ve spolupráci se Svazem. Součástí bohatého programu byla mimo jiné prohlídka Evropského parlamentu, Evropské komise či Rady evropských obcí a regionů (CEMR).

Kromě debat s nově zvolenými europoslanci, z nichž si na výpravu i při svém za neprázdnění udělali čas například Marcel Kolaja za Piráty, Michaela Šojdrová za KDU-ČSL a Veronika Vrecionová za ODS, se účastníci studijní cesty měli možnost zúčastnit velmi přínosné diskuse s eurokomisařkou Věrou Jourovou. Vzhledem ke skutečnosti, že byli účastníci v pondělí 7. září svědky tzv. grilování Jourové v sídle

Evropského parlamentu, šlo o diskusi velmi přínosnou a věcnou. Toto grilování před europarlamentem se koná jednou za pět let před finálním jmenováním nových komisařů do svých funkcí. Šlo tedy o příležitost, která je svým způsobem jedinečná a nebude se dlouho opakovat. Jak již všichni zajisté z médií víte, Věra Jourová toto náročné grilování ustála a stane se místopředsedkyní příští Evropské komise pro evropské hodnoty a transparentnost.

K dalším bodům programu v sídle Evropské komise patřilo představení Evropských fondů v novém programovém období 2021–2027 vč. seznámení s prioritami, které si Evropská unie

pro nové programové období určila. Mezi hlavní témata druhého dne studijní cesty patřila problematika podpory rozvoje venkova v rámci Společné zemědělské politiky a v současné době velmi aktuální a často zmiňované téma změn klimatu a adaptace na klimatické změny, které jsou pro příští programové období vnímány jako jedna z hlavních priorit Evropské unie.

Další setkání, například s velvyslancem České republiky při EU Jakubem Dürrem či Petrem Bližkovským, ředitelem sekce pro zaměstnanost, sociální otázky a zemědělství na Sekretariátu Rady EU, byla neméně zajímavá. V rámci této debaty měli účastníci studijní cesty příležitost nahlédnout pod pokličku přípravy unijních dokumentů a dozvěděli se o způsobech vyjednávání napříč členskými zeměmi. Zjistili, se kterými zeměmi se naši zástupci v Bruselu shodnou více, se kterými méně, či jak aktuální a budoucí vyjednávání ovlivňuje Brexit.

Součástí pracovního programu bylo dále setkání se zástupci samospráv, kteří jsou členy české delegace Výboru regionů. Ti se v témže čase účastnili významné celoevropské akce „Evropský týden měst a regionů“ a plenárního zasedání. Příjemné setkání

ní s našimi zástupci Sylvou Kováčikovou, Štěpánkou Fraňkovou, Janem Marešem, Oldřichem Vlasákem a Robertem Zemanem se soustředilo nejen na přiblížení práce ve Výboru regionů, ale také na téma života v obcích. Kulturním vrcholem programu byla recepce v Pražském domě spojená s vernisáží „Dark Crystal“ malíře Jana Uldrycha a skláře Lukáše Nováka, kterou úvodním slovem zahájil primátor hlavního města Prahy Zdeněk Hřib.

Závěr pracovního programu byl věnován návštěvě Rady evropských obcí a regionů, evropské zastřešující asociace hájící zájmy samospráv na evropské úrovni, již je Svaz měst a obcí dlouholetým členem. České starostky a starostové se díky této součásti programu dozvěděli, jaké jsou další mezinárodní aktivity Svazu a načerpali cenné informace a nápady pro své budoucí aktivity.

A zajímá vás, co udělat pro to, abyste se i vy mohli zúčastnit obdobné studijní cesty? Část zástupců z českých měst a obcí zvítězila v soutěži „Můj evropský projekt“, kterou pravidelně vypisuje na sociálních sítích Zastoupení Evropské komise v ČR, sledujte proto pravidelně webové stránky Zastoupení Evropské komise nebo Svazu, kde budou zveřejněny informace o dalším ročníku této soutěže. Třeba se příště do Bruselu podíváte zrovna vy.

*Mgr. Pavlína Toporská
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu*

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Projekt je realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj

Podají se projektu REMIX oživit těžbu v ČR?

Od roku 2017 je Česká republika spolu se zástupci dalších osmi evropských zemí zapojena do projektu REMIX. Koordinátorem české účasti je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dalšími českými účastníky jsou například Středočeský a Ústecký kraj, Těžební unie ČR, některé soukromé těžební podniky a také Svaz měst a obcí ČR.

Projekt REMIX je financován Evropskou unií (program INTERREG) a hlavním koordinátorem (vedoucím partnerem projektu) je regionální rada finského regionu Lapland (Laponsko). Dalšími partnery jsou veřejné i soukromé instituce ze Španělska, Portugalska, Polska, Rakouska, Velké Británie, Řecka a Německa. Cílem projektu je podpořit a iniciovat takové způsoby těžby a zpracování nerostných surovin, které jsou přijatelné jak z pohledu společenských postojů, tak i z pohledu dopadů na životní prostředí. Taková těžba nerostných surovin, z nichž řada je surovinami strategickými, by měla přispět k prosperitě a konkurenceschopnosti Evropy na globálním trhu. Projekt REMIX se zaměřuje i na roli politických a veřejnosprávních orgánů, které mají co do činění s vytvářením legislativy týkající se těžby surovin, s formulací regionálních rozvojových politik a třeba i s podporou inovačních procesů a projektů, bez kterých se oblast těžby a zpracování nerostných surovin nemůže obejít.

Jako hlavní nástroj projekt REMIX využívá osobní výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe mezi jednotlivými partnery a účastníky projektu. Postupně byla během tří let organizována setkání pokaždé v jiné účastnické zemi. Součástí setkání byla vždy konference či seminář a dvě nebo tři exkurze s návštěvou konkrétních pracovišť. Je pochopitelné, že podmínky pro případný rozvoj těžby surovin se v jednotlivých účastnických zemích diametrálně liší. Česká republika patří do skupiny zemí s hustě obydleným územím a taky s obdivuhodnou hornickou tradicí, která má za následek vyčerpání většiny klasických (rudních) ložisek. Na druhou stranu další účastnické země jako Finsko nebo Španělsko mohou nabídnout rozsáhlá území s velmi nízkou hustotou osídlení a navíc se zajímavými surovinovými zdroji. V tomto směru tedy byly zkušenosti těžko přenositelné. Existují však oblasti, které jsou všem účastníkům společné. Je to jednak zájem o ochranu přírody a životního prostředí v souvislosti s těžbou nerostných surovin a potom taky péče o zachování historického kulturního dědictví spojeného s hornictvím a využití tohoto potenciálu pro vzdělávání a rozvoj turistiky. Zejména v těchto dvou oblastech jsme si měli se zahraničními účastníky projektu hodně co říci. Kolegové z evrop-

ských zemí, a to i těžaři, velmi dobře chápou odpor české veřejnosti včetně místních samospráv k záměrům těžby zlata v hustě obydlených oblastech, navíc v oblastech s dosud neporušenou přírodou. Zahraniční partneři projektu vysoce hodnotili například výsledky rekultivace prostor po těžbě hnědého uhlí v severozápadních Čechách i péči o zachování kulturního hornického dědictví, tedy náš systém hornických muzeí s přístupnými důlními památkami. Zkušenosti z evropských regionů snad napomůžou k řešení velkého problému, který nás v Česku čeká. Tím je nedostatek zdrojů stavebních surovin, který vede mimo jiné i k tomu, že kamenivo nebo šterkopísek je převážně na velké vzdálenosti s vysokými finančními a hlavně ekologickými náklady.

Z konkrétních zahraničních příkladů dobré nebo přinejmenším zajímavé praxe, se kterými jsme se v rámci REMIXu seznámili, bych uvedl těžbu a zpracování mastkové břidlice ve Finsku a těžbu bauxitu a jeho zpracování v Řecku. Součástí setkání v Delfách v Řecku byla i exkurze do přístavního městečka Aspra Spitia v Centrálním Řecku na břehu Korintského zálivu. V okolí se na několika místech těží bauxit a v Aspra Spitia byla na břehu moře vystavěna hliníkárna. Je obdivuhodné, že provoz hliníkárny i s ním spojená doprava suroviny i produktů jsou natolik čisté, že nejsou žádnou překážkou turistickému ruchu na plážích a v hotelech

Turistické středisko Aspra Spitia poblíž hliníkárny

Důlní technika vystavená ve Fokis Mining Park

vzdálených jenom dva kilometry od hliníkárny. V jednom z vytěžených bauxitových hlubinných dolů bylo otevřeno hornické muzeum (Fokis Mining Park). Expozice v podzemí, kterou jsme navštívili, má za hlavní cíl zlepšit vztahy těžařů s veřejností.

Finský příklad byl z jiného soudku: Exkurze vedla do obce Juuka, resp. do firmy Tulikivi Ltd. Tato společnost těží v několika povrchových lomech tzv. soapstone (doslova přeloženo „mýdlový kámen“), což je hornina typu mastkové břidlice. Jde o zajímavý snadno opracovatelný materiál, který lze řezat běžnou řetězovou pilou, ale zároveň materiál s vynikající teplotní odolností, s dostatečnou pevností a atraktivním vzhledem. V lomu v Juuka vytěží společnost Tulikivi cca 50 tisíc tun materiálu za rok, resp. v období od dubna do října, kdy je možné těžit. Z tohoto materiálu jen zhruba jedna třetina je „soapstone“ a z tohoto objemu opět jenom jedna třetina vytváří prodávané množství. Devadesát procent vytěženého materiálu je tedy odpad, který společnost nijak nezpracovává, je zatím nevyužitelný. Mimořádně zajímavé je však zpracování mastkové suroviny. V zimních měsících vyrábí Tulikivi Ltd. z tohoto materiálu krby, krbová kamna a stavební materiál (obklady a dlažby). Tulikivi je předním světovým výrobcem krbů a vyváží je na všechny kontinenty. Jde o učebnicový příklad maximalizace přidané hodnoty i využití inovativních přístupů ve zpracování nerostných surovin. Zpracování kamenných bloků i následná výroba jednotlivých součástí krbů je vysoce automatizována a digitalizována. Krby a kamna jsou dodávány jako stavebnice, kterou lze snadno sestavit bez použití malty nebo tmelů, bez šamotových prvků atd. Přitažlivost konečných výrobků je tedy založena na vynikajících vlastnostech mastkové břidlice, na světoznámém finském designu i na dokonalém řemeslném zpracování a celkové konstrukci, která zaručuje vysokou energetickou účinnost. Území v okolí lomu je řídké osídlené, příroda neporušená (až na rozsáhlé lomy a odvaly odpadu po těžbě), takže nikdo neprotestuje.

Před několika dny vydalo Ministerstvo průmyslu a obchodu brožuru o příkladech dobré praxe, o kterých pojednával projekt. Tato brožura je k dispozici na Svazu. Další podrobnosti o projektu a jeho výstupech je možné zjistit na webu www.interregeurope.eu/remix.

RNDr. Ivo Šanc, CSc.
bývalý starosta Kutné Hory a geolog

Zástupci Svazu předávali své zkušenosti z praxe zakarpatským obcím

V návaznosti na lednovou výzvu Svazu týkající se navázání spolupráce českých obcí s jejich protějšky v Zakarpatí, která se setkala s velkým ohlasem ze strany českých i ukrajinských obcí, Svaz ve spolupráci se Zakarpatskou oblastní radou připravil pro tamní zástupce místních samospráv dva vstupní semináře zaměřené na sdílení zkušeností s reformou veřejné správy a financováním územní samosprávy v ČR a na možnosti spolupráce na lokální úrovni se zahraničními partnery (především českými) včetně zdrojů financování takovéto spolupráce.

Předávání zkušeností

První seminář byl zaměřen na reformu veřejné správy, kompetence obcí a financování územní samosprávy. Reformu veřejné správy v ČR ve svém příspěvku představil bývalý senátor a starosta města Šumperk

Klíma z oddělení evropských grantů Královéhradeckého kraje prezentoval možnosti a příklady spolupráce se zahraničními partnery a jejich financování z evropských zdrojů, Radka Nosková z vrchlabského odboru mezinárodní spolupráce a grantů představila mezinárodní projekty realizované ve Vrch-

Zdeněk Brož, v současné době vedoucí české delegace do Kongresu místních a regionálních samospráv Rady Evropy a zastupitel města Šumperk. Tématem financování českých obcí se zabýval Jiří Anděl, náměstek primátora statutárního města Děčín a člen Finanční komise Svazu. Místopředseda výkonné rady Asociace měst a obcí „Zakarpátí – XXI. století“ a konzultant zakarpatské regionální pobočky Asociace ukrajinských měst Oleg Luksha představil probíhající reformy na Ukrajině. Mezi závažné problémy Ukrajiny z pohledu obcí zařadil nedostatečné financování místní samosprávy a korupci prostupující všemi úrovněmi veřejné správy. Diskutující se shodli, že obec je základní stavební jednotkou státu. Aby mohla být Ukrajina úspěšná, musí mít silné obce.

Druhý seminář byl zaměřen na možnosti spolupráce na lokální úrovni se zahraničními partnery (především českými) a zdroje financování takovéto spolupráce. Roman

labí. Šárka Řechková ze Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Svazu představila možnosti financování spolupráce obcí z českých zdrojů. Přítomní účastníci semináře z celé zakarpatské oblasti se tak mohli přesvědčit, že možnost získání dotace či spolufinancování zahraniční spolupráce nemusí být až tak vzdálená.

Česko-ukrajinské projekty na místní úrovni mají podporu ČR a Zakarpatské oblastní rady

Velvyslanec ČR na Ukrajině Radek Matula zdůraznil, že ČR je prostřednictvím svého velvyslanectví v Kyjevě a konzulátu ve Lvově připravena podporovat česko-ukrajinské projekty na místní úrovni. Setkání s ukrajinskými obcemi se rovněž zúčastnila senátní delegace Parlamentu ČR vedená místopředsedou Senátu ČR Janem Horníkem. Za ukrajinskou stranu vystoupil předseda oblastní rady Michail Ravis a gubernátor Zakarpatské

oblastní státní administrativy Igor Bondarenko, kteří oba podporují navázání plodné spolupráce a předávání zkušeností mezi českými a zakarpatskými obcemi.

Spolupráce s ukrajinskými protějšky funguje – podpis partnerské dohody

Slavnostním vyvrcholením seminářů byl podpis partnerské dohody mezi městem Vrchlabí a ukrajinskou obcí Uglja v Ťačivském rajónu k projektu „The Cooperation Krkonoše – Tatry – Karpaty“. Schválenou dotací ve výši 19 900 eur využijí děti z českých, slovenských, polských a ukrajinských škol, dislokovaných v horských nebo podhorských příhraničních oblastech. Realizace projektu začala v říjnu.

Mgr. Šárka Řechková
Sekce regionálního rozvoje a zahraničních vztahů Kanceláře Svazu

Svaz měst a obcí uspořádal v Užhorodě ve dnech 5. a 6. září 2019 dva semináře v rámci mezinárodního projektu DCI-CSO-LA/2019/405-168 „Working together towards empowering local and regional governments for effective development outcomes in EU partner countries“, spolufinancovaného Evropskou unií. Jejich cílem bylo posílit kapacity ukrajinských obcí obhajovat svoje zájmy v probíhajícím decentralizačním procesu včetně fiskální decentralizace a vytvořit základ pro hlubší spolupráci mezi ukrajinskými a českými obcemi.

V naší rubrice Starosti starostů, kde se s námi dělí někteří starostové o své zkušenosti, se tentokrát Lucie Potůčková, starostka městyse Nové Buky, ohlédla za svojí dovolenou. Že starosta nedostane s úřadem věšteckou kouli, zalitovala starostka Blatné Kateřina Malečková. A do třetice – od čeho je vlastně odvozeno slovo starosta a co znamená v němčině? Nejen to vysvětlí Stanislav Mrvka, starosta Jindřichova Hradce.

Starosta na dovolené

Starosta je homo sapiens specialis. Je to zcela specifický živočišný druh, který trpí nejednou úchylkou. Pochopitelně, odhlédneme-li od zcela jedinečných odstrašujících případů, mám samozřejmě na mysli úchylky profesionálního charakteru. Tato pracovní postižení se projevují nejrůznějšími způsoby a mají prapodivné symptomy. Zcela názorně to lze demonstrovat na chování daného jedinice kupříkladu na dovolené. A to je i téma mé statě, protože ani já nejsem žádnou výjimkou z tohoto pravidla.

Vše začíná už při samotném plánování cesty. Pojedeme do Alp. Aha, kampak to vlastně směřujeme? Hm, hm, malé městečko, skoro u hranic s Itálií, to vypadá moc pěkně. Hlavně se schovat někde trochu stranou od lidí, že? Lidí mám za celý rok pozeňnaně (neřkuli po krk). A nyní pozor! Tak si najdeme webovky toho městečka. Jj, informace pro turisty, jasně... Jenže!

A to je právě jádro pudla, po informacích pro turisty starosta neprahne. Automaticky, aniž by sám chtěl, mu prstík skočí na záložku „Úřad“ nebo případně „Orgány města“ a začne se štourat ve spolicích, záznamech zastupitelstva. No prima, mají tu trubačský spolek, myslivce, no jo, ty máme přeci taky. Jaký mají rozpočet? No těbůh... (suché polknutí). A kdopak je starosta? Hele, stejně se jmenuje i největší penzion nebo největší sportovní obchod pod sjezdovkou ve městě. Místostarosta je farmář. A starosta se pak spokojeně uchechtne, že je to všude stejné. Samozřejmě, že ve skutečnosti to tak není, protože aktivní lidé bývají obvykle úspěšní v podnikání a třeba i neziskových organizacích či v politice, pouze v Česku se úspěch moc neodpouští a za každý dobrý skutek bývá člověk... No však to znáte.

Po důsledné rekognoscaci cílového terénu se starosta, v mém případě starostka, pouští do balení. Konečně volno! Rozhodně žádné lodičky, šatičky, kostýmky, serepetičky. Pěkně pohory, funkční triko, teleskopické hůlky. Fakt slibuju, že rtěnku a řasenku nechávám doma, dobrovolně budu obluda, neboť místním kravám je to putna. Taky budu mít spoustu času přečíst si metodiky, zákony, stará jednání, podrobně smlouvy, bezva, už se na to skoro těším, v práci na to není čas. Zabaleno a sláva, odjíždíme. Ještě cestou člověk vyřizuje desítky telefonátů, mailů (když zrovna netrčí za volantem) a poznámek do diáře, protože fakt, že má dovolenou, ví obvykle jen on, občanům to není známo a koneckonců, ani by jim to být známo nemělo, protože správně zorganizovaná obec musí vydržet i pár dnů bez starosty, aniž by to někdo poznal. Od toho je místostarosta, radní a šikovní kolegové. Ti z nás, kteří trpí chorobným pocitem nezastupitelnosti, obvykle brzy končí na „áru“ nebo případně s pocitem totální nenaplněnosti, frustrace a stresu. A prosím, nezaměňujme zde s leností nebo nechotou pracovat. Tak to v žádném případě! Vše má mít svou rovnováhu a pracovní odpočinek je nedílnou součástí pracovního procesu. Neodpočatý starosta dělá chyby, vypadá mrzutě a obvykle se chová jako magor, promiňte mi ten výraz. Workoholismus má výsledky pouze v krátkodobém horizontu a obvykle končí rozpadem manželství, nemocí nebo nenapravitelnými chybami. Ale to jsem trochu odbočila.

Po příjezdu na místo se spolecestující rozhlížejí a kochají se jako pan doktor ve známém českém filmu. Óooo, ty truhlíky s rudými muškáty, mami, podívej, ta nádherně tyrkysová voda v řece, jéééé, ty zasněžené kopce. „Mami, proč tady jako zastavuješ u sběrného dvora?“ Maminka si totiž jde vyfotit kontejnery. Tento typ nádob na odpady ještě neviděla. Následuje zastávka u laviček a dalšího městského mobiliáře. V průběhu nejrůznějších výprav a výletů si poctivě fotím zajímavé instalace, prvky kolem naučných stezek, divím se řešení parkovišť, obdivuji městské hřiště, dokonalou budovu obecního úřadu se zázeminím pro hasiče. A tak je to skoro po celou dobu mé dovolené.

Závěrem je ovšem nutno dodat, že telefonáty a e-maily mě přestanou zajímat již třetí den. Metodiky a zákony zůstávají ležet na dně kufru a těsně před odjezdem domů se ze mě stává téměř, téměř normální člověk schopný vidět vesnice a okolní krajinu očima

běžného homo sapiens na dovolené. A tak to má být.

*Mgr. Lucie Potůčková
starostka městyse Mladé Buky*

Škoda, že s úřadem nedostáváme i věšteckou kouli

Čeština je velmi bohatý a krásný jazyk a také velmi výstižný. Snad právě díky tomu je představitel obce nazýván starostou. Toto oslovení vystihuje hlavní podstatu, s čím se dotyčný bude po zvolení potýkat.

Začínám druhé volební období starostování v naší nádherné jihočeské Blatné. Jsme městem, kde žije cca 6500 obyvatel, jsme obcí s rozšířenou působností a vyhledávaným turistickým cílem díky pohádkovému vodnímu zámku. Po 4,5 letech na radnici jsem malinko zvolnila, neboť se každodenně musím vyrovnat s tím, že ne vše se podaří, ne vše se dá díky legislativě prosadit, že se nedá zavděčit všem a že demokracii si někteří vykládají po svém. Občas to zabolí, občas hledám motivaci k další práci, ale samozřejmě se otřepu a jdu dál. Tak jsem to přece občanům i sobě slíbila. Kuchař taky neodejde od rozvařeného oběda, protože je mu v kuchyni horko. Starostování je práce jako každá jiná. Škoda jen, že při volbě starosty nedostaneme zároveň věšteckou kouli, protože ta by se nám při rozhodování opravdu šikla. Narážím teď na nerozhodnost našich vládních představitelů. Od mého nástupu řešíme třídění odpadů a skládkování. Za tu dobu náš stát nebyl ochoten připravit kvalitní zákon o odpadech, ale co ví určitě, je, že vlastníkem odpadu je obec a ta se má chovat jako správný hospodář a ekolog. Zákon o předškolní a školní vý-

chově nás nejdřív postavil před hotovou věc, že se musíme postarat o dvouleté děti. Ještě že jsme neměli vyřízené stavební povolení, protože než si stačil projektant prohlédnout objekt, už bylo vše jinak. Při přípravě výstavby nové čističky odpadních vod jsme upozorňováni, že je potřeba dívat se do budoucnosti, protože limity se určitě budou zpříšňovat. Milion sem, milion tam, jde přece o zdraví občanů a ochranu přírody. Ale občanům města budu vysvětlovat já, že se jim zvedne vodné a stočné. Takových příkladů bych našla mnoho. A to já mám výhodu, že mám skvělé zastupitele a za zády úřad, kde najdu odborníky napříč obory. Upřímně smekám před starosty „malých obcí“, kteří jsou na vše sami, a jedině, na co se mohou spolehnout, je kritika občanů.

Možná, že můj příspěvek vyznívá pesimisticky, ale pesimista určitě nejsem. Akorát mě mrzí, jak vše rychle letí, a že řadu věcí určitě nedotáhnu do konce. Rok mi odměňuje novoroční projev, oslavy osvobození, ukončení a zahájení školního roku, projev na říjnových oslavách a vánoční jarmark.

Přeji všem starostkám a starostům, aby neztráceli sílu, zdravý rozum a přistupovali ke své práci s pokorou.

*Bc. Kateřina Malečková
starostka města Blatná*

První mezi měšťany

Nedávno jsem vedl zajímavý rozhovor se starosty našich partnerských měst německého Neckargemündu a rakouského Zwettlu o rozdílném pojetí výkonu funkce starosty u nás, v Německu a v Rakousku. Nejen rozdílný naturel našich občanů, různé společenské podmínky, historické souvislosti a ekonomická situace jsou značně rozdílné. Rozdílný je výklad pojmu starosta. Zatímco v češtině je název starosta obecně odvozován od slova „starat se“ (i když to není správně, neboť ten výklad je původně od slova stařešina), tak německý výraz (Bürgermeister) znamená volně přeloženo „první mezi měšťany“. A od tohoto se také tvoří rozdílné pojetí výkonu funkce radostí a starostí našich starostek a starostů.

Důležité je nenechat se odradit

Vykonávám funkci starosty města Jindřichův Hradec třetí volební období a v předchozích zaměstnáních jsem měl možnost porovnat práci ve státní správě, na krajském úřadu a nyní v samosprávě města. Základní

rozdíl je podle mého v prostředí, kde se při výkonu funkce pohybujeme. Jako „statutár“ ve státní správě jsem tak jako každý občan brmlal, ale měl jsem stanovené celkem jasné mantinely jak v pravomocech, tak i v odpovědnosti. Na krajském úřadě byla práce jakési kombinace státní správy a samosprávy. V práci starosty mi jistě kolegyně i kolegové dají za pravdu, že není úplně jasná hranice výkladu některých práv a povinností, a tak si mnohdy nejsme jisti, zda se pohybujeme ještě na té správné straně. Anebo se té zodpovědnosti lekne a budeme práci starosty vykonávat přísně alibisticky. Pak jsme na pozici starosty jen do počtu. Ale abych nebyl jen pesimistický. Každý z nás nějak začínal a měl představy, čeho chce dosáhnout. Všichni však časem pochopí, že ne vše se hned podaří realizovat, ale je důležité nenechat se odradit a jít za svými představami, podle kterých vás voliči zvolili, a proměnit sliby ve skutky. Když se dnes ohlédnu na dobu svých začátků, tak bych asi mnoho neměnil.

Rozhodující je celkový výsledek

Otevřená radnice, informovanost veřejnosti, rychlé a pravdivé odpovědi na všechny dotazy. Jasná pravidla pro dotační programy a poskytování podpor pro spolky a organizace, průhlednost a otevřenost při zadávání veřejných zakázek. Aktivizace činnosti osadních výborů v místních částech a práce komisí rady a výborů zastupitelstva. To bylo asi nejdůležitější. Splněním těchto slibů se podařilo lidem přesvědčit, že opravdu přinášíme změnu. Nedělám si iluzi, že nám všichni tleskali. Ale rozhodující byl celkový výsledek. Důležité také bylo, přestat si hrát na koalici a opozici, ale jednat a přesvědčovat všechny, kteří mají zájem něco pro město udělat.

Město žije

Dlouhodobě udržet pro naše obyvatele na velmi přijatelné úrovni ceny vody, odpadů, topení a ostatních přímých poplatků. Ty se od roku 2011 v podstatě nezměnily a dnes patří mezi nejnižší v Jihočeském kraji. Hospodařit s rozvahou a veřejné prostředky utrácet tak, jako to dělají v zodpovědných rodinách. Nebát se ale investovat do budoucnosti. Za posledních 6 let máme nevyšší hodnocení v ekonomice a hospodaření s finančními prostředky. To o něčem svědčí. Tradičně nízkou platovou úroveň ve východním koutu Jihočeského kraje jsme se snažili zmírnit nízkým zatížením našich občanů a nabídnout jim spousty kultury a sportu za přijatelné ceny nebo zcela zdarma. V oblasti cestovního ruchu jsme začali tím, že jedna zpoplatněná předzahrádka v době sezony byla nahraze-

Po několika letech ve službě jsem postupně dospěl ke zkušenostem, které si v závěru dovoluji shrnout do jakéhosi desatera:

- Hlavně se z té funkce nepodělat a nemyslet si o sobě, že jsem nejchytřejší
- Naslouchat lidem, snažit se je přesvědčit o svém názoru, ale nebát se přijmout názor jiný, když je lepší, být slušný a komunikativní
- Podmínka nezkorumpovatelnosti je podmínkou základní
- Nebát se hájit zájmy města na všech úrovních
- Mít vize, ale každodenní chod úřadu řešit technokraticky
- Dokázat vysvětlit občanům rozdíly mezi krátkodobými a strategickými záměry, hájit zájem většiny obyvatel
- Dodržovat pravidla
- Nehledět na osobní volno
- Být rozumný hospodář
- Mít sociální citění

na možnosti bezplatného užívání pozemků města. Dnes máme evidovaných 53 předzahrádek a město žije.

Staráme se o všechny

Školství je naší výkladní skříní. Školy i školky jsou rekonstruované, pokrýváme už 5 let požadavky na umístění dětí ve školkách, a nyní stavíme další pavilon. Nabízíme místa ve školce i lidem z okolních obcí, kteří dojíždějí do města za prací.

Po našem nástupu na radnici jsme s hrůzou zjistili, že město nemá v podstatě žádné pozemky pro vlastní rozvoj a podporu podnikání. Po metrech i větších celcích jsme postupně pozemky nakupovali a dnes můžeme nabídnout prostory nejen pro průmyslovou výrobu, ale máme konečně prostor i pro bytovou výstavbu. Bez dostatečného počtu nájemních bytů nelze dělat dobře ani sociální práci a je neustále nutné mít na paměti, že mezi námi žije sousta lidí, kteří potřebují pomoc. A to je podle mého názoru jeden z hlavních úkolů města. Starat se o všechny, nejen o ty úspěšné.

Přeji všem starostkám a starostům mnoho úspěchů a spokojenosti z dobře odvedené práce.

*Ing. Stanislav Mrvka
starosta města Jindřichův Hradec*

Předsednictvo Svazu, 11. září 2019, Skalka

Na programu jednání byly nejprve standardní materiály, předně stav členské základny, zpráva o hospodaření Svazu a informace o posledních aktivitách v rámci svazových projektů. Dále byli členové Předsednictva informováni o průběhu likvidace Pobočného spolku Svazu a následně proběhlo hodnocení XVII. sněmu. Všichni se shodli, že by bylo dobré, nechat na takovýto akcích větší prostor pro diskusi s přítomnými zástupci vlády a Parlamentu. Průběžně bude Předsednictvo Svazu sledovat naplňování priorit, které byly na Sněmu přijaty a budou rozpracovány do akčního plánu. Delší čas na diskusi by podle členů Předsednictva měl být ponechán i na krajských setkáních.

Dále se jednalo o prodeji 2,5% podílu Svazu ve společnosti MEPCO, která se v posledních letech dostala do hospodářského pro-

padu. Předsednictvo doporučilo Radě, aby prodej svazového podílu schválila, pokud možno za co nejvýhodnějších podmínek a v co nejkratším možném čase.

Na vědomí Předsednictvo vzalo informace o přípravách programového období 2021+ a odsouhlasilo návrh stanoviska Svazu ke spolufinancování obcí u projektů v programovém období 2021 až 2027. Schválilo také zapojení Svazu do bilaterální iniciativy MV: Sdílení dobré praxe v oblasti spolupráce státní policie s orgány místní samosprávy.

Velká pozornost byla věnována aktuální legislativě. Předseda Svazu František Lukl podal zprávy z jednání, která vedl spolu s výkonnou ředitelkou Svazu Radkou Vladykovou s předsedy jednotlivých poslaneckých a senátorských klubů ve věci vybraných legislativních návrhů. Jednalo se především o záměr prodloužit volební období komunálních politiků na šest let, o stavební zákon ve vztahu k delimitaci pracovníků na stát-

ní stavební správu, k prostorovým možnostem nového stavebního úřadu v budovách městských a obecních úřadů a k institutu systémové podjatosti. Informoval také o jednání na Ministerstvu práce a sociálních věcí, kde se hovořilo především o financování sociálních služeb. Místopředseda Svazu Martin Charvát připomněl tzv. kladenskou výzvu, kterou projednávali i na Komoře statutárních měst. Výzva poukazuje na nutnost zajistit vymahatelnost porušení zákona (*podrobný článek k tomuto tématu jsme zveřejnili v INS č. 4, str. 20–22*). Hovořilo se i o zařazení některých profesí v katalogu prací.

Uvažovalo se i o dalším pokračování právní poradny, kde je nositelem práv KVB advokátní kancelář. S touto kanceláří byla zahájena jednání a před vlastním uzavřením nové smlouvy bylo ověřeno nastavení ceny s KVB za tuto službu. Kancelář Svazu oslovila v rámci průzkumu trhu pět advokátních kanceláří včetně KVB s žádostí o zaslání nabídky na provozování právní poradny.

Z oslovených zaslaly nabídky dvě advokátní kanceláře, zbylé se omluvily pro nedostatek kapacity nebo neodpověděly vůbec. Po porovnání došlých nabídek jsou pro Svaz i nadále nejvýhodnější cenové podmínky, které nabízí KVB advokátní kancelář s.r.o. Nově by mělo dojít také k rozšiřování slu-

žeb Právní poradny v souvislosti s projektem ESO (volné kredity navázané na vzdělávací se zastupitele či úředníky).

V další části jednání Předsednictvo odsouhlasilo podpis Memoranda o spolupráci s Českým statistickým úřadem, výši příspěvku do sbírky na podporu pozůstalým po místostarostovi obce Dražůvky Rudolfa Štose ve výši 50 000 Kč, schválilo úhradu členského příspěvku ve výši 100 tisíc Kč Národnímu centru energetických úspor na rok 2020 (požadováno přitom bylo, aby do konce října společnost předložila vizi a přínos pro Svaz v příštím roce). V této souvislosti bylo také požadováno vyhodnotit přínosy členství Svazu v dalších organizacích.

Rada Svazu, 26. září 2019, Praha

Jednání Rady Svazu bezprostředně předcházelo jednání Komory obcí a Komory měst. Veškeré připravené podkladové materiály tedy byly již těmito komorami předjednané a samotné jednání Rady rychle odsýpalo. K prvním bodům patřila samozřejmě členská základna. I když počet členů Svazu stoupá, k tomuto datu členská základna čítá 2762 obcí a měst s téměř osmi a půl miliony obyvatel, přece jenom byly evidovány i výstupy. Členové Rady byli proto vyzváni, aby vystupující obce z jejich okolí kontaktovali a požádali je, aby jim své důvody k tomuto rozhodnutí sdělily. Kvitováno ale opět bylo, že členské příspěvky na rok 2019 byly ze 100% uhrazeny a k 30. červnu je hospodaření Svazu přebytkové. Ve druhém pololetí se však očekávají převážně výdaje, a to na provoz a chod Kanceláře a projektovou činnost, kterou Svaz realizuje.

Stejně jako Předsednictvo také Rada se zabývala likvidací **Pobočného spolku**, o níž bylo rozhodnuto při předchozích zasedáních Rady. V současné době jsou již veškerá práva a povinnosti pro likvidaci splněny a může tak dojít k samotné likvidaci. Likvidační zůstatek byl převeden na hlavní spolek, tedy Svaz. Ukončena by měla být také činnost **Nadačního fondu** Svazu na podporu místní samosprávy, který byl zřízen v roce 2011 a financován byl z prostředků různých organizací. V současné době již neslouží k účelu, pro který byl založen a nedisponuje ani finančními prostředky pro svou další činnost.

Rada schválila také odprodeji 2,5% podílu Svazu ve společnosti **MEPCO**, s. r. o., která dlouhodobě generuje ztrátu v hospodaření. Prodej by se měl uskutečnit za co nejvýhodnějších podmínek a v co nejkratším možném termínu.

Svůj prostor měly opět při jednání Rady **svazové projekty**. Podrobněji byl tento-

krát představen projekt Smart City. Prezentace se ujala Růt Bízková, která má tuto problematiku na Svazu na starosti. Upozornila především, že dochází k odklonu od technicistního pojetí projektu a více se hledí na koncového uživatele. Rada vyjádřila souhlas s projektem Strategický rámec Svazu měst a obcí v oblasti Smart City jako nástrojem Svazu pro realizaci koncep-

ce udržitelného rozvoje území s důrazem na člověka jako konečného uživatele. Rada podpořila také projekt Efektivní správa obcí. Vyzývá členy Svazu, aby se do tohoto projektu aktivně zapojili a využili možnosti dalšího vzdělávání. Doporučeno bylo také pokračovat v přípravě projektu Podpora rozvoje lokální ekonomiky v ČR.

Na vědomí Rada vzala informace o probíhajících **přípravách na programové období 2021+**, kde je stále mnoho nejasností. Klíčové je nyní nastavení regionálních akčních plánů (RAP), které by měly mít úzký vztah k regionálním stálým konferencím.

Svaz se k nim ale nyní nemůže kvalifikovně vyjádřit, jelikož role RAP není doposud jednoznačně vyjasněna. Není ani zcela jasné, zda Evropská komise bude s nastavením RAP souhlasit. Dokud MMR nepředstaví komplexní materiál se všemi důsledky a dopady

na města a obce, Svaz setrvává na konceptu, který je nastaven v současném programovém období.

Velkou pozornost věnovali přítomní členové Rady **vybraným právním předpisům**. Diskuse k nim probíhala již při jednání komor. Hovořilo se především o návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška o užívání pozemních komunikací zpoplatněných mýtným (Svaz s mýtným na dalších silnicích I. tříd stále nesouhlasí s ohledem na objížďení těchto úseků po silnicích nižších tříd či nezpoplatněných jedničkách), dále se mluvilo o vyhlášce, kterou se mění vyhláška o použití upravených kalů (viz *INS č. 2, str. 22*) nebo o financování sociálních služeb (probíhají kulaté stoly a pracovní skupiny zabývající se změnou zákona o sociálních službách a zákona o zaměstnanosti, Svaz zde má své zastoupení). Přítomní byli dále informováni, že probíhají jednání s MV ohledně možné změny volebního zákona a na této půdě probíhají i jednání ve věci odměňování starostů (Svaz navrhuje 10%, MV 7,5 %).

V diskusi se hovořilo rovněž o novele zákona o obcích (Svaz zásadně nesouhlasí s možností MV odvolat tajemníka obecního úřadu, velmi diskutabilní je i zkrácení lhůty pro vypracování odpovědi na dotaz pro zastupitele z 30 na 15 dní), znovu byla otevřena otázka rekonstrukce stavebního práva (Svaz stále trvá na rozporu ve věci institucionalizace stavebního úřadu, jedná v této věci s jednotlivými předsedy poslaneckých a senátních klubů). Krátce se mluvilo také o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, o plánovaném omezení fungování některých finančních úřadů – viz *také str. 15*, odpadové legislativě a dalších. Již na komorách se projednávala také novela zákona o podpoře sportu, kterou byla zřízena Národní sportovní agentura a která od MŠMT přebírá kompetence v oblasti státní politiky ve sportu a bude připravovat a vyhlášovat dotační programy pro roky 2021 a další.

V různém výkonná ředitelka Radka Vladková připomněla přítomným zodpověd-

nost členů Rady Svazu vyplývající z nově přijatých Stanov týkající se plnění usnesení orgánů Svazu na území jednotlivých krajů. Prohloubit by se měla komunikace mezi členy Rady a členskou základnou v daném místě. Kancelář Svazu proto vytvořila tabulku s členskými a nečlenskými obcemi po jednotlivých okresech s vyznačením člena Rady Svazu a v souvislosti s projektem CSS i zástupce odpovědného experta v daném území, která byla členům Rady rozeslána.

Bezpečnostní komise, 26. září 2019, Praha

Na prvním jednání Bezpečnostní komise v jejím novém složení v úvodu vystoupil brigádní generál Jakub Frydrych, ředitel Národní protidrogové centrály SKPV PČR, k tématu nálezu chemických, radioaktivních a výbušných látek na území obce. Uvedl některé statistiky týkající se užívání drog a výskytu varen pervitinu na území ČR.

Dále se komise zabývala informacemi z jednání pracovního týmu IROP 2 k IZS a problematikou rekonstrukce stavebního práva z pohledu požární ochrany. Další bod se týkal tématu narovnání sociálního postavení strážníků obecních a městských policí. Bezpečnostní komise dále diskutovala problematiku bezdomovectví a jeho negativní důsledky na život ve městech a obcích. V závěru jednání byla podána informace o zapojení Svazu do Bilaterální iniciativy MV ČR a informace týkající se novely veterinárního zákona a z něj vyplývající povinnost čipování psů.

Pracovní skupina obcí II. typu, 3. října 2019, Praha

Hlavním tématem jednání bylo řešení problematiky zpětného odběru obalů. Přítomní byli i zástupce Ministerstva životního prostředí Bažil a odborný garant této problematiky na Svazu Barbora Tomčalová, kteří podali podrobné informace k fungování systému zpětného odběru obalů, autorizovaným odpadovým společnostem a promluvili také na téma třídění odpadu z hlediska budoucnosti. Diskutovalo se rovněž o problému čistění kalů a nakládání s kaly s ohledem na současnou legislativní úpravu a stanovené lhůty. *Podrobněji jsme o této problematice informovali v posledních číslech tohoto zpravodaje*. Zasedání bylo zakončeno několika slovy na téma aktuální legislativy.

Byly předány ceny pro nejlepší knihovnu roku 2019

Knihovna roku 2019

Dne 3. října 2019 předal ministr Lubomír Zaorálek v Zrcadlové kapli Klementina ceny Ministerstva kultury ČR „Knihovna roku 2019“. Tuto celostátní cenu uděluje ministr kultury od roku 2003 jako výraz ocenění dlouhodobých zásluh o rozvoj knihovnictví v obcích nebo mimořádného přínosu k rozvoji veřejných knihovnických a informačních služeb. Kritéria pro hodnocení postihují šíři a rozmanitost práce knihoven i existenci nut-

ných základních podmínek vytvářených samosprávou. Knihovnou roku 2019 v kategorii „Základní knihovna“ se stala **Místní knihovna Větrný Jeníkov** z kraje Vysočina. Do městyse putuje 70 tisíc korun. Knihovna je moderní informační institucí sídlící společně s obecním úřadem v centru městyse v budově novobaročního zámku, který je právě pro tyto potřeby částečně zrekonstruován a je chráněnou kulturní památkou.

Z pasování prvňáčků na čtenáře v místní knihovně Větrný Jeníkov
(Zdroj: <http://knihovna.vetrynyjenikov.eu>)

Zvláštní ocenění a diplom v této kategorii získaly:

Obecní knihovna Lomnice – Karlovarský kraj
Místní knihovna ve Svijanech – Liberecký kraj

Hlavní cenu v kategorii „Informační počin“ získala **Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem** za projekt Poradenského a edukačního centra jako prvního metodického centra pro spolupráci škol a knihoven v rámci neformálního vzdělávání.

Městská knihovna 2019

Již podesáté Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR vyhlásil také soutěž o nejlepší Městskou knihovnu roku 2019. Záštitu nad soutěží převzal Svaz měst a obcí ČR. Tato soutěž s podobným cílem jako Základní knihovna oceňuje nejlepší české knihovny, které jsou provozovány či zřizovány městy s více než

5000 obyvateli. Do soutěže se přihlásilo 22 městských knihoven. Na příčku nejvyšší zde dosáhla **Městská knihovna Písek** z Jihočeského kraje. Písecká knihovna je jednou z nejstarších českých veřejných městských knihoven. Svaz již tradičně předal vítězi „knihobudku“.

Zvláštní ocenění v jednotlivých velikostních kategoriích získaly knihovny:

Města 5 000 až 10 000 obyvatel

Městská knihovna Bílovec Moravskoslezský kraj

Města 10 001 až 20 000 obyvatel

Městská knihovna Louny Ústecký kraj

Města 20 001 až 40 000 obyvatel

Městská knihovna Písek Jihočeský kraj

Města nad 40 000 obyvatel

Městská knihovna Kladno Středočeský kraj

Z městské knihovny Písek

(Zdroj: <https://www.knih-pi.cz>)

Knihovna Jinak 2019

Své vítěze má i svazová „klikací“ soutěž Knihovna Jinak, jejíž vítězové jsou vyhlašováni spolu s kategoriemi základní a městská knihovna. V této soutěži se na prvním místě s neuvěřitelnými 953 kliky umístila **Městská knihovna Jevišovice** se svým projektem „S knihovnou do pravěku“, kdy knihovníci vyrazili se svými malými čtenáři do Archeoparku Pavlov. Druhé místo s 877 kliky obsadila **Knihovna Číměř** s akcí „Knihovna naruby“, která cíli-

la na nejmladší čtenáře (od 6 do 16 let), kteří si zábavnou formou mohli vyzkoušet, jaké to je být knihovníkem, jak se řadí knihy, jak se vyhledává v katalozích a podobně. Na třetím místě s 320 kliky bodovala

Z Listování 2019 v městské knihovně Jevišovice
(Zdroj: <https://knihovnajevisovice.webk.cz>)

Chomutovská knihovna, p. o. za představení svých volnočasových aktivit pro čtenáře.

Veškeré fotografie a popisy toho, co lze dělat v knihovně jinak, si můžete prohlédnout ve fotoalbu k soutěži na našich webových stránkách. Ukázky najdete i v naší fotogalerii na str. 22, 23. Všechny nápady doporučujeme. Jako vždy bylo možné vidět něco nového a jsme moc rádi, že jsme mohli dát knihovně prostor pro prezentaci. Děkuje všem, kteří se zapojili, i těm, kteří hlasovali.

Milan Košař získal ocenění Architekt obci 2019

Na slavnostním ceremoniálu v pražském centru CAMP dne 10. září 2019 získal **Milan Košař** ocenění ARCHITEKT OBCE 2019. Tento titul udělován Ministerstvem pro místní rozvoj, Svazem měst a obcí a časopisem Moderní obec je dnes již nedílnou součástí soutěže Architekt roku. Tím se stal **Stanislav Fiala**.

A co o Milanu Košařovi víme? Dvacet pět let působil ve Vysokém Mýtě jako odborný poradce při rozhodování v oblasti územního plánování, urbanismu a architektury. Jako městský architekt se vždy snažil hledat správnou cestu k nejlepšímu řešení. Ve Vysokém Mýtě se například zasloužil o rekonstrukci Šemberova divadla, inicioval rekonstrukci náměstí Přemysla Otakara II. a pod jeho autorským dozem byla provedena rekonstrukce Vaňorného náměstí.

K významnému ocenění jeho dlouholetého působení ve Vysokém Mýtě mu mimo jiné blahopřáli starosta města František Jiraský,

ARCHITEKT OBCE '19

náměstkyně ministraně pro místní rozvoj Marcela Pavlová, šéfredaktor Moderní obce Ivan Ryšavý a nechyběla ani výkonná ředitelka Kanceláře Svazu Radka Vladyková. Ta při gratulaci řekla: „Sice mohou existovat skvělé plány rozvoje, ale bez osvětlené obce nedojdou naplnění.“ Sám Milan Košař při přebírání ceny vyjádřil potěšení, že v současné době městských architektů přibývá: „Podle statistiky České komory architektů, kde mám tento institut na starosti, je jich nyní asi 150. A stále se ozývají další obce, které o zřízení této funkce uvažují.“

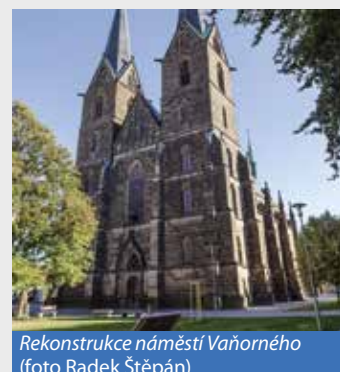
Dodejme, že odborná porota soutěže Architekt roku 2019 ve spolupráci s organizátory soutěže Architekt obce 2019 nominovala již v červnu pět městských architektů, jejichž působení považují pro rozvoj svěřeného sídla za zásadní. Byli jimi Ondřej Busta (Český Krumlov), Eva Brandová Kovářiková (Klatovy), Milan Košař (Vysoké Mýto, Poděbrady, Ústí nad Orlicí), Petr Kropp (Karlovy Vary) a Jan Mužík (Litoměřice).

Obnova Šemberova divadla (foto Aleš Felgr)

Rekonstrukce náměstí Přemysla Otakara II. (foto Jaroslav Horák)

Rekonstrukce náměstí Vaňorného (foto Radek Štěpán)

Mezi seniory kraluje psycholožka Pekařová z Pardubic

Cenu Senior roku vyhláší projekt SenSen Nadace Charty 77 a jejím cílem je upozornit širokou veřejnost na nejstarší spoluobčany, kteří i přes svůj věk zůstávají aktivní, zapojují se do dění kolem sebe a obětavě a nezištně pracují pro druhé. Letos nezávislá porota vybírala z celkem 104 nominací. Pořadatelé předali vítězům ceny v centru Pražská křižovatka. Seniorské kluby či jejich spolky navrhovaly radnice, školy, hejtmanství, seniorské kluby a další organizace. Nadace Charty 77 ocenění lidem vyššího věku za jejich výjimečnou aktivitu a výkony udělovala posedmé.

Seniorkou roku 2019 je Lidmila Pekařová. Jako klinická psycholožka pomáhá učitelům i rodičům, má za sebou desetiletí praxe a stovky hodin přednášek. Její krédo „čtyřkař může jít ze školy spokojený a šťastný“ svědčí o tom, že blaho dítěte se stalo jejím životním posláním. Druhé místo připadlo akademickému malíři **Jaroslavu Švihlovi** ze seniorského S-Art klubu v Liberci. V rámci klubu odborně vede seniory, kteří se dlouhodobě amatérsky věnují kresbě a malbě. Ve svých téměř 86 letech má stále nadšení nejen k umělecké tvorbě, ale také chuť své znalosti a zkušenosti předávat dál svým vrstevníkům i mladé generaci. Třetí příčku obsadila **Věra Stihová**, která předsedá svitavskému oddílu Klubu českých turistů i městské radě seniorů a jako zastupitelka řeší sociální problémy. Její maximální snahou je mezigenerační propojení turistů, pohyb a zdravý životní styl.

Titul Seniorka roku 2019 získala psycholožka Lidmila Pekařová. Cenu převzala Jitka Šimková, která paní Pekařovou nominovala.

Společenství vdov a vdovců excelovalo mezi kluby

Nejlepším klubem letošního roku je zlínské Společenství vdov a vdovců, které pomáhá lidem po ztrátě jejich životního partnera. O druhou pozici se dělí Klub seniorů číslo 8 v Mostě pro lidi ze seniorských penzionů a domovů a lovosický spolek Úsměv = Zdraví, který podporuje zdravý životní styl. Třetí příčku získaly Klub seniorů z Kamenice a Ú-holky z Úholiček.

Do zlaté síně vstoupil Pavel Pafko

Do „zlaté síně“ vstoupil přední český břišní a hrudní chirurg a transplantolog Pavel Pafko. Pořadatelé připomněli, že v roce 1997 provedl se svým týmem první transplantaci plic v ČR, mimo jiné byl i lékařem prezidenta Václava Havla. Profesor Pavel Pafko je emeritním přednostou III. chirurgické kliniky 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Fakultní nemocnice Motol. Za desítky let na operačním sále zachránil tisíce pacientů. Ve skvělé kondici se udržuje sportem, zejména jízdou na kole. Je držitelem medaile Za zásluhy a rytířem českého lékařského stavu.

Udělovány byly i mimořádné ceny

Mimořádnou cenu si odnesla Jana Hartvichová z Českých Budějovic z vedení Klubu Aktiv, kde pracuje jako dobrovolnice a vede dalších 35 dobrovolníků. Klub zapojuje

seniory a postižené do různých akcí a projektů. Zvláštní cenu poroty dostali Karel Rabenhaupt a Karel Hrůza z Prachatic, kteří přes sedm let učí seniory z Prachatic a okolí pracovat na počítači. Nadace pak udělila ještě čestná uznání čtyřem seniorkám a jednomu seniorovi z různých částí republiky.

Vítězem v kategorii Nejlepší klub roku se stalo Společenství vdov a vdovců ze Zlína.

Do Zlaté síně SenSenu pro výjimečné osobnosti v seniorském věku vstoupil profesor Pavel Pafko.

SPÚ vyhlásil 13. ročník soutěže „Žít krajinou“

Počátkem října Státní pozemkový úřad ve spolupráci s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy zahájil 13. ročník soutěže „Žít krajinou“. Přihlašování projektů je možné na stránkách této aplikace do 30. 11. 2019. Upozorňujeme na nutnost dbát u přihlašovaných projektů na termín ukončení realizace do 31. 12. 2018, který je uveden v pravidlech. Více informací najdete na www.soutezzitkrajinou.cz, kde se můžete i registrovat.

Vesnice roku 2019 – Lipová

Již po pětadvacáté byly letos předány ceny vítězům soutěže Vesnice roku. Je to neuvěřitelné výročí soutěže, do které se za ty roky přihlásily stovky obcí a tisíce jejich občanů prožívaly chvílky napětí, zda to bude právě jejich obec, která zvítězí a získá některou ze stuh, či se stane vítězem celkovým.

I letošní ročník má pochopitelně svého vítěze. Stala se jím obec **Lipová** na Děčínsku. Tam také proběhla první říjnovou sobotu celostátní slavnost. Lipová si převzala nejen titul Vesnice roku 2019, ale s ním i 2,6 milionu korun formou dotace z Ministerstva pro místní rozvoj. Ty by měly napomoci k dalšímu rozvoji obce. Ale nejen to. Lipové byl také předán vůz ŠKODA SCALA od partnera soutěže společnosti ŠKODA AUTO.

Vyhlašovali se ale i další vítězové. Prvenství v kategorii Inovativní obec patří jihomoravské obci Velatice, ta bude mít možnost půl roku užívat vůz Citygo e-Pilot. Cenu Naděje pro živý venkov si odnesla obec Vítonice ze Zlínska. Od Sdružení místních samospráv získala 100 tisíc korun.

Upřímné poděkování a úctu si ale zaslouží všichni ti nadšení lidé, kteří zvelebují svoje vesničky, scházejí se v nejrůznějších místních spolcích

Na druhé příčce se umístila valašská obec **Ratibor**. Ta převzala šek na částku 1,9 milionu korun. Třetí **Libovice** pak obdržely 1,8 milionů korun. I jim tyto finance poslouží k dalšímu rozkvětu. Připomeňme,

že vítěze odměňuje i Svaz měst a obcí, který je jedním ze spoluvyhlašovatelů soutěže. První získává 100 tisíc Kč, druhý 60 tisíc a třetí 40 tisíc korun.

a podporují společenský, sportovní a kulturní život na venkově. Bez nich by tam život skomíral, pomalu by z něho odcházela radost a vytrácela by se i hrdost těchto lidí na místo, kde žijí.

A jaká byla v Lipové atmosféra? Posuďte sami alespoň z těchto fotografií...

Snímky Jana Vlčková

Jak postupovat v případech týrání zvířat – publikace SVS

Státní veterinární správa (SVS) na svých internetových stránkách zveřejnila publikaci „Jak postupovat v případech týrání zvířat“ určenou především obcím s rozšířenou působností. Brožurka obsahuje základní doporučení pro aplikaci současné právní úpravy v oblasti ochrany zvířat proti týrání, zejména zákona č. 246/1992 Sb. Příručka by měla usnadnit spolupráci příslušných úřadů – jednotlivých krajských veterinárních správ a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, a to především ve vzájemném předávání informací týkajících se možného týrání zvířat či jiného porušování předpisů, při vzájemné pomoci a při řešení problémů.

Svaz se dlouhodobě zabýval otázkou větší podpory obcí s rozšířenou působností, které řeší případy týraných zvířat. Většinou se jedná o unikátní a specifické případy, finančně velmi náročné, jejichž řešení hradí obec ze svých zdrojů, což si uvědomovalo i ministerstvo zemědělství a z tohoto důvo-

du vznikl dotační titul i následná novela zákona o týrání zvířat, která dávala obcím, za určitých zákonem stanovených podmínek, možnost požadovat náhradu za výdaje, které s řešením týrání zvířat souvisejí. Svaz se této problematice věnuje ve svých odborných skupinách a také úzce spolupracuje se SVS. Na obcích neexistuje specializovaný pracovník s touto agendou a i z tohoto důvodu vítáme vznik příručky, která na první pohled splňuje požadavky, které obce zadaly, a lze ji jen doporučit. Z praxe víme, že není možné postihnout všechny případy týrání zvířat nebo stanovit vzorový případ, protože zatím se vždy jednalo o velmi komplikované situace, které neměly obdobu – nezabezpečené šelmy, zimoviště pro dromedáry, šelmy a plazy, týrání stáda koní, velkokapacitní množírny apod. Z tohoto pohledu je tedy příručka dostatečně plnicí svou funkcí a lze ji rozhodně doporučit.

zimu pro dromedáry, šelmy a plazy, týrání stáda koní, velkokapacitní množírny apod. Z tohoto pohledu je tedy příručka dostatečně plnicí svou funkcí a lze ji rozhodně doporučit.

Dotační programy na podporu zubních a praktických lékařů

Ministerstvo zdravotnictví vypsalotační programy na podporu zubních lékařů a na podporu praktických lékařů pro dospělé a praktických lékařů pro děti a dorost. Podpora má směřovat do oblastí, kde je zdravotní péče zubních a praktických lékařů omezena. Dotace pro praktické lékaře pro dospělé i pro děti a dorost se všem žadatelům poskytuje do výše 500 000 Kč (z toho 250 000 Kč na zajištění věcného a technického vybavení ordi-

nace a 250 000 Kč na mzdu sestry nebo zdravotnického asistenta). Dotace pro zubní lékaře by měla být poskytnuta až do výše 1 200 000 Kč za 5 let na úhradu nákladů na mzdu všeobecné sestry, dentální hygienistky nebo zubní instrumentářky.

Více informací o dotačních programech najdete na webu Ministerstva zdravotnictví www.mzd.cz.

Budujte nové chodníky a cyklotrasy v Krkonoších

Koncem září Místní akční skupina (MAS) Krkonoše spustila 4. výzvu z IROP: Bezpečnost dopravy a cyklo doprava na území MAS Krkonoše, která otevře cestu rekonstrukcím a modernizacím chodníků, cyklostezek a cyklotras v této oblasti. Projektové záměry budou hodnoceny i z hlediska šetrnosti k životnímu prostředí. Laicky řečeno, plusové body pro projekty, které počítají s výsadbou zeleně, s využitím recyklovaných materiálů a zavedením šetrných ekologických materiálů. Příklady dobré praxe mohou žadatelé čerpat např. v Holandsku ve městě Utrecht, kde více než 300 autobusových zastávek nechali přestavět na zastávky s rostlinným královstvím na střeších. Díky rozkvetlé zeleni se zde zastavují včely a opylují květiny. Podobné příklady

se osvědčily a fungují dlouhá léta i v severkých zemích, jako je Norsko.

Finanční alokace výzvy: 12 mil. Kč, spoluúčast pouze 5 %, Evropský fond pro regionální rozvoj 95 %

Ukončení podání žádosti: 31. 12. 2019

Realizace projektů: do 30. 6. 2022

MAS Krkonoše pomáhá zkvalitňovat život na venkově. Chytrý venkov tvoří místní obyvatelé, kteří mají snahu něco změnit a využít nových technologií a pokroku. Pojďte s námi utvářet nevyhledávaný venkov s občanskou vybaveností, kde se dobře žije.

Autobusové zastávky v Norsku

Kodexy chování – ÚOOÚ připravil soubor nejčastějších otázek a odpovědí

Obecné nařízení GDPR upravuje v článcích 40 a 41 oblast přípravy a monitorování kodexů chování. Kodex chování definuje základní zásady, postupy a požadavky na zpracování osobních údajů v konkrétním odvětví. Kodex je určen skupině správců nebo zpracovatelů stejného typu (např. cestovní kanceláře, lékaři, pojišťov-

ny, banky apod.). Podpisem a dodržování kodexu chování, pokud pro danou oblast existuje, je možné prokázat soulad s obecným nařízením GDPR. K této problematice Úřad pro ochranu osobních údajů proto připravil seznam nejčastějších otázek a odpovědí, které naleznete na webu Úřadu www.uouu.cz.

Starostové sází budoucnost – za každého člověka jeden strom

Velké sázení stromů odstartovalo. Vysázet deset milionů stromů mimo les, a to do pěti let. Takový je cíl nově představené iniciativy „Sázíme budoucnost“. Nápad Nadace Partnerství vznikl při výsadbě Aleje svobody pod Řípem ke stému výročí Československa v listopadu minulého roku a uzrál v dubnu u kulatého stolu při setkání partnerů s ministrem životního prostředí Richardem Brabcem. Od té doby se přípravy projektu rozjely naplno a završilo je oficiální spuštění iniciativy v pátek 13. září v Praze, kterého se za Svaz zúčastnil jeho předseda František Lukl a výkonná ředitelka Radka Vladyková, přítomen byl také ministr Richard Brabec nebo strategický ředitel Nadace Miroslav Kundrata. Tento den bylo také mezi Svazem, Ministerstvem životního prostředí a Nadací Partnerství podepsáno memorandum o spolupráci ve věci iniciativy Sázíme budoucnost.

Jsou to právě obce a města, která dlouhodobě upozorňují na význam stromů v intravilánu i v okolní zemědělské krajině. „*Bojujeme s přehřátými centry i bleskovými záplavami z okolních polí. Obnově stromořadí v ulicích brání ochranná pásma podzemních sítí, v krajině narážíme na intenzivní zemědělství a dotační pravidla zaměřená na produkci. Přesto řada našich členů intenzivně hledá vhodné plochy k tomu, abychom cíl vysadit symbolicky za každého občana jeden strom dokázali během pěti let naplnit,*“ řekl František Lukl.

Aby se to podařilo, přichází iniciativa „**Sázíme budoucnost**“ s metodickou podporou toho, jak na výsadbu stromů i na jejich následnou péči. Ve vypracovaných manuálech se dočtete, kde, jak a co sázet i čeho se vyvarovat. Nadace Partnerství shrnula metodiky státní ochrany přírody, SZKT a univerzitních odborníků do zjednodušených doporučení přímo pro starosty a odpovědné lidi

na úřadech. Sledujete proto www.sazimebudoucnost.cz. Na tento web by měly své akce dopředu ohlásit i obce a města, aby se k nim mohli připojit dobrovolníci i zvidavci. Důležité je následně svoji výsadbu na portálu zaregistrovat, a tím se přiblížit ke konečnému cíli: 10 milionům stromů mimo les.

Pomoc vyprahlé české krajině a přehřátým městům však není jediná motivace pro zapojení do výsadby. Obce a města se mohou navíc od příštího roku ucházet o pořadatelství Aleje svobody na oslavu výročí sametové revoluce nebo svůj strom přihlásit do ankety Strom roku.

Pro inspiraci ostatním bude jejich příběh publikován na portálu „Sázíme budoucnost“.

